

ŽELEZAR

Jesenice, 7. januarja 1988

Številka 1 ● XXXVII

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirnajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odlikoval z redom zasluga za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnovič, tehnični urednik Dara Bradakšja, lektorica — novinarka Cvetka Martinčič, novinarki Lilijana Kos in Tanja Kastelic, administracija — Mira Keserovič in Dinka Catak. Naslov: Uredništvo Železarja, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, novinariji 26-19, 26-20, administracija 26-21. Stavak in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Seja delavskega sveta

Ob koncu leta, 30. decembra, se je še enkrat sestal delavski svet Železarne. V rednem delu seje se je seznanil in obravnaval pregled izvajanja sklepov prejšnje seje, poročilo o poteku poizkusne proizvodnje v Jeklarni 2, dohodek deleža inovacijskega dohodka, poročilo volilne komisije o izidu volivanzunanjih članov, predsednika in podpredsednikov skupne disciplinske komisije Železarne, imenoval je novo razpisno komisijo za izvedbo razpis-

nega postopka za imenovanje podpredsednika poslovnega odbora za finance, direktorja sektorja za ekonomiko, organizacijo in informatiko ter delegata Železarne Jesenice v skupščini podpisnic SaS o gazifikaciji v SR Sloveniji. V slavnostnem delu seje so bile podeljene nagrade, ob koncu pa je zbranim spregovoril Boris Bergant, predsednik poslovnega odbora Železarne.

Po poročilu predsednika poslovnega odbora so delegati ugotovili, da so sklepi prejšnje seje izvršeni, nekateri sklepi dolgoročne narave pa se izvajajo. Direktorji TOZD in vodja delovne skupnosti skupnih služb so poročali o izvajanju sanacijskih programov. Na osnovi teh poročil je delavski svet ugotovil, da v Železarni potekajo ustrezne aktivnosti za izboljšanje rezultatov gospodarjenja in predlagal, da s takimi aktivnostmi in odgovornim delom vseh zaposlenih v Železarni nadaljujemo tudi v prihodnje.

Delavski svet je potrdil program uresničevanja samoupravnega sporazuma o skupnih osnevah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in sklada skupne porabe, ki naj bi ga sprejeli med 20. in 30. marcem z glasovanjem na referendumu.

Direktor TOZD Talinice je seznanil delavski svet s potekom poizkusne proizvodnje v Jeklarni 2. Imenovana je bila strokovna skupina, ki bo spremljala poizkusno proizvodnjo in o svojem delu poročala projektne svetu Jeklarni 2. V skupini so: vodja skupine dr. Jakob Lamut — SOZD SŽ in člani dr. Vaso Prešern — SOZD Metalurški inštitut, Erazem Rogelj — Ljubljanska banka — združena banka in štirje predstavniki Železarne Jesenice: Marjan Demšar, Jože Arh, Jože Triplat in Miloš Piščanec.

Delavski svet je sprejel ustrezne sklepe za določitev inovacijskega dohodka za leto 1987:

Skladno s 17. členom samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka se v letu 1987 nameni za bruto osebne dohodke približno 35% prihrankov, doseženih z inovacijami, racionalizacijami in drugimi oblikami ustvarjalnosti. Do osebnega dohodka na osnovi doseženih prihrankov z ino-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Seje delavskega sveta Železarne (foto I. Kučina)

Sindikata Železarne o osebnih dohodkih

V zadnji številki Železarja smo že poročali o izredni seji konference sindikata Železarne, ki je bila v torek, 22. decembra. Na njej so sindikalni aktivisti in predstavniki poslovnega odbora ter ostalih družbenopolitičnih organizacij obravnavali vedno bolj perečo problematiko osebnih dohodkov. Izvršni odbor sindikata Železarne je oblikoval sklepe, ki smo jih predstavili prejšnji številki glasila.

Konferenca sindikata je bila skliana z namenom, da se pojasni nekatere informacije, ki so razburjale delavce Železarne, da se realno ocenijo naše možnosti glede uravnavanja višine in izplačevanja osebnega dohodka ter perspektiva osebnih dohodkov v prvih mesecih leta 1988.

Uvodne ocene so podali predsednik izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata Železarne, tajnik konference osnovnih organizacij sindikata Železarne in sodelavec strokovne službe. Ki je s strokovnega vidika ocenil problematiko osebnega dohodka.

Prva dva prispevka sta opozorila na trenutne razmere v Železarni Jesenice in okoli nas, kjer zaradi poslabšanja gmojnega položaja v nekaterih delovnih organizacijah prihaja tudi do prekinitve dela in štrajkov. V Železarni do prekinitve dela še ni prišlo, sklicano pa je bilo kar precej sestankov, na katerih so delavci izražali nezadovoljstvo s položajem njihovega obrata oziroma temeljne organizacije in zahtevali odgovore na številna vprašanja v zvezi z osebnim dohodkom. Ta vprašanja se nanašajo tako na doseganje pomembnejših prihodov pri zadnjih izplačilih (dopust, nadure, boleznine nad 30 dni, premije), kot tudi na ne dovolj natančne informacije (primer: izplačilo za mesec november) o višini OD in izpad predvidenega 8% povečanja

obračunskih postavk in nenazadnje na to, kakšen bo OD v mesecu decembru, kajti očitno je, da močno zastajamo za OD v gospodarstvu SR Slovenije in da delavci na najnižje vrednotenih nalogah ne zaslužijo niti za kritje življenjskih stroškov. Poleg tega pa več kot polovica delavcev ne dosega niti povprečja Železarne in tako tudi v tej kategoriji nalog osebni dohodek izgublja vsakršno motivacijsko vrednost.

Izraženo je bilo tudi nezadovoljstvo zaradi prepočasne uveljavljanja samoupravnega sporazuma o delitvi OD, saj ni realiziran niti element novega sporazuma, pa čeprav so na sindikatu poudarjali, da je potrebno čimprej uveljaviti napredovanje na delovnem mestu in s tem povezano tudi boljše nagrajevanje strokovnih kadrov.

V prispevku sodelavca strokovne službe za nagrajevanje je bilo čutiti predvsem nemoč glede izpeljave prevzetih nalog s tega področja, ker še vedno ni ustreznih poslovnih usmeritev glede razvoja in ciljev delovne organizacije, uveljavljanja ciljnega vodenja in s tem povezano uresničevanje strokovnega razvoja in drugih kriterijev nagrajevanja.

Na te prispevke in konkretna vprašanja je celovito informacijo podal Boris Bergant, predsednik poslovnega odbora.

Obširno je pojasnil sedanji položaj Železarne, pojasnil razloge, zakaj se osnove niso povečale za 8%, in težave, ki nastajajo z oblikovanjem informacij, kjer gre pretežno za ocene, ne pa še za izračune, do katerih pridemo prepozno, da bi bile informacije aktualne. Opisal je tudi vizijo proizvodnih in poslovnih možnosti, ki naj bi nam v naslednjih mesecih omogočile zmanjševanje izgube in dvigovanje osebnih dohodkov.

V razpravi so bila postavljena še nekatera dodatna vprašanja, na ka-

tera je dal odgovore Janez Poljšak, podpredsednik poslovnega odbora.

Konferenca je na osnovi nakazanih problemov, odgovorov in razprave, oblikovala sklepe, ki so bili že objavljeni v Železarju.

V nadaljevanju objavljamo prispevka tajnika izvršnega odbora konference sindikata Železarne in referenta na oddelku za nagrajevanje.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Kako smo dosegali proizvodne cilje v letu 1987

Z družbenim planom sprejete obveznosti za leto 1987 so izpolnili naslednji obrati:

— V SKUPNI PROIZVODNJI:

Jeklarna 2 — 24. decembra, Livarna — 18. decembra, HV Bela — 26. decembra in Elektrode — 4. novembra. Vratni podboji so nizek družbeni plan presegli, 4. decembra pa so izpolnili tudi operativni program.

Operativni program so predčasno dosegli tudi Plavž — 26. novembra, Jeklarna 2 — 25. decembra, Livarna — 18. decembra, HV Bela — 26. decembra, Profilarna — 28. decembra, Vratni podboji — 4. decembra, Valjarna žice — 30. decembra, Jeklovlek — 28. decembra in Elektrode 7. novembra. SKUPAJ KAR DEVET OBRA-TOV.

— Z ODPREMO KONČNIH IZDELKOV PA:

Valjarna bluming štekel — 28. decembra in Elektrode — 5. novembra. Vratni podboji presegajo nizki družbeni plan, operativni program pa so izpolnili 14. decembra.

Operativni program odpreme so izpolnili Valjarna bluming štekel — 22. decembra, Valjarna žice — 8. decembra, Elektrode — 6. novembra, Žebljarna — 5. decembra in Livarna. SKUPAJ 6 OB-TRATOV.

V decembru 1% nad nižjim operativnim programom

Po prvih še nedokončenih podatkih statistične službe smo v zadnjem mesecu leta 1987 izdelali 94.917,7 tone skupne proizvodnje in tako dosegli družbeni plan 87,9%, nižji operativni program pa 101%.

Operativni program skupne proizvodnje so uspešno izpolnili naslednji obrati: Livarna (111,6%), Valjarna blum.-štekel (101%), Valjarna debele pločevine (103,9%), HV Bela (104%), HV Jesenice (112,3%), Profilarna (139,8%), Vratni podboji (100,1%), Valjarna žice (106,7%), Žičarna (109,4%), Jeklovlek (114,5%), in Elektrode (103,8%).

V Jeklarni 1 so vili 21.381,5 ton jekla in s tem dosegli operativni program, ki je enak družbenemu planu, 93,8%. V elektro jeklarni s 15.919,7 tone vlitiga jekla dosegajo načrtovano količino 96,5%, v SM jeklarni pa 86,7%. Vili so 5.461,8 tone jekla.

V Jeklarni 2 so v mesecu decembru izdelali 176 sarž, kar je 13.791,2 tone. Družbeni plan in operativni program dosegajo 98,5%.

V decembru smo odpremili 27.852,7 tone končnih izdelkov in storitev. S tem izpolnjujemo družbeni plan 90,4%, nižji operativni program pa prese-gamo za 1,8%. Le tega so uspešno izpolnili v obratih: Livarna (201,3%), HV Jesenice (117,4%), Profilarna (113,4%), Valjarna žice (123,6%), Žičarna (102,4%), Jeklovlek (129,1%), in Žebljarna (105,5%).

Sindikata Železarne o osebnih dohodkih

(Nadaljevanje s 1. strani)

Uvajanje novega samoupravnega sporazuma o delitvi OD in SSP

Pred oblikovanjem novega samoupravnega sporazuma o delitvi OD in SSP sta bila glede na stanje v Železarni oblikovana vsaj dva kompleksna cilja:

1. Konkurenčnost organizacije (vzpodbujanje načrtovanega razvoja sodobnega proizvodnega in poslovnega procesa).

2. Humanizacija dela (večje zadovoljstvo delavcev, manjša fluktuacija, povečanje interesa za izobraževanje in ustvarjalnost, hitrejše napredovanje boljnih itd.)

Ta dva cilja sta pravzaprav strategija delitve, saj natančno določata njeno vsebino in pomen. Samoupravni sporazum o delitvi OD in SSP, sprejet konec junija, je konkretizacija teh strateških opredelitev. Konkretizacija s tehniko ciljnega vodenja in strokovnega razvoja ter napredovanja na delovnem mestu, ki vsebuje tudi nosilce in roke posameznih aktivnosti.

Kot je bilo že večkrat poudarjeno, smo s tem sprejetjem omogočili veliko večji maneverski prostor vsem strateškim in poslovnim odločitvam kot dolej. V ospredje naj bi prišel poslovni proces, akcija, tržna usmeritev, ustvarjalnost in smisel dela — orientacija, ki zahteva stalno prilaganje organiziranosti, da bi omogočila natančno določanje odgovornosti za delo in rezultate in s tem v zvezi osebni dohodek.

Proizvodni odnosi, v katerih je jasno, kdo pije in kdo plača, in ki nam edini lahko odprejo perspektivo, so bili torej sprejeti. Poslovni odbor ni imel pripomb in ga je celo podprl!

Kot vedno se je pri konkretizaciji taktilno. Poiščimo vzroke!

Prvi in najpomembnejši je izogibanje odgovornosti, drugi so le posledica.

Nov samoupravni sporazum zahteva miselno revolucijo pri vodenju. Očitno ne ločimo ali nečemo ločiti funkcije vodenja od funkcije upravljanja. Že dalj časa je očitno, da so ključna vprašanja Železarne odprta, da imajo prednost operative tekoče naloge, kar ima težke posledice za vso Železarno! Najvišje vodstvo mora biti v teh aktivnostih prvo! Prevzeti mora vodilno vlogo! Usmerjati mora delo, dograjati in nadzorovati! Dokler predsednik in poslovni odbor ne prevzmeta iniciative in ne prevzmeta vodilne vloge pri uvajanju novega sporazuma, toliko časa program ne more uspeti! Dolžnost strokovnih služb je realizacija konkretnih ciljev, pomoč, izobraževanje, svetovanje, usklajevanje, spremljanje...

Kako naj zaživi sistem ciljnega vodenja, če je naša odgovornost za rezultat le 20 %, ostalo pa so drugi vzroki! Ali smo dolžni glede na to zmanjšati zahtevnost dela v postavkah odgovornosti za sredstva, odgovornost za delovni postopek, odgovornost za vodenje drugih za 80 %? Naslednje vprašanje je, do katere kategorije? Kje se pri nas začne 100 % odgovornost? Ali ni s tem povezan tudi naš odnos do družbene lastnine?

Drugi — posledica prvega — je neusklajenost: ker je realizacija sporazuma dolžnost vseh in nikogar, se pojavlja vrsta variacij, katerih rezultat je splošna izguba orientacije in paraliza.

Tretji — zamenjava ciljev s sredstvi.

V Železarni kronično upoštevam vse nebistvene stvari. Plačevanje dopusta po novem nam pomeni več kot izobraževanje in usposabljanje kadrov za nov sistem (seminarji na Brdu, knjige, izkušnje drugih DO). Dviganje postavk je pomembnejša naloga kot strategija izhoda iz krize, konkretni cilji TOZD in DSSS; realizacija formalnosti je v glavnem na prvem mestu, zato naše poslovanje ostaja le podaljševanje sedanega stanja in strategija srake (vzemi tistemu, ki ima, in daj tistemu, ki nima — ter motivacija: vsi smo dobri, lahko pa bi bilo še slabše).

Strategija, s katero se posebej še mladi ne moremo strinjati.

Sprememba, ki jo lahko naredi strokovna služba, ni realizacija sporazuma v praksi, temveč le tehnična izvedba (obrazci, obračun, program, sistem, izobraževanje...). Strategija prehoda na novi sporazum zajema izdelavo standardov v okviru strategije za izhod iz krize, za TOZD in DSSS v prvem krogu in znotraj teh v drugem, za obrate in sektorje. Ti standardi so sanacijski ukrepi, odstopanja pa ovrednotena po sistemu ciljnega vodenja in strokovnega razvoja. Delovni rezultati, opredeljeni na ta način, so pogoj, ki nas vodi iz krize.

Odgovornost je v tej zvezi ključna točka proizvodnih odnosov — kretnica za napredovanje, strategija ali prene-

hanje delovanja (velja za oba — posameznika kot kolektiv).

Izpostavljamo naslednja vprašanja:
1. Kaj je z izvajanjem samoupravnega sporazuma in kdo je za to odgovoren?

2. Kdaj bodo sanacijski ukrepi tekli po sistemu ciljnega vodenja, kjer so natančno opredeljeni:

- cilji,
- rok,
- rezultati,
- izvajalci in njihova odgovornost.

Sklep:

Konkretizirajte ukrepe, za to imate orodje, tehniko; če kaj ni jasno, se dogovorimo. Mislim, da so vsi delavci Železarne pripravljeni sodelovati.

PLAN — SANACIJA — CILJNO VODENJE — VSE SKUPAJ PA LAHKO OZNAČIMO S PAROLO: »DELO — REZULTAT — ODGOVORNOST« POVSOD IN NA VSAKEM DELOVNEM MESTU.

Matjaž Pribošič

Problemi, ki nas tarejo

Kljub ukrepom in sanacijskemu programu, ki jih sprejemamo na posameznih samoupravnih organih, nismo dosegli zaželenih ciljev. Ta neučinkovitost se kaže predvsem v nezadovoljstvu delavcev v osnovnih organizacijah. Največ je problemov in razprav glede izplačevanja in delitve sredstev za osebne dohodke. Zavedati se moramo, da imamo na nivoju delovne organizacije vedno več delavcev, ki jim je ogrožena osnovna socialna varnost, saj v Železarni Jesenice v zadnjem obdobju realna vrednost osebnega dohodka še zdaleč ne dohaja več rasti življenjskih stroškov.

Pri vsem tem je na področju delitve OD kar nekaj nepravilnosti:

1. Vsekakor je največ nezadovoljstva med delavci povzročila zadnja nerealna informacija o izplačilu osebnega dohodka za mesec november, ki jo je dal poslovni odbor. Dajanje takih informacij med delavce je neodgovorno. Nesprijemljivo je opravičilo, da je bilo povprečje osebnega dohodka izračunano na predvidevanjih posameznih rezultatov. Vsi vemo, da so bili rezultati na dan izdaje informacije (11. decembra 1987) že povsod znani, saj so vsi izračuni narejeni konec tekočega meseca.

2. Povprečje 340.000 din bi dosegli, če bi izplačili v osebnem dohodku za mesec november tisti 8 %, za katere smo se samoupravno dogovorili. Vendar je sklep, ki smo ga sprejeli na posameznih delavskih svetih, tako ohlapen, da se negativni moment lahko zelo hitro najde. Ti negativni momenti pa so subjektivne narave. Glavni del tega sklepa, ki govori o ustvarjenem dohodku, je bil uresničen: predvidena finančna realizacija ni bila samo dosežena, temveč presežena, zato delavci zahtevamo, da se nam izplača obljubljenih 8 % za mesec november. V nasprotnem primeru se sprašujemo, kako še verjeti sklepom samoupravnih organov, kako še verjeti poslovodnemu odboru.

3. Razmerje med najvišjim in najnižjim osebnim dohodkom v Železarni Jesenice, opredeljeno v samoupravnem sporazumu o delitvi OD, je 1:4,58, dejansko novembrsko razmerje pa je 1:5,6, bistveno pa se ne razlikuje tudi razmerje v oktobru. To ne pomeni, da je najvišji izplačani osebni dohodek previsok, temveč najnižji prenizek

Ponovno o prevrednotenju

V letu 1987 smo vložili na sodišče združenega dela v Kranju predlog zaradi nepravilnega ovrednotenja del in nalog. O našem predlogu je sodišče v Kranju odločilo z vmesno odločbo, vendar v nasprotju z našimi stališči, zato smo vložili pritožbo na sodišče združenega dela SR Slovenije v Ljubljani (v nadaljevanju pritožbeno sodišče).

Zadnje dni decembra preteklega leta smo prejeli odločbo pritožbenega sodišča, ki je našo pritožbo ugodilo in vmesno odločbo razveljavilo, sodišču združenega dela v Kranju pa naložilo, da mora o tem opraviti novo obravnavo in na novo odločiti.

Preveč bi bilo in premalo časa ie, če bi hoteli ponoviti vse, kar je pomembnega rečeno v sklepu pritožbenega sodišča o stanju na tem področju samoupravnih odnosov, zato na kratko le — to:

Prvostopenjska odločba je sicer razveljavljena iz formalnih vzrokov in pojasnitev nekaterih okoliščin, vendar so v sklepu potrjena vsa prava stališča predlagateljev, da se elementi vrednotenja del in nalog,

(167.000 din). Poraja se vprašanje, če si lahko po svoje razlagamo sklepe samoupravnih organov in če imajo nekateri na tak način tudi pravico spreminjati vsebino samoupravnih aktov, ki so jih delavci sprejeli na referendumu.

4. Velika je prerazdelitev sredstev za osebne dohodke iz skupne mase za osebne dohodke na področju nadur. Tako so v TOZD Tehnične dejavnosti v novembru obračunali 14.567 nadur in 1.417 ur za manjkajoče kljub prisotnosti 300 zunanjih izvajalcev. Za ilustracijo in lažjo predstavitev naj povem, da približno toliko ur porabita v TOZD Ploščati program obrata Profilarna in Vrtni podboji za redno proizvodno delo.

5. Ker je ob gradnji Jeklarne 2 načrtovana izguba za obdobje dveh let, ni pošteno, da v tolikšni meri ta naložba vpliva na osebne dohodke delavcev. Poslovni odbor bi moral usmeriti vse sile v prikaz dejanskih težav in razmer ter doseči posebni status, ki bi ga morali imeti med izgubarji.

6. Število izgubarjev v SR Sloveniji je izredno veliko, vendar rast osebnega dohodka ne kaže takega stanja. Ali v Železarni Jesenice pre malo pogumno povečujemo osebni dohodek (Iskra Bl. Dobrava v novembru ponovno povečanje za 15 % kljub položaju, ki nam je znan)? Zaostajanje osebnih dohodkov v Železarni Jesenice za povprečjem osebnega dohodka v SR Sloveniji za več kot 40.000 din ni sprejemljivo, ker se pri nas dela v izmenah, v težkih pogojih dela itd...

7. Rast osebnega dohodka v letu 1987 je bila v Železarni približno 83,9 %, rast osebnega dohodka gospodarstva v SR Sloveniji pa približno 118 %. Zaostajanje 34,1 % je nesprejemljivo.

8. Pri vsem tem pogrešamo informacijo in obveščanje najširše javnosti o naših problemih in zahtevah. Preveč se prepuščamo stihiji, drsenju v revščino in nič ne storimo sami zase.

Dogodki zadnjega časa opozarjajo, da se je pojavila tudi tista najhujša bolezen, ki je morala slediti, ker nismo pravočasno znali odpraviti prejšnjih — to je kriza medsebojnih odnosov. Gre za krizo vrednot, ki jih je človeštvo redno in v vseh časih postavljalo na najvišje stopničke — med njimi predvsem medsebojno zaupanje.

Nezaupanje se je zasejalo med nami, to je gotovo res!

Ljudska modrost pravi, da je zaupanje hitro pokvarljivo blago, kmalu ga lahko izgubiš, nazaj pa si ga pridobiš silno počasi in mukoma.

Milan Kučan, predsednik predsedstva ZKS, je dejal: »Delavcem je treba plačati, kar so zaslužili, in ne samo to, kar so zaslužili — če so zaslužili premalo, so za to krivi poslovodni delavci v kolektivu, delno pa tudi delavci samoupravljalci sami. Štrajki nas opozarjajo, da bo čimprej treba spet spregovoriti o odprtem vprašanju motivacije za delo oziroma o uravnilovskih težnjah; te nas vse skupaj peljejo le še v hujšo krizo.«

Kako naprej, se sprašujemo vsi. Vsak kmet ve, da se bo plevela na njivi rešil le tako, da ga bo plevela na korenino vred. Kako pa mi? Mislim, da je to vprašanje, o katerem bi morali razmišljati v poslovodnem odboru.

O navedenih podatkih je treba trenje razmisлити in ukrepati. Časa za reševanje tega problema pa nimamo več na pretek. Obstaja možnost, da se problemi, ki so se ponekod že pojavili na izplačilni dan 15. decembra, lahko razširijo na večje maso delavcev ob naslednjem izplačilnem dnevu. Vsekakor to ne bo lahko niti za sindikat niti za poslovodni odbor.

Predlagam, da se problem osebnega dohodka reši tako:
1. Da se poračuna 8 % izpada osebnega dohodka za mesec november 1987.
2. Da se osebni dohodek uskladi s povprečnimi osebnimi dohodkom gospodarstva v SR Sloveniji, to je približno za 34,1 %, za kolikor sedaj ne po lastni krivdi zaostajamo. Branko Pagon

kakor tudi njihove zahtevnosti, ki opredeljujejo osnovno postavko pri določanju vrednosti delavčevega dela, sprejemajo z referendumom. To pomeni, da je delavski svet pristojen spreminjati le »dinarske osnovne vrednosti del in nalog za posamezna obračunska obdobja«, ne pa indeksna razmerja v zahtevnosti posameznih kategorij, ki izražajo razmerje do najbolj enostavnega dela.

Ker je naše pravno stališče v celoti potrjeno, se bomo toliko lažje zavzemali za to, da se uveljavi tudi v končni odločitvi sodišča združenega dela.

Javna obravnava o tej zadevi je razpisana v sredo, 13. januarja, ob 8. uri (najbrž v zgornjih prostorih restavracije Kazina) na Jesenicah.

Delavci bivše delovne skupnosti KSI: T. Konočelj, N. Dejak, B. Lakota, B. Grc, M. Crnovič, M. Polc, I. Puc, F. Treven, P. Rozman, M. Kalan, B. Erjavšek, S. Ferjan, D. Brađaškja, D. Huseinbašič, M. Keserovič.

Seja delavskega sveta

(Nadaljevanje s 1. strani)

S seje delavskega sveta Železarne (foto I. Kučina)

vacijami so upravičeni vsi delavci, ki so bili 30. novembra v rednem delovnem razmerju v naši delovni organizaciji. Neto izplačilo za delavca, ki je bil vse leto zaposlen v železarni, znaša 60.000 din. Delavci, ki so prišli v Železarno med letom, so upravičeni do sorazmernega zneska glede na čas dela v Železarni. Najmanjši znesek na delavca je 6.000 din. Osebni dohodek na osnovi doseženih prihrankov z inovacijami se izplača 15. januarja skupaj z osebnim dohodkom za december, z oznako »OD na osnovi inovacijskega prihodka«. Na posebnem listu bo dano kratko pojasnilo.

Delavski svet se je seznanil s poročilom volilne komisije Železarne o rezultatu volitev zunanjih članov, predsednika in podpredsednikov skupne disciplinske komisije Železarne. Izvoljeni so bili 10. decembra za mandatno dobo dveh let.

Imenovanja

V razpisno komisijo za izvedbo razpisnega postopka za podpredsednika poslovnega odbora za finance so bili imenovani:

Alojz Burja — TOZD Komerciala (delegat delavskega sveta)
Florjan Mejač — DSSS Splošni sektor (delegat delavskega sveta)
Vlado Repe — TOZD Tehnične dejavnosti (delegat KOO sindikata),
Borut Verovšek — DSSS FRS (delegat KOO sindikata),
Ivan Klokočevnik — (delegat družbenopolitične skupnosti)
Maja Kramar — (delegatka družbenopolitične skupnosti).

Obenem je delavski svet podaljšal Borisu Pesjaku opravljanje nalog vršilca dolžnosti podpredsednika PO za finance do konca razpisnega postopka oziroma do imenovanja podpredsednika PO za finance.

Za direktorja sektorja za ekonomiko, organizacijo in informatiko za mandatno dobo štirih let je bila imenovana SONJA ČERNE.

FRANC BASSANESE iz TOZD Tehnične dejavnosti je bil izvoljen za delegata Železarne Jesenice v skupščini podpisnik samoupravnega sporazuma o gazifikaciji v SR Sloveniji za mandatno dobo štirih let.

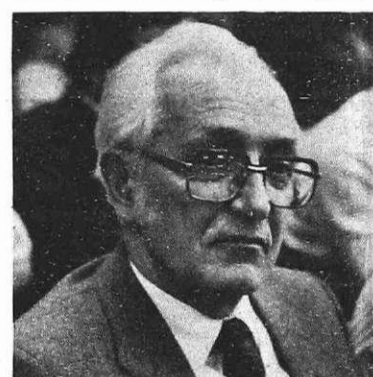
Pod točko delegatskega vprašanja in pobude je delavski svet obravnaval pobudo družbenega pravobranilca samoupravljanja za spremembe spornih določil v samoupravnem sporazumu in pravilniku o urejanju stanovanjskih zadev ter sprejel naslednja sklepa:

V samoupravnem sporazumu o enotnem urejanju stanovanjskih zadev namesto dosedanjega 23. člena velja besedilo, ki določa, da se delovna doba točkovno vrednoti enako, ne glede na to, kje je bila dosežena. Enako se delovna doba vrednoti tudi zakonskim tovarišem in drugim članom gospodinjstva, ki skupaj rešujejo stanovanjsko vprašanje, če so zaposleni v Železarni Jesenice. V pravilniku o urejanju stanovanjskih zadev bo za razliko od prejšnjega besedila veljalo, da se za vsako leto dela upošteva 5 točk. Delovna doba družinskih članov se upošteva le v primeru, če so v času čakanja zaposleni v Železarni.

Delegat iz sektorja za ekonomiko, organizacijo in informatiko je postavil vprašanje, kdaj bodo sanacijski ukrepi temeljili na sistemu ciljnega vodenja, kjer so natančno določeni cilji, roki, rezultati ter izvajalci in njihova odgovornost. Menil je tudi, da bi morali o posameznih področjih delovanja poročati podpredsedniki poslovnega odbora, ki so za to za dolženi.

Podelitev nagrad

PANTZOVO NAGRADO za leto 1987 je prejel dipl. inž. BOGDAN STOCCA za življenjsko delo, ki ga je opravil pri razvoju nerjavnih, orodnih jekel in jekel za globoko vlečenje in zaradi drugih dejavnosti, ki prispevajo k neposredni koristi Železarne Jesenice in k njenemu ugledu.

Bogdan Stocca (foto I. Kučina)

Nagrada NOVATOR LETA je bila podeljena MILOŠU GAŠPERINU za tehnično izboljšavo z naslovom »Predelava pogona navijalcev patentirane proge B«.

Tudi nagrada za najboljše dosežke na področju varstva pri delu, humanizacije dela in varstva delovnega in bivalnega okolja je bila podeljena MILOŠU GAŠPERINU za tehnično izboljšavo (»Predelava pogona navijalcev patentirane proge B«): S predelavo so se namreč nevarnosti za poškodbe delavcev izrazito zmanjšale, odpravljeno pa je tudi težje fizično delo pri menjavi pogonskih jermenov in ponovnem napenjanju posameznih žil. Delo se opravlja ob mirovanju posameznih sklopov naprave.

ZLATO NOVATORSKO PLAketO sta prejela VIKTOR ŽAN in PETER PAPIČ za deset in več priznanih in nagrajenih tehničnih izboljšav.

SREBRNO NOVATORSKO PLAketO so prejeli:

JOŽE PARTE, ANTON SITAR in MITJA BENEDIČIĆ za sedem do deset priznanih in nagrajenih tehničnih izboljšav.

ZLATE PLAKETE RAST YU 87 so bile podeljene:

SLAVKU AŽMANU, dr. MARINU GABROVŠKU, JOŽU TRIPLATU, ANTONU ŠTEBLAJU in MARKU ŽELEZNIKU za izdelavo novega mikrogranega jekla NiMo 390 in NiMo 490 ter JOŽU ZIDARJU ter JOŽU PAJERJU za izdelavo avtomatskih klešč za prenašanje bremen.

Ob izteku leta je predsednik poslovnega odbora ocenil dosežene rezultate, analiziral težave in podal smernice za delo v prihodnjem letu.

Obvestilo

Glede na tržne pogoje in dinamiko naročil je bil za Železarno izdelan nov predlog plana delovnega časa za leto 1988. Po tem predlogu v mesecu januarju ni delovnih sobot. Posamezni obrati pa imajo možnost prilaganja delovnega časa potrebam proizvodnje glede na razpoložljiva naročila.

Plan delovnega časa za naslednje mesece bo pravočasno objavljen.

SEOI

Vsak proizvodni program kroji sam svojo perspektivo oziroma usodo

V našem tedniku »Železar« z dne 24. decembra 1987 je bil objavljen članek z naslovom »Prenizki osebni dohodki v Valjarni žice in profilov«, v katerem je med drugim zapisano tudi naslednje:

»Da je Valjarna žica zaostala za ostalimi obrati, je treba iskati vzrok v tem, da so pred leti določene vodstvene strukture razmišljale o ukinitvi proizvodnje okroglih profilov.«

Podobne pripombe o vprašanju ohranitve okroglega programa sem zasledil tudi v rubrikah pregleda sestankov drugih delovnih skupin Valjarne žice in profilov in Žičarne.

Ob vseh teh razpravah mi je pa najmanj razumljiv, da ne rečem sprejemljiv, sklep odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu TOZD Okrogli program z dne 9. novembra 1987: »Člani odbora protestirajo proti izjavam nekaterih članov poslovodnega odbora o ukinitvi posamezne proizvodnje v TOZD Okrogli program oziroma ukinitvi celotne temeljne organizacije.«

Glede na vse pripombe in dileme o okroglem programu bi želel dati naslednje pojasnilo:

V letih 1983 in 1984 smo pripravljali osnovne srednjeročnega programa razvoja Železarne do leta 1985 in usmeritve razvoja Železarne Jesenice do leta 2000. Tako srednjeročni program kakor tudi usmeritve do leta 2000 so bile sprejete na delavskem svetu Železarne, pa si nehoti postavljam vprašanje: zakaj, s kakšnim namenom in kdo usmerja pravice o ukinitvi okroglega programa.

Dejstvo je, da smo imeli sestavljalci programov razvoja odgovorno nalogo. Obravnavali smo tako elemente oziroma osnove za usmeritev v ploščati program, kakor tudi osnove za ohranitev okroglega programa. Ob tem smo imeli sestavljalci programov pravico, predvsem pa tudi dolžnost, utemeljiti razvoj posameznih programov ne samo na osnovi tradicije, ampak tudi ekonomskih zakonitosti. Ob teh razpravah smo pretehtali tudi vprašanje usmeritve dela Jeklarne 1, Valjarne žice in profilov in Žičarne. In taka strokovna obravnavna je potrdila ekonomsko

upravičenost obeh programov in take usmeritve razvoja do leta 2000 je sprejel tudi delavski svet na svoji seji v letu 1985.

Obstoj in nadaljnji razvoj okroglega programa je narekovalo dejstvo, da bo imela Železarne Jesenice po ukinitvi plavžev in martinarne in ob proizvodnji jekla v elektro pečeh s ponvično metalurgijo in kontinuirnim vlivanjem gredic tehnološko in ekonomsko iste osnove, kakor podobna industrija v svetu. Ob tem nismo zanemarili dejstva, da je usmeritev v okroglem programu predvsem v kvalitetna jekla, to je dodajne materiale, vključno s nerjavnimi jekli, jekli za obdelavo na avtomatih, patentirano žico in nekaj drugimi vrstami konstrukcijskih jekel za cementacijo in poboljšanje.

Menim, da smo z razpravami tudi o usodi okroglega programa postavili dokončno dolgoročno fizionomijo Železarne Jesenice, to je proizvodnjo ploščatih in okroglih profilov. Še več, vsak program ima lastne jeklarne kapacitete, pri čemer je le manjša količina jekla iz Jeklarne 1 namenjena za predelavo v ploščati proizvodni asortiment. Osebnost menim, da smo predložili in sprejeli optimalno fizionomijo Železarne in s tem dali tudi osnove za nadaljnje razvoje posameznih programov.

Ob vseh teh razmišljanjih pa ne morem mimo sedanjega dela Valjarne žice na Beli.

Redno prebiram utrinke naših samoupravnih delovnih skupin. V isti številki Železarja je v zapisnikih SDS Žičarne zaslediti tudi naslednje mnenje:

»Ugotavljamo tudi, da iz Valjarne žice in profilov dobivamo več nepovezanih koncev in zavaljanih kolobarjev in da delavci Valjarne žice in

profilov na ta način izboljšujejo svoj izplen, naš pa pada. Zahtevamo poostrežev izhodne kontrole v Valjarni žici in profilov oziroma odgovor, kaj bo storjenega za dvig kvalitete valjanja žice.«

Kvaliteta izvaljane žice je dejansko problematična, oziroma kvaliteta niha, kar bi lahko pomenilo, da tudi iz sedanje valjarne z dobrim delom in večjim trudom lahko dobimo boljšo kvaliteto izdelka. Dejstva pa kažejo, da na tem področju naredimo premalo in da se določene strukture v Valjarni žici premalo poglobljajo v reševanje kvalitete.

Ker sem med drugim zadolžen tudi za razvoj in tehnologijo v Železarini, moram ob sedanjem stanju kvalitete razmišljati tudi o ustreznih rešitvah, da bi zagotovili Žičarni vložek optimalne kvalitete in cene.

Zato razmišljamo o rekonstrukciji Valjarne žice, pa tudi o prevlajanju našega vložka izven naše železarne, če je to ekonomsko in kvalitetno utemeljeno.

Dejstvo je, da po dograditvi Jeklarne 2 finančno nismo sposobni narediti velikega koraka v razvoju pri rekonstrukciji Valjarne žice kot celota. Smo pa v programu razvoja do leta 2000 predvideli večje posege v izboljšanje tehnologije valjanja.

V prehodnem obdobju je pa dolžnost vodstvenega kadra Valjarne žice na Beli, da z večjimi naporii in prisotnostjo, manjšimi tehnološkimi posegi ter izboljšavami zagotovi na sedanjih agregatih ustrezno kvaliteto tople valjane žice. Z dobrim delom in normalnim obratovanjem naprav v tem obratu bi lahko zmanjšali delež zavaljane žice, površinske risavosti, zažgane površine, neodrezanih koncev itd. V delu Valjarne žice so prisotne tudi napake, ki jih ne odpravi nobena modernizacija, ampak le večja pozornost pri delu.

Bilo bi pravilno in korektno, da bi valjavci žice tedensko, da ne rečem dnevno, ocenjevali kvaliteto svoje proizvodnje, delež lastnih napak, delež izmečka ali drage dodelave za doseganje kvalitete v Jeklovleku zaradi napak valjanja žice. Tako spremljanje kvalitete bi privedlo tudi do boljših rezultatov valjanja na sedanjih napravah.

Rekonstrukcijo bi morali izvajati postopoma, lahko s postavitvijo končnega bloka, sistema ohlajevanja žice Steel Mohr itd. Bili so že opravljeni razgovori z morebitnimi dobavitelji, da bi našli optimalne rešitve rekonstrukcije tako glede stroškov kakor tudi kvalitete.

Vodilnim delavcem obratovodstev Valjarne žice, Jeklovleka in Žičarne so znani sedanji koraki razvoja na področju programa okroglih profilov. To so naložbe v dva vlečna stroja v Jeklovleku, linijo vlečenja nerjavnih žic in ne nazadnje postavitev moderne lužilne naprave kot osnove za obstoj in razvoj okroglega programa.

V okviru energetskega programa se predvideva tudi nabava moderne peči za žarenje žice kot nadomestilo za sedanje energetske nesprejemljive postopke toplotne obdelave tople valjane žice.

Ali so te odločitve in že uresničene naložbe usmerjene v opustitev okroglega programa? Zakaj torej taka negativna reakcija posameznih vodstev obratov? Ali smo res vsi podlegli nesprejemljivi in zelo škodljivi klimi v Železarini, ki pod vplivom različnih čenc razjeda našo enotnost in pripravljenost za boljše delo in odgovornost pri delu? Ali se vodstveni delavci posameznih obratov ne zavedajo, da so ob vseh že uresničenih in še predvidenih naložbah v posamezne obrate temeljne organizacije Okrogli program takšna razmišljanja skrajno tendenciozna, zlonamerna in škodljiva za Železarino kot celoto?

In še nekaj besed k ugotovitvam SDS v Valjarni žici, da je slabo nagrajevanje posledica neperspektivnosti tega obrata.

S sprejetjem srednjeročnega programa razvoja Železarne na delavskem svetu je bila sprejeta tudi odločitev za razvoj okroglega programa in odločitev za ustavitve plavžev in martinarne. Ugotovimo lahko, da odločitve o ustavitvi niso vplivale na zmanjšanje osebnega dohodka delavcev plavža in martinarne. Zato bo potrebno iskati vzroke za tako ali drugačno nagrajevanje delavcev Valjarne žice drugje.

Razvoj okroglega programa v Železarini je zagotovljen ob predpostavki, da bo tudi Valjarna žica zagotovila glede kvalitete in stroškov proizvodnje ustrezen vložek za finalizacijo.

Zato končujem svoj prispevek z uvodno mislijo: **Vsak program si svojo usodo kroji sam.** V sedanjem trznem in ekonomskem položaju bo lahko obstal samo tisti, ki bo s svojim programom, kvaliteto izdelkov in delom zagotovil svojo prisotnost na domačem in tujem tržišču.

dr. Marjan Gabrovšek

Razpored dežurnih Železarne

- 11. januarja, Oskar KURNER, sektor za razvoj in raziskave, Jesenice, Tavčarjeva 9, ☎ 81-214.
- 12. januarja, Aleš LAGOJA, raziskovalni oddelek, Jesenice, Titova 22, ☎ 82-826.
- 13. januarja, Sašo MANDELJC, Valjarna bluming štekel, Jesenice, Tomšičeva 88, ☎ 82-054.
- 14. januarja, Valentin MARKEŽ, Vzdrževanje, Jesenice, Cesta talcev 4 b, ☎ 83-354.
- 15. januarja, Leon MESARIČ, Žebljarna, Jesenice, Titova 3, ☎ 81-216.
- 16. januarja, Srečo MEŽNAR, Jeklovlek, Mojstrana, Dovje 107 a, ☎ 89-040.
- 17. januarja, Vladimir OBLAK, Strojne delavnice, Jesenice, Titova 1 a, ☎ 81-727.

Dežurni za vzdrževanje v Železarini

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 11. 1.	Dušan Šmid	Sašo Dolžan
Torek — 12. 1.	Alojz Mesojedec	Franc Nečimer
Sreda — 13. 1.	Franci Kalan	Zvonko Medja
Četrtek — 14. 1.	Aleš Soklič	Marjanna Erman
Petek — 15. 11	Janez Otrin	Zdenko Cund
Sobota — 16. 1.	Marjan Pintar	Miroslav Zupan
Nedelja — 17. 11	Franc Arnež	Rajko Petraš

Služba obratne ambulante

Od 11. do 16. januarja bodo delale naslednje obratne ambulante:

DOPOLDNE: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik in III. obratna ambulanta — dr. Alenka Kralj — Odar.

POPODLNE: IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.
Dispanzer za borce od 13. do 14. ure.
V soboto, 16. januarja, samo dopoldne: IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.

ZOBNE AMBULANTE:
DOPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar in III. zobna ambulanta — mr. dr. stomat. Bela Gazafi.
POPODLNE: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.
Za borce od 13. do 14. ure.
V soboto, 16. januarja, samo dopoldne: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.
V kartoteki obratne ambulante sprejemamo knjižice dopoldan od 6. ure do 10.30, popoldan od 12. ure do 17.30.
Urgentna ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 20. ure.

Dežurni v Vatrostalni

9. in 10. januarja, Branko MARKIZETI, Jesenice, Titova 4 a, ☎ doma 83-596, ☎ v službi 83-281.
Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

Pregled dela skupne disciplinske komisije TOZD in delovne skupnosti skupnih služb

V skladu s sklepom delavskega sveta Železarne z dne 10. novembra 1987 in dogovorom z uredništvom glasila bomo odslej mesečno objavljali pregled dela skupne disciplinske komisije TOZD in delovne skupnosti skupnih služb.

Pregled bo vseboval kratko uvodno poročilo o številu zahtevkov in obravnanih primerov po mesecih, nato pa bo sledil poimenski seznam kršiteljev delovne obveznosti, njihove kršitve in odločitve disciplinske komisije. Pri tem opozarjamo, da bodo v pregledu dela zajete le dokončne odločbe skupne disciplinske komisije.

V decembru je bilo vloženih 37 zahtevkov. Disciplinska komisija je v decembru imela sedem javnih obravnjav, na katerih je obravnavala 60 primerov kršitev delovne obveznosti (iz decembra in prejšnjih mesecev). Iz obravnjav v decembru je do sedaj dokončnih 18 odločb (od tega trije opomini — imeni delavcev, ki jim je bil izrečen ukrep opomin v naših pregledih ne bomo objavljali).

TALILNICE

Milan Mohorič — drugi pomočnik talilca pri EP, opravljal delovne naloge v vinjenem stanju, prenehanje delovnega razmerja pogojno za eno leto.

Sakib Lovič — drugi pomočnik talilca pri EP, odklonitev dela brez opravičenih razlogov, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh mesecev.

Izet Vukalič, Jeklarne 2, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Petre Ristovski, Jeklarne 2, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Nikola Mijatović — drugi jamski pomočnik — pomočnik linerja KL, Jeklarne 1, fizični obračun s sodelavcem, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih mesecev.

Islam Alagič — žerjavovodja livnega žerjava KL, Jeklarne 1, fizični obračun s sodelavcem, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih mesecev.

OKROGLI PROGRAM

Ante Barišič — adjuster žice, Valjarna žice in profilov, neopravičen izostanek, predčasno zapuščenje delovnega mesta, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih mesecev.

Metka Halilović — izdelovalka briket, Elektrode, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja (preklic odločbe skupne disciplinske komisije št. 108/87).

Spomenko Vadjunac — adjuster žice, Valjarna žice in profilov, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Adam Bilajbegović — žičar RF suho, Žičarna, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja, (preklic odločbe skupne disciplinske komisije št. 257/87).

Ladislav Mavser — delovodja varilnih praškov, Elektrode, ponarejanje listin brez materialne koristi in zapuščenje dela brez odobrenja, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh mesecev.

PLOŠČATI PROGRAM

Ibrahim Okanović — žerjavovodja ZRM ogrodja, Hladna valjarna Bela, opravljanje delovnih nalog v vinjenem stanju, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo devetih mesecev.

TEHNIČNE DEJAVNOSTI

Zakir Redžić — premikač, Transport, predčasen izhod na nedovoljenem mestu, javni opomin.

Branko Pašalič — nadpremikač, Transport, predčasen izhod na nedovoljenem mestu, javni opomin.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Slavica Marjanac — drugi tekač, splošni sektor, neopravičeni izostanki, zamujanje na delo, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega leta.

Skupna disciplinska komisija

Komisija za odlikovanja in priznanja pri konferenci sindikata SOZD Slovenske železarne objavlja na podlagi 15. člena pravilnika o priznanjih Slovenskih železarn

r a z p i s za podelitev priznanj Slovenskih železarn za leto 1988

V skladu s pravilnikom razpisuje komisija »Medaljo Slovenskih železarn« in »Plaketo Slovenskih železarn«.

1. Medalja Slovenskih železarn se kot najvišje priznanje podeli delavcem SOZD Slovenske železarne:

- za vrhunske dosežke trajnega pomena, ki so odločilno prispevali k uresničenju družbenoekonomske vloge Slovenskih železarn in k njihovu splošnemu ugledu v družbeni skupnosti,
- za izjemno ustvarjalno delo ali življenjsko delo v delovni organizaciji oziroma SOZD Slovenske železarne (30 ali več let dela v Slovenskih železarnah),
- za izjemne rezultate na posameznih področjih dejavnosti, pri razvoju samoupravljanja in družbenopolitične dejavnosti,
- za izjemne tehnično - tehnološke dosežke na področju inovacij, gospodarjenja, produktivnosti, kvalitete, razvoja Slovenskih železarn,
- za druge izjemne rezultate v delu in razvoju delovnih organizacij in SOZD SZ.

2. Plaketo Slovenskih železarn se podeljuje:

- za različne aktivnosti in dosežke na posameznih področjih dela, za inovacijsko dejavnost, družbenopolitično aktivnost in aktivnost v samoupravnih organih, društvih in drugih organizacijah,
  - za uspešno sodelovanje s Slovenskimi železarnami pri njihovem razvoju in poslovanju, pri krepitvi samoupravljanja in gospodarkega sistema,
  - za trajne rezultate na drugih področjih.
- Kandidate za priznanja lahko predlagajo komisiji na osnovi tega pravilnika:
- vsak zaposleni v SOZD Slovenske železarne,
  - organizacije združenega dela v SOZD Slovenske železarne in njihovi organi samoupravljanja,
  - družbenopolitične organizacije, ki delujejo v delovnih organizacijah in v SOZD Slovenske železarne,
  - društva.
- Pisni predlogi za podelitev medalje oziroma plakete Slovenskih železarn morajo poleg naslova predlagatelja vsebovati še:
- ime, priimek, poklic kandidata in delo, ki ga opravlja, oziroma naslov organizacije združenega dela, če je le - ta kandidat,
  - vrsto priznanja, za katero se predlaga (medalja — plaketa),
  - področje, obseg in uspeh delovanja, zaradi katerega se kandidat predlaga,
  - obširna razlaga in utemeljitev predloga z dokazili,
  - mnenje družbenopolitičnih organizacij.

V letu 1988 bo podeljenih pet plaket in ena medalja.
Rok za oddajo pisnih predlogov je 30 dni po objavi razpisa v glasilih delovnih organizacij, oziroma najkasneje do 1. marca 1988 na naslov:

SOZD Slovenske železarne — splošna služba, Moše Pijadeja 5, 61000 Ljubljana, z oznako »Priznanja Slovenskih železarn«.

Komisija za odlikovanja pri konferenci sindikata SOZD Slovenske železarne

Odbora za gospodarstvo

TOZD Talilnice

Odbor za gospodarstvo v TOZD Talilnice je na osmi seji 15. decembra obravnaval sanacijski program delovne organizacije in njihove TOZD. Sanacijski program, za katerega je bilo sklenjeno, da se posreduje v obravnavo tudi samoupravnim delovnim skupinam, je bil v razpravi dopolnjen še z nekaterimi dodatnimi ukrepi. Predvsem gre za naloge, ki jih je treba intenzivneje uresničevati, da bi bilo mogoče uresničiti tiste iz sanacijskega programa.

V tem smislu mora komerciala takoj zagotoviti tekočo dobavo kromitnega peska za Livarno oziroma posredno za obe jeklarni. Ob ustavitvi Siemens-Martinove peči sredi januarja bo treba temeljito pripraviti livno jamo SM oddelka za potrebe Livarne (zadolžen inženir Žakrajšek). Za obrat Livarno je po sklepu odbora treba tudi takoj zagotoviti del koka, ki je ostal v obratu Plavž (Osvald, Tolar). Do 30. januarja je v obratu Livarna treba zagotoviti tudi možnost uporabe drsnih zapiral za vlijanje (Smolej, Gartner). V razpravi je bilo posebej izpostavljeno vprašanje prerazporeditve delavcev ob ustavitvi zadnje Siemens-Martinove peči, in sicer povezano z izvajanjem ukrepov za izboljšanje delovne in tehnološke discipline. Omenjeno je bilo tudi vprašanje odklonitve dela na delovnih nalogah in opravih žarilcev v obratu Livarna.

Člani odbora so se seznanili tudi z rezultati izvajanja predsanacijskega programa v mesecu oktobru in novembru. Obravnavali so tudi inovacijsko problematiko (avtorji so nekateri izboljšave oziroma inovacije prijavili prepozno, kar otežuje reševanje). Namesto Henrika Zupana in Friderika Omana je odbor v komisijo za inovacije imenoval Franca Smoleja, asistenta za delovne naprave, drugega (oziroma druge) pa bo predsednik odbora za gospodarstvo po razgovoru z vodstvom Jeklarne določil kasneje. Predlagali so tudi, naj bi bili v komisiji za inovacije tudi po en član odbora za gospodarstvo ter dva delavca iz Jeklarne 2.

Na seji odbora je bila dana tudi informacija o izplačanih nagradah za

podobno delo v TOZD Talilnice v mesecu septembru, žal pa kakršnihkoli podatkov, kljub velikemu zanimanju za ta vprašanja v Železarni, bralcem ne moremo posredovati, ker jih v zapisniku ni.

Smučarskemu društvu Rateče-Planica je odbor podaril štiri kose odpadnih elektrod, krajevni skupnosti Podmežakla, ki je prosila za materialno pomoč pri organizaciji čistanke za starejše upokojene (gre za 40–50 brisač) pa ni mogel ustreči. Prošnjo je odstopil v reševanje odboru za splošne zadeve pri delavskem svetu Železarne.

TOZD Ploščati program

Odbor za gospodarstvo v TOZD ploščati program je na 11. seji 23. decembra poleg inovacijske problema-

Odbor za gospodarstvo pri DS DSSS

Odbor za gospodarstvo pri delavskem svetu delovne skupnosti uskupnih služb je imel 21. decembra svojo tretjo sejo. Udeležilo se ga je deset članov, eden pa se je opravičil. Na seji so ugotovili, da so bili sklepi prejšnje seje razen enega vsi uresničeni. Odbor opozarja kadrovskega sektorja, da sklep o nagradi Liljani Kač ni dokončno realiziran in ga je potrebno realizirati.

Pri pregledu seznamov delavcev, ki so imeli nadure, je odbor ugotovil, da število nadur ne narašča, vendar predlaga, da se glede na splošni položaj v Železarni še nadalje zmanjšujejo.

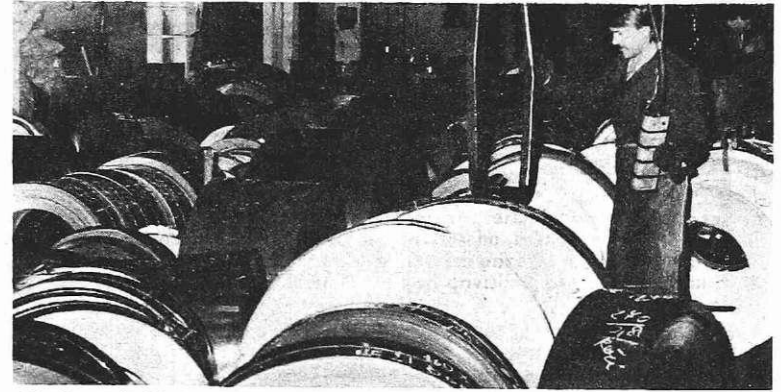
Odbor je predlagal delavskemu svetu, da sprejme predlog novih cen za storitve ERC. Te cene se povišujejo v skladu s priznano stopnjo revolarizacije.

Odbor za gospodarstvo bo na naslednji seji delavskega sveta postavil delegatsko vprašanje direktorju splošnega sektorja: kaj je s sistemom žigosnih ur, saj po podatkih od 108 ur dela samo še 17 ur (od tega ve-

tike obravnaval tudi prošnjo planinskega društva Dvojje-Mojstrana za pomoč pri popravilu dotrajane Šlajmerjeve kočice v Vratih. Odbor je društvu podaril 15 kosov odpadne toplovajljane pločevine 1000 × 2000 × 4–6 milimetrov za obnovo zbiralnika, 15 kosov valjane pločevine 1000 × 2000 × 2 milimetra za oboke, tri kose valjane pločevine 1000 × 2000 × 2 milimetra, pet vrtnih podbojev, 300 kilogramov HVT različnih dimenzij ter 200 kilogramov odpadnih profilov.

Tudi tu se je odbor soočil z zakasnelo prijavo sicer uspešne inovacije. Ker je zaradi zamujenega roka ni bilo mogoče nagraditi v skladu s pravilnikom o inovacijah, je predlagal delavskemu svetu, da avtorje Jožeta Zidarja, Jožeta Mirtiča in Vojka Mencingerja ustrezno nagradi.

CSI — BL

V adjustaži Hladne valjarne Jesenice (foto: Irena Kučina)

Odbori samoupravne delavske kontrole

TOZD Družbeni standard

Odbor samoupravne delavske kontrole v TOZD Družbeni standard je na peti seji 17. decembra razpravljal o novih normativih porabe materiala za samopostrežno restavratorij ter o poslovanju posameznih enot v TOZD Družbeni standard.

Odbor je bil seznanjen z informacijami tehnologinje Branke Peskar, da je nemogoče povečevati količino porabe mesa pri porcijah toplega obroka v samopostrežni restavratoriji za 0,4 dkg, ker se ves ostali kolo reklamira pri Kladnici Jesenice. TG-ji za porabo materiala na samopostrežni liniji se vodijo, poraba je usklajena in tako ne prihaja do odstopanj, kot so bila znana v preteklosti. Ukrepi v samopostrežni restavratoriji so dosegli svoj namen. TG-ji se vodijo tudi za topli obrok. V delilnicah ne prihaja več do odpisov toplega obroka, ker ga delilke pravočasno odpovedujejo. Sklenjeno je bilo tudi, da naj tehnolog za prehrano skupaj z vodjem enote in računovodjem od 8. januarja opravi v delilnicah kontrolno tehtanje glede na vrsto salame in dobavitelja, da preveri upravičenost določenega odstotka kalam pri suhih in svežih salamah in slanini v dozah (sedaj se za svežo in suho salamo priznava do 4 odstotka kalam).

Odbor se je seznanil tudi s podatki finančnega obračuna v delilnicah za

meseca september in oktober. Obračuni za ostale enote do seje še niso bili izdelani, vendar je bilo za počitniške domove ugotovljeno, da je bila cena prenizka in je tako sezona obema počitniškima domovima prinesla negativan finančni rezultat. Vse delilnice so poslovale pozitivno. Največji presežki so bili v delilnici na Javorniku v mesecu septembru in v delilnici Jeklarne 2 v mesecu oktobru. Po mnenju vodilne kantinerke v Jeklarne 2 do viškov prihaja tudi zato, ker nekateri delavci ne vzamejo vsega kruha, ki jim pripada, puščajo pa tudi po 200 din drobiža in podobno. Člani odbora menijo, da je treba na sestanku vodilnih kantinerk v januarju poudariti, da je sicer prav, da je poslovni rezultat pozitiven, vendar ne v škodo odjemalcev, delavcev. Sklenil je tudi, da mora tehnolog za prehrano dvakrat mesečno posredovati predsednici odbora na vpogled morebitne odpise hrane.

Na vprašanje, če je 9. decembra prišlo do odpisa jote, ker je bila »zažgana« — postavljeno je bilo pod »razno« — je bil dan nikalen odgovor, kar je pri eni izmed članic vzbudilo začudenje, češ, »saj se mora pred delitvijo vsak obrok poizkusiti«. Postavljeno je bilo tudi vprašanje glede zmanjšane količine pralnega praška, ki ga dobe posamezni upravičenci in nanj dano pojasnilo, da bo o novem predlogu razpravljali delavski svet.

CSI — BL

Železarski globus

JAPONSKA

Na Japonskem upada zanimanje za grodelj. Zato bo železarska družba Kobe Steel zaprla nekaj svojih plavžev. Kot prvi je na vrsti plavž v železarni Amagasaki. Njegova koristna prostornina je 712 kub. metrov, letna proizvodnja pa 400.000 ton grodlja.

VELIKA BRITANIJA

Proizvodnja sufovega jekla je v prvi polovici letošnjega leta znašala 8,7 mio. ton surovega jekla. To je kar za 17,9 % več kot v istem obdobju leta 1986.

Pregled sestankov SDS

(Iz programa samoupravnih aktivnosti za november — nadaljevanje)

Iz delovne skupnosti skupnih služb smo prejeli zapisnike SDS računovodstva prihodka in dohodka, glavna knjiga, računovodstvo osnovnih sredstev in analize, finance, računovodstvo osebnega dohodka, kadrovskega sektorja, oddelek za zdravstveno in socialno varstvo, sekretariat, center za samoupravljanje in informiranje, oddelek splošne administracije in čistilke, PGRC, oddelek za ekonomske analize in planiranje, oddelek za organizacijo dela, oddelek za študij dela in časa, energetsko gospodarstvo, raziskovalni oddelek, kontrola kvalitete, glavni laboratorij, tehnološki laboratorij, oddelek za vhodno kontrolo surovin, spektrokemični oddelek, mehanična delavnica, mehanska preskuševalnica, kemijski laboratorij HVB, operativna, OID, IR in OSMP ter služba plana procesa.

SDS kadrovskega sektorja je imela več pripomb na oblikovanje pa tudi na vsebino poročila o devetmesečnem poslovanju. Za vsa leta ugotavljajo, pravijo, da se v poročilih naštevata delo, poraba materiala itd., ki v ta poročila ne sodijo. Poročila so na koncu tako predelana, da sploh ne predstavljajo več neke celote, pač pa zlepljenko, ki nima več prave vsebine in smisla. Kot primer navajajo tisti del poročila, ki se nanaša na kadrovski sektor, saj se začenja z delom disciplinske komisije (»kot da je to najpomembnejši kazalec kadrovskega sektorja«), ostala področja dejavnosti kadrovskega sektorja pa so v poročilu zelo okrnjena. SDS predlaga, naj se v prihodnje pripravi navodilo oziroma koncept, kako naj se poročila izdelajo, da bi bilo v njih res zajeto tisto, kar predstavlja bistvo dela posameznega oddelka oziroma sektorja. Nerazumljivo se jim tudi zdi, da se kot eden glavnih vzrokov za slabe rezultate navajajo tudi pomanjkanje delavcev in to »v času, ko na vseh ravneh govorimo o zmanjšanju števila zaposlenih«. K zmanjšanju števila zaposlenih je po njihovem mnenju potrebno pristopiti strokovno, potrebno pa bo napraviti — ko bodo znane usmeritve — tudi rebalans plana. Nadalje ugotavljajo, da se poleg kvartalnih poslovnih poročil v Železarni izdelujejo tudi cela vrsta raznih statističnih poročil, za katere bi bilo potrebno ugotoviti, če so smiselna. Med drugim so razpravljali tudi o novi organiziranosti sindikalne organizacije v delovni skupnosti. V zvezi s tem so naslovili na TK OOS ZJ naslednje vprašanje: »Ali je vsak delavec, ki sklone delovno razmerje v Železarni Jesenice, avtomatično član sindikata ŽJ?«. Z vprašanjem merijo na dejstvo, da se sindikalno članarino odtrjuje tudi od osebnega dohodka delavcev, ki so v Železarni na enomesečnem počitniškem delu.

SDS, oddelek za zdravstveno in socialno varstvo se pod razno vprašuje (7. novembra), koliko je resnice v govorici o prilaščanju družbene lastnine s strani posameznih delavcev v Železarni. Ugotavlja tudi, da je zaradi večje odsotnosti zdravstvenega kadra na rešilnih postajah onemogočeno izvajanje prve pomoči. Delavci ne morejo koristiti še preostalih dni letnega dopusta.

SDS sekretariat v zvezi s poslovanjem ugotavlja, da se število reklamacij namože da bi se zmanjševalo, povečuje. Zato predlagajo naj bi v TOZD preverili premijske pravilnike, če le-

tu v zadostni meri oziroma pravilno stimulirajo kvaliteto dela. Predlagali so tudi, naj bi vodja SDS dobil sklepe delavskega sveta, ker v delavskem svetu nimajo svojega delegata.

SDS center za samoupravljanje in informiranje se je v oktobru in novembru sestala kar štirikrat. Na sestanku 28. oktobra je kot sindikalna skupina obravnavala poročilo s seje IO OOS v bivši delovni skupnosti KSI in predlagala naj predsednik Ivo Voh zaradi neaktivnosti odstopi. Moti jo tudi to, da sindikat še vedno ni nakazal denar od praznovanja dneva žena za medicinske aparate. Kot konkreten primer zapiranja virov informacij navaja, da že tri mesece čaka na odgovor o zakonitosti imenovanja Janeza Poljšaka. Na tem sestanku je bil sprejet tudi predlog, naj bi bil CSI svoja osnovna sindikalna organizacija (kasneje, na sestanku 6. novembra, je podprla drugo varianto iz predloga nove sindikalne organiziranosti v delovni skupnosti). Osnovnim organizacijam sindikata je SDS predlagala, naj na svojih občnih zborih obravnavajo predlog, po katerem naj bi ukinili profesionalni mesti predsednika konference osnovnih organizacij sindikata Železarne in sekretarja koordinacijskega sveta ZSMS Železarne (»predlog za racionalizacijo dela DPO Železarne«), uvedlo pa naj bi se dela in naloge »strokovni delavec za področje družbenopolitičnih organizacij«. Leta naj bi pokrival delo vseh treh DPO: pripravil gradivo za seje, priskrbel mnenja strokovnih služb in podobno. Prednost tega predloga vidi SDS v manjši odvisnosti DPO od poslovnih in vodstvenih struktur v Železarni in v boljšem delu DPO. Njuno stališče je, da naj predsedniki in vodstvo DPO ne bodo profesionalci. Tudi na ta način bi zmanjšali število zaposlenih v delovni skupnosti. Pod razno je predlagala naj se v skladu s sklepom delavskega sveta Železarne iz meseca februarja leta 1984 ponovno uvedejo na CSI redni delovni sestanki. SDS je obravnavala tudi gradivo za sejo delavskega sveta delovne skupnosti. Največ pripomb je imela v zvezi z ukrepi na področju premakljivega delovnega časa. Med drugim meni, naj se PDC ukine tam, kjer ima ta ukrep lahko neposreden učinek ter da analiza o koriščenju PDC ne dokazuje njegove spornosti. Zahtevala je tudi pojasnilo o resničnosti govoric o krajah in nepravilnostih v Železarni, od delavskega sveta pa, da se opredeli, če se o tem lahko piše v Železarni. Na sestanku 6. novembra je imela SDS naslednje pripombe na poslovno poročilo: »1. V sredstvih javnega obveščanja je bilo že pred letom objavljeno, da se bo število zaposlenih v Železarni drastično zmanjšalo, česar nihče v Železarni ni uradno zanikal. Tako drastično zmanjšanje števila delavcev tudi ni v skladu s projekcijo kadrov v srednjeročnem planu 1986–1990, ki smo ga sprejeli delavci Železarne. Če, ko smo pripravljali srednjeročni plan, smo vedeli za vse naložbe in posledice letnih na področju zmanjševanja zaposlenih. Kdo je v zmoti: ali pripravljavci srednjeročnega plana ali sedanji nosilci pritiska po drastičnem zmanjšanju števila delavcev? 2. Kadrovskega sektorja naj izdelava informacijo, koliko delavcev z višjo in visoko šolo je odšlo iz Železarne po posameznih sektorjih in obratih. Strokovna služba naj pojasni, zakaj je prišlo do razvrednotenja strokovnega dela. 3. Zakaj v poslovnem poročilu ni podatkov o številu pogodbenega dela z našimi delavci, posameznimi zunanji delavci in tujnimi firmami ter o porabljenih sredstvih za reprezentanco in reklamo? 4. Koliko sredstev je bilo namenjenih za hokey in iz katerega sklada? 5. Finančno računovodski sektor naj v čim krajšem času izdela poročilo o višini deleža izgube, ki je rezultat naših notranjih vzrokov, in o višini deleža, ki je rezultat zu-

nanjih vzrokov. Finačno naj se opredeli razmerja med posameznimi notranji vzroki. 6. Na strani 39–40 poslovnega poročila bi bilo poleg podatkov o povečanju cen vhodnih materialov treba prikazati tudi povečanje cen naših izdelkov. Kako bo vplivalo odplačevanje dolgoročnih kreditov na poslovanje v naslednjih letih? Pod razno je bil sprejet sklep, da bo CSI pripravil celotno problematiko o informiranju in komuniciranju za obravnavo na odboru za informiranje (v zvezi z uresničitvijo 1. točke 4. seje IO OOS KSI z dne 24. septembra 1987). Na sestanku 16. novembra je bila pri pregledu sklepov s prejšnjega sestanka podana pripomba, da je zapisnik sestanka z dne 29. oktobra potrebno dopolniti s tem, da je na CSI ponovno treba uvesti delovne sestanke, delegatska vprašanja pa napisati tako, kot so bila postavljena na sestanku (sledijo konkretna vprašanja o nepravilnostih in krajah v Železarni ter drugo). SDS je na tem sestanku obravnavala tudi gradivo za 4. sejo delavskega sveta delovne skupnosti. Pripombe so naslednje: Nesprejemljivo je, da se ključna gradiva razdelijo med delegate šele na seji delavskega sveta. Ključna gradiva je treba poslati na vpogled (poročila vodij sektorjev in premijski sistem). V zvezi z zmanjšanjem stroškov fotokopiranja na CSI omenjajo, da sindikat fotokopira gradiva, ki bi jih bilo treba razmnožiti na matricah. Opozarjajo tudi, da ukrepi, ki zadevajo CSI, niso bili obravnavani na SDS in da so nestrokovno pripravljene (sistem informiranja je treba zgraditi na osnovni ciljev in potreb). Opozorjeni so bili tudi na volitve predsednikov, podpredsednikov in zunanjih članov skupne disciplinske komisije. Imeli so tudi pomisleke k imenovanju Albine Tušar za vodjo delovne skupnosti, ker je bila, po njihovem mnenju, kot članica poslovnega odbora soodgovorna za neuspeh referendum o katalogu del in nalog in za zaplete pri prevrednotenju. V zvezi z ugotovitvijo razpisne komisije, da se naloge vodje delovne skupnosti podvajajo, pa je postavila vprašanje, s katerimi nalogami se podvajajo in kako bo to rešeno. Zanimalo jih je tudi, kdaj bo končan postopek za imenovanje vodje CSI. V zvezi s tem pripominja, da je dolžnost podpredsednika PO Janeza Poljšaka, da pospeši delo razpisne komisije s tem, da pomaga pri pridobitvi nujen. Meni namreč, da je »tvariš Poljšak kot podpredsednik za kadrovske, socialno in pravno področje odgovoren za nerazumljivo dolgo zavlačenje pri imenovanju vodje CSI«.

Na sestanku SDS PGRC so bila postavljena vprašanja glede govoric o krajah in če so disciplinski ukrepi primerni za take primere, kot so bili v Jeklarne 2, saj delavce za manjše kršitve doletijo hujske kazni. SDS je izrazila željo, da se o tem objavi javno informacijo. Tudi SDS oddelek za ekonomske analize in planiranje pričakuje uradno pojasnilo govoric o odtujanju družbene lastnine v Železarni. Zanima jih tudi, kako ukrepa delavska kontrola (rada bi dobila tudi poročilo o njenem delu), pa tudi, »ali je za enak prekršek, ki ga obravnava disciplinska komisija, za vse zaposlene v Železarni enaka kazen ali obstajajo izjeme«.

SDS oddelek za organizacijo dela v zvezi s poslovanjem pripominja, da so v poročilu preveč poudarjeni zunanji vzroki neuspeha, premalo pa notranji. Kot slednje naštevata: nedisciplinana, slaba operativna organiziranost, slabo materialno poslovanje, odtujanje družbenih sredstev itd. Zahtevala je tudi ponovno uvedbo PDC.

(nadaljevanje prihodnjič)

Center za samoupravljanje in informiranje — Božidar Lakota

Stroški v novembru

V novembru smo prodali 27.059 ton izdelkov osnovne dejavnosti in opravili 534 ton storitev previranja. Dosežena prodajna cena je bila višja od obračunske lastne cene, zato je ta kategorija pozitivno vplivala na rezultat poslovanja. Pozitivno so vplivala na rezultat poslovanja še ostala odstopanja, vse ostale kategorije storškov pa so vplivale na rezultat negativno. Te kategorije so: proizvodni stroški, revalorizacija stroškov amortizacije in poraba zalog R-3 in R-6, materialni stroški za ustvarjanje skupnega prihodka, vkalkulirani del dohodka, odstopanje cen v porabi R-3 in lastni porabi, razlika med domačo in izvozno ceno ter posebni stroški izvoza. Vsota vseh naštetih kategorij je bila pozitivna in je znašala 3.532 mio din.

Poleg omenjenih stroškov pa morajo temeljne organizacije pokriti še obveznosti do splošne in skupne porabe, ki v cenah izdelkov niso vkalkulirane, pogodbeno in ostale zakonske obveznosti ter razliko med vkalkuliranimi in izplačanimi osebnimi dohodki.

Zaloge nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov so se v primerjavi s stanjem na začetku meseca novembra zmanjšale za 4.089 ton.

Proizvodne temeljne organizacije in TOZD Tehnične dejavnosti so v novembru dosegle za 1.318 mio din višje stroške od načrtovanih. To vrednost sestavljajo stroški obračunske lastne cene, ki so bili višji za 300 mio din, vkalkulirani del dohodka pa višji za 686 mio din. Temeljne organizacije so skladno z gibanjem zalog R-6 prenesle v poslovni rezultat zvišanje stroškov obračunske lastne cene glede na načrtovane stroške v višini 164 mio din, tako da je celotno zvišanje znašalo 1.181 mio din.

Stroški obračunske lastne cene so bili torej višji za 300 mio din, od tega so bili stroški vložka nižji za 692 mio din, stroški predelave pa višji za 992 mio din.

V stroške vložka so vključeni višji oziroma nižji stroški od načrtovanih za dosežene izplete, dobropise za odpadek, večjo oziroma manjšo porabo vložnega materiala, boljši oziroma slabši asortiment vložka ter proizvodnje, stroški internih reklamacij, stroški nedokončane proizvodnje ter stroški, ki nastanejo zaradi razlike med nabavno vrednostjo tujega vložka ter plansko ceno domačega vložka.

membe asortimenta vložka in višje vrednosti proizvodnje v SM jeklarni znižali stroške za 248 mio din. Obrat Livarna pa je imel za 17 mio din nižje stroške.

TOZD Ploščati program je dosegla znižanje stroškov v vrednosti 200 mio din zaradi nižje cene slabov iz kontiliva, TOZD Okrogli program pa je imela znižanje zaradi nižje cene grede iz kontiliva v vrednosti 320 mio din. Interne reklamacije so stroške vložka zvišale za 24 mio din.

Razlika med nabavno vrednostjo tujega vložka ter plansko ceno domačega vložka je stroške vložka znižala za 598 mio din. TOZD Ploščati program je imela za 465 mio din znižanja stroškov. V okviru temeljne organizacije sta znižanje dosegla obrata HV Bela (387 mio din) in HV Jesenice (78 mio din). TOZD Okrogli program pa je dosegla za 133 mio din nižje stroške. Znižanje so imeli v obratih Žičarna (28 mio din), Elektrode (47 mio din) in Želbljarna (58 mio din).

Stroški, nastali zaradi dodatne predelave tujega vložka oziroma zaradi izpada proizvodnje pri uporabi tujega vložka, so znašali 11 mio din.

Spremembe v zalogah nedokončane proizvodnje in ostalo so stroške vložka zvišale za 619 mio din predvsem v TOZD Ploščati program.

Stroški predelave so bili višji od načrtovanih v vrednosti 991 mio din. Zvišanje teh stroškov je imela temeljna organizacija Tehnične dejavnosti zaradi večje porabe mazuta in zemeljskega plina ter manjše proizvodnje električne energije v lastnih elektrarnah. Vse ostale temeljne organizacije so znižale stroške predelave.

Vesna Janc

PRIPRAVLJENOST JE VEDNO BOLJŠA KAKOR GOLO PRIČAKOVANJE

(TITO)

Sateliti za pravočasno opozarjanje so tako imenovani OVADUHI. Opozorilo z ovaduha pride tisti trenutek, ko nasprotnik rakete izstreliti. Zato ima napadena država dovolj časa, da tudi sama izstreljuje rakete, še preden bo uničena. Prav zato so sateliti OVADUHI izredno pomembni. Sateliti ovaduhi so danes osnova obojestranske obrambe pred nenadnim jedrskim napadom. Od trenutka, ko se s pomočjo radarjev z Zemlje pojavi sporočilo o izstrelitvi nasprotnikovih jedrskih raket, pa do trenutka, ko rakete dosežejo cilj — ostane največ 14 do 30 minut. Postavlja se vprašanje, kako se zavarovati pred antisateliti. Brez pravočasnega opozorila ne bo šlo. Treba bo torej iznajti orožje, s katerim se bo mogoče upreti protisatelitom. Že sedaj, ko eno orožje še ni zaključeno, razmišljamo o naslednjem, ki naj bi odstranilo prvo. Ameriški vesoljski obrambni sistem ni več samo zamisel, temveč določen program.

Za sodobno usmerjanje ladij in letal v slabem vremenu uporabljamo navigacijske satelite. Američani že od leta 1965 izstreljujejo v vesolje posebne geodetske satelite. Z višine 4.250 kilometrov izmerijo z nekajmetrsko natančnostjo razdaljo katerekoli točke na Zemlji.

Elektronska vojna je ime, ki se je uveljavilo v drugi svetovni vojni z uvedbo radarja. Danes se pojem elektronske vojne razširja tudi na ostala področja uporabe elektronike v vojaške namene, čeprav njeno delo ni zasnovano na elektromagnetnih valovih.

Ceprav so z radijskimi sredstvi izvidovali in opazovali že med prvo svetovno vojno, se je ime elektronska vojna pojavilo sredi druge svetovne vojne. Elektronska vojna se je nadaljevala in se nadaljuje do danes. Danes je elektronska vojna postala neločljivi del gospodarsko-tehnološke vojne.

Vojaški sateliti imajo odločilno vlogo v miru in vojni, v kriznem obdobju ali ob oboroženem spopadu. V miru sporočajo podatke o razmestitvi in stopnji vojne pripravljenosti enot, o flotah, o letalskih oporiščih, o ognjenih položajih idr. V kriznih pogojih sateliti nemoteno pošiljajo strateška poročila, med vojno pa tekoče spremljajo in sporočajo vse spremembe na bojišču. V letu 1981 je svetovni tisk objavil prvotno vesoljsko senzicijo. Potem ko je sovjetski satelit — lovec kozmos 1241 prepotoval dva kroga po tirnici, se je drugi satelit kozmos 1243 prejšnjemu približal do razdalje nekaj sto metrov in eksplodiral. Tako je bila na prvem vesoljskem pokopališču pokopana prva vesoljska žrtev. Po zahodnih virih je bil to devetnajsti sovjetski poskus s sateliti — lovci ali s sateliti — ubijalci (antisateliti — protisateliti), kot imenujejo te pošasti, izstreljene z Zemlje. Te pošasti (sateliti) naj bi lovili druge satelite. Do sedaj so bile žrtve lastni (sovjetski) sateliti — cilji. Vse z namenom preskuševanja točnosti zadetka cilja.

Delegati so postavili naslednja delegatska vprašanja:

— V zvezi s spremembo premijskega sistema je bilo postavljeno vprašanje, kdaj bodo sanacijski ukrepi temeljili na sistemu ciljnega vodenja, kjer je natančno določen cilj, rok, rezultati, izvajalci in njihova odgovornost.

— Ker se tehnologija bistveno spreminja in stari normativi porab ne odgovarjajo, naj se več pozornosti posveti ureditvi tega področja.

— Delavski svet Železarne Jesenice naj opredeli trajanje ukrepa začasne ukinitve PDC.

— Postavljeno je bilo tudi vprašanje, kaj je s sistemom žigosnih ur, ker jih od 108 del samo 17 in še te predvsem v delovni skupnosti.

— SDS glavni laboratorij želi odgovor, na kakšnih principih, osnovah in pravilnikih se ureja nadomeščanje analitikov v jeklarskih laboratorijih in kakaj ni stimulacije za delavce, ki nadomeščajo odsotne sodelavce. Kot na vsaki seji so delegati tudi tokrat obravnavali poročila direktorjev sektorjev o izvajanju ukrepov za sanacijo poslovanja in jih sprejeli s pobudo za čimprejšnjo ureditev kvalitetne proizvodnje. E. N.

Seja delavskega sveta delovne skupnosti

Delavski svet delovne skupnosti skupnih služb se je na peti seji sestal 24. decembra. Obravnaval je problematiko, ki je bila skupna vsem delavskim svetom temeljnih organizacij in delovne skupnosti — to so dopolnitve samoupravnih sporazumov izobraževalne skupnosti SRS in posebne izobraževalne skupnosti za metalurgijo ter temelje srednjeročnih planov novo ustanovljene SIS za pospeševanje proizvodnje hrane in zagotavljanje osnovne preskrbe v občini Jesenice in SRS ter poročilo o nedavnih volitvah in nanjo ni imel pripomb.

Več razprave pa je bilo po poročilu razpisne komisije za imenovanje vodja CSI, ki ji delavski svet ni dal razrešnice, čeprav se ni odločila za nobenega izmed prijavljenih kandidatov. Delegati so zahtevali, da se razpisna komisija ponovno odloči na osnovi enotnega poslovnika za vso Železarno, ki mora biti usklajen z zakoni.

Delavski svet je dal soglasje k predlogu razpisne komisije za dela in naloge direktorja SEOI, ki jih bo od 1. januarja dalje opravljala Černetova, dipl. oec. kot edina prijavljena kandidatka. Delavski svet je odobril po

50.000 din nagrade sodelavkama Džini Čatak in Alenki Pintar za povečan obseg opravljenega dela zaradi odsotnih sodelavk, vendar so se ob tem ponovno pojavile zahteve, da se to vprašanje enotno reši tudi v delovni skupnosti.

Delavski svet je bil seznanjen s podeljenimi priznanji ob 30-letnici ERC, in sicer sodelavcem, zaposlenim na ERC več kot 20 let, in sodelavcem, ki so s svojo prizadevnostjo in uspešnim delom veliko prispevali k razvoju računalniške obdelave podatkov. Obravnaval in sprejel je tudi nov cenik računalniških storitev zunanjim uporabnikom.

Zvišanje — znižanje planiranih stroškov za november 1987

v 000 din

TOZD	Odstopanje od obrač. LC glede na gibanje zalog R-6	Materialni stroški za ustvarjanje SP	Vkalkulirani del dohodka	SKUPAJ
Talilnice	-611.226	+114.387	-51.866	-548.705
Ploščati program	-168.987	+54.539	+231.944	+117.496
Okrogli program	-567.129	+42.860	+143.837	-380.432
Tehnične dejavnosti	+1.511.913	+120.043	+361.859	+1.993.815
SKUPAJ	+164.571	+331.829	+685.774	+1.182.174

OPOMBA: zvišanje stroškov (+)
znižanje stroškov (-)

Slavko Tarman

Portreti slovenskih mojstrov fotografije

9

Troje obdobj mojstra Petra Kocjančiča

Umetnik — fotograf

Mojster fotografije Peter Kocjančič, ki ga je leta 1967 Mednarodna zveza fotografske umetnosti odlikovala s častnim naslovom HON. EFLAP, je vse svoje delo usmeril v prizadevanje, da bi priboril tej stroki pristen umetniški značaj. Ko je mojster Kocjančič nastopil svojo pot, je s svojimi krajinami že nakazal, da želi fotografsko sliko približati pravi razpoloženski sliki in dosegel je zavidljive uspehe. Tedaj je obiskoval solo za likovno umetnost, začetek pa mu ni obljubljal nič drugega kot negotovo umetniško pot. Mladostno iskanje, tudi boemstvo, je Kocjančiča pripeljalo v beneške akademiske ateljeje. Takratni avtoportret, ki zdaj visi v njegovi sobi, odkriva tudi iskateljstvo — preseči dobro znani domači impresionizem z nečim novim. Živeti bi se dalo, če bi tudi kaj prodal. Kdo je takrat hotel sliko, če ni predstavljala tihožitja? Tako ni šlo več naprej. Sledil je prvi upor — ne bom več slikal, če prodam na leto eno samo sliko.

Peter Kocjančič: Valček za tebe

Prva etapa Kocjančičeve umetniške poti se je neverjetno hitro končala. Do druge etape je bil izredno dolg premor. Kocjančičevo umetniško delovanje omejuje troje plodnih obdobj — slikarstvo, umetniška fotografija in fotografika. Mojster Kocjančič pa dodaja, da je odkril v zadnjem desetletju čisto nov likovni svet v duhu tako imenovanega happeninga, likovno posrečenih, v naravi odkritih ali v likovni igri slučajno posrečenih figuracij. Mojster je zajel poezijo, razpoloženja in dušeslovni izraz ter jih prepričljivo likovno uresničil. Ob tem se je odzival na signale atomske dobe in zajel nekaj te skrivnosti moderne časa. S svojimi uspešnimi grafikami se je približal računalniški grafiki.

Kratka predstavitev

Mojster Kocjančič je bil rojen 27. novembra 1895 v Podgori pri Gorici. Absolviral je šolo za dekorativno slikarstvo. Po prvi svetovni vojni je delal kot grafik in postal član Društva likovnih oblikovalcev. Obiskoval je tudi likovno akademijo. Že od leta 1930 se stalno ukvarja s fotografijo in se že od leta 1932 z uspehom pojavlja na mednarodnih razstavah. Na teh razstavah je prejel 82 zlatih, srebrnih in bronastih plaket in 40 diplom.

Največji uspeh pomeni tretje mesto na razstavi Rollei 1938. leta, kamor je prispelo 36.000 fotografij z vsega sveta. To nagrado je dobil za delo Valček za tebe. Njegove stvaritve je tuja kritika odlično ocenila in ga priznala kot velikega umetnika.

Leta 1939 je postal častni član belgijskega kraljevskega društva (CREPSA), dve leti pozneje pa je prejel najvišji naslov MEMBRE D'ELITE. V istem letu je postal tudi častni član ARBEITSKREIS MÜNCHENER FO-

TOAMATEURE. Dve leti pozneje je Kocjančiču mednarodna federacija FIAP dodelila naslov odličnik HON. EFLAP. Leta 1961 je prejel srebrno plaketo Boris Kidrič Foto zveze Slovenije. Ljudska tehnika Jugoslavije ga je trikrat odlikovala za zasluge v fotografski umetnosti. Foto zveza Jugoslavije mu je podelila najvišje jugoslovansko imenovanje MOJSTER FOTOGRAFIJE.

Bežni začetki

Kocjančič je prejel neverjetne počastitve za izredne fotografske dosežke, počastitve, ki vključujejo tako denarne in vsakršne druge nagrade, predvsem pa najvišje naslove in članstva v najuglednejših fotografskih organizacijah. Naposlled si je tudi visoka državna odlikovanja pripredal na prvi kot priznanje za umetniške dosežke na fotografskem področju.

In vendar, kaj bi brez elementarnega likovnega občutka, ki ga je Kocjančič prinesel s seboj na svet in ga potem podjetno obračal v prid slehernega poskusa v fotografskem laboratoriju, posebno ko je najbolj eksperimental in ko si je izmislil svoj način fotografije.

Nalašč si oglejmo Kocjančičevo najmanj umetniško obdobje. Nehal je biti boem, ko se je zaposlil v jugoslovanski tiskarni kot grafik. Blizu umetnosti je bil vsekoli, čeprav so se mu pričele barve na slikarski paleti sušiti in čeprav je opustil slikarske pohode s staro družino. Izkazalo se je njegovo življenjsko moto, naj ima trdo delo svoj gmotni iztržek. Stotine perspektov, naslovnic teh in onih revij, brošur in knjig so mu zagotavljale več kot spodobno življenje. Roka je pridno ustvarjala, ista roka, ki bi rada čisto zares umetnikovala.

Napadi na družbeno lastnino (2)

Če hočemo »našo skupno nalogo«, ki je, kot pravi podpredsednik poslovodnega odbora Janez Poljšak, v tem, »da se borimo za uveljavljanje in učinkovitost naših organov nadzora in kontrole, predvsem pa institutov pravne države in samoupravljanja«, dosledno opraviti, je prvi korak ta, da se nehamo sprenevedati. In kaj so drugega nekatera Poljšakova (»Nepравilnosti in govorice v Železarni«, Železar, 17. decembra 1987) in Vohova (pismo gradivo za delavski svet Železarne z dne 18. novembra 1987) pojasnila (glede prodaje elektromotorjev in odtujitve cisterne), kot sprenevedanje?

Preden si ogledamo dokaze za to trditev, si oglejmo, kaj sta zapisala:

Direktor splošnega sektorja, diplomirani jurist Ivo Voh, v odgovorih na delegatsko vprašanje v zvezi z odtujitvijo cisterne navaja: »Iz skladišča jo je na nepravilen način odpeljal Henrik Zupan, obratovodja Jeklarne 2, čeprav je vedel, da za odkup cisterne še nima urejenih dokumentov.« V zvezi z odkupom elektromotorjev pa je zapisal: »Postopek odprodaje obeh elektromotorjev je bil po zagotovitvi oddelka osnovnih sredstev enak postopku, kot ga že vseskozi uporabljajo za odprodajo osnovnih sredstev te vrste.« Nato še dodaja: »V zvezi s tem predlagamo, da naj se v Železarni uredi celoten postopek odprodaje osnovnih in drugih sredstev z ustreznimi samoupravnimi in organizacijskimi akti.«

Podpredsednik poslovodnega odbora Janez Poljšak pa v že omenjenem članku pravi takole: »V zvezi z gradnjo hidrocentral na Mojstrani je treba povedati, da ni prišlo do nepravilnega poslovanja, pa tudi ne do odtujenja materiala. Preko male prodaje je Železarna prodajala elektromotorje. Ker nismo omejili moči, do katere je mogoča prodaja preko male prodaje, je bila ta prodaja direktno na podlagi omenjenega zapisnika posebne komisije v skladu z navodili o izločitvi osnovnih sredstev. Glede tega vprašanja je potrebno poudariti, da vztrajanja na licitaciji nismo dosledno izvajali zaradi tega, ker je v citiranem navodilu pod točko 2.5.2. določen vrstni red kupcev.« V zvezi z gradnjo hidrocentral dodaja še: »Če bi se bile prodane kot odpadni material pod pogoji prodaje odpadnih materialov.« V zvezi z odtujitvijo cisterne navajam samo tisti del, ki je za naše razmišljanje pomemben: »... 7. oktobra pa se je zoper Zupana na predlog poslovodnega odbora začel postopek za ugotavljanje kršitve delovne dolžnosti, in sicer: neupravičena uporaba družbenih sredstev, prekoračitvev pooblastil. Ker se je ugotovilo, da je Zupan iz skladišča na Blejski Dobravi odpejal cisterno tako, da je zavedel skladiščnika z izjavo, da so vsi dokumenti urejeni in da jih bo naknadno predložil, mu je disciplinska komisija izrekla disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja in ga pogojno odločila za šest mesecev.«

Poljšak svojo trditev, »da ni prišlo do nepravilnega poslovanja, pa tudi ne do odtujenja materiala«, sicer že kar sam, če že ne demantira, pa vsaj vidno oslabi, saj trdi, »da vztrajanja na licitaciji nismo dosledno izvajali«. Sklicuje se sicer na točko 2.5.2. »Navodila za izločitev osnovnih sredstev«, ki se dobesečno glasi takole: »Iskanje in izbor kupca opravi centralna komisija po veljavnih zakonskih in drugih določilih. Pri izboru kupca imajo prednost organizacije združenega dela pred zasebniki. Pri tem se priporoča naslednji vrstni red: organizacije združenega dela, delavci in upokojeanci Železarne, obrtniki, ostali.« Pri tem zavestno pozablja, da se »osnovno sredstvo lahko proda« šele »po opravljenem razpisu« in če ga nobena TOZD ali delovna skupnost v Železarni ni pripravljena prevzeti (točka 2.5.1.).

Postopek, glede katerega se tako Poljšak kot Voh sprenevedata, je namreč takle: »Centralna komisija pri svojem delu najprej oceni, ali je osnovno sredstvo še uporabno, ali je za likvidacijo. V primeru, da je osnovno sredstvo še uporabno, se sproži postopek za prenos na drugo TO ali da v uporabo in upravljanje drugi delovni skupnosti. Če prenos ne uspe, prične postopek za prodajo... Če je osnovno sredstvo neuporabno, se sproži postopek za likvidacijo. V tem primeru se mora osnovno sredstvo likvidirati brez predhodnega prenosa na drugo mesto zaradi skladiščenja.« (točka 2.3.5.) »Centralna komisija posreduje zapisnik s sklepi vodju TO, ta pa o tem informira delavski svet.« (točka 2.3.6.) »Centralna komisija ... o svojem delu najmanj enkrat na leto poroča odboru za gospodarstvo delavskega sveta Železarne Jesenice.« (točka 2.3.4.) »O možnosti prenosa posameznih osnovnih sredstev obvesti sektor novogradenj — oddelek za osnovna sredstva in materialno poslovanje vse TO tako, da to objavi v glasilu Železar. V objavi je treba navesti osno-

vne podatke, stanje osnovnega sredstva inrok za prijavo (praviloma traja rok za prijavo 1 mesec) in drugo.« (točka 2.4.1.)

Če se centralna komisija odloči za likvidacijo, le-to izvede posebna tričlanska komisija, katere naloge med drugim so, da poskrbi za izločitev dobrih delov in materialov iz osnovnega sredstva, da se izločeni deli in materiali ustrezno evidentirajo, da se opravi fizično uničenje preostalega dela, da se odpadne materiale stehta in da se sestavi zapisnik o likvidaciji.

»Ob prenosu, prodaji ali likvidaciji osnovnih sredstev mora SN — OSMP izstaviti obvestilo o spremembi. Obvestilo prejme ERC, ki vnese podatke v svoje datoteke.« (točka 2.7.1.) Možna je tudi izredna izločitev osnovnih sredstev (požar, poplava, potres, tatvina).

Nikjer v »Navodilu« ni omenjena možnost, da bi osnovna sredstva lahko kar tako prodajali posameznim interesentom, ki po nekem mističnem naključju, če uporabim Poljšakov izraz zvezo, da je le-to napredaj preko male prodaje.

Da vse to velja tako za elektromotorje kot tudi za cisterno in cevi, ki so bile prodane lastnikom zasebne hidrocentralne kot odpadno železo, je vidno tudi iz priloženih obrazcev, ki so sestavni del omenjenega navodila. Kot vzorec je priložen tudi zapisnik fizične likvidacije osnovnih sredstev v bivši TOZD Valjarne žice (zidanega dimnika in več železnih omar za orodja), kjer je na primer zapisano: »Vse naprave so bile demontirane in prepeljane kot staro železo v Jeklarno« oziroma »obzidava peči in dimnika prepeljana na haldo.«

Mogoče bi za boljše razumevanje problema oziroma možnih spekulacij z osnovnimi sredstvi kazalo omeniti še to, da predlog za izločitev osnovnega sredstva pripravili asistent za delovne naprave (gospodar), ki ga posreduje vodju TOZD ali delovne skupnosti, le-ta pa posreduje predlog odboru za gospodarstvo in nato delavskemu svetu v obravnavo in potrditev, sklep o izločitvi pa nato posreduje centralni komisiji za izločitev osnovnega sredstva (točke 2.2.1., 2.2.3., 2.2.4., 2.2.5.) ter da za pravilnost postopkov po tem navodilu odgovoren SN — OSMP (točka 4.1.).

Glede na vse povedano mi tako Poljšakova kot Vohova pojasnila zbijata zgolj dodaten sum, da se z osnovnimi sredstvi v Železarni ne gospodari tako, kot bi se moralo. Vsa ta pojasnila mi, žal, zvene nekako »iracionalno« (Poljšakov izraz): nalozba v hidrocentralo, pa četudi privatno, je vsekakor predraga stvar, da bi vanjo vgrajevali iztrošene stroje in odpadni material. Zato je vsaj zame edina racionalna razlaga, da smo v Železarni na veliko kršili določbe navodil o izločitvi osnovnih sredstev, da je bilo tako določenim izbranim posameznikom, ki so bili o tem obveščeni, omogočeno, da so se na tak način osebno okoristili, oziroma privatizirali družbena sredstva in da si tega enostavno ne upamo in nečemo priznati. Seveda tega suma ni mogoče odpraviti s kategorično trditvijo, da gre le za majhno nedoslednost, sicer pa je vse v redu. Stvar bi bilo treba preveriti, kar ne bi smelo predstavljati za naš kolektiv pretrdega oreha, saj morajo biti podatki v datoteki našega računalnika (tudi podatki — če so resnične govorice — o izločenih barvnih televizorjih, v požaru uničenem kontejnerju z opremo za hidrocentralo...). V nasprotju s Poljšakom mislim, da je na »vprašanje v zvezi z načrtovanjem in prodajo osnovnih sredstev« mogoče odgovoriti, pa tudi, da odgovor za marsikoga ne bo ravno prijeten.

Pa še tole: vprašanje v zvezi z osnovnimi sredstvi vsekakor kaže zaustaviti nekoliko širše. Precejšnjemu delu nerentabilne industrije v Jugoslaviji grozi stečajni postopek, se pravi razprodaja osnovnih sredstev oziroma možnost, da jih pod njihovo realno ceno kupijo drugi, organizacije in privatniki, v najslabšem (ali najboljšem — kakor za koga!) primeru kot odpadni material. Za zasebno hidrocentralo v Mojstrani so bile na primer uporabljene tudi cevi iz propadle tovarne glinice iz Obrov-

ca. Ker ne vem, od kod so prišle cevi, ki so bile prodane kot odpadni material zasebnikom, naj si dovolim zlobno vprašanje: so bile na račun Železarne transportirane iz Obrovca kot staro železo (ali od kje drugje) ali pa so bile morda izločene kot neuporabne iz naših hidroelektrarn (Radovna, Javornik, Vintgar...)? Zakaj?

Zadeve, ki se včasih na prvi pogled zdijo majhne in nepomembne, so lahko tudi znaki velikih sprememb v družbeni zavesti in v družbenih odnosih. Tega se seveda zavežemo šele, ko spregledamo razširjenost nekega pojava. Sedanja globoka družbenoekonomska kriza je vsekakor ugodna za ustvarjanje klime, v kateri prihaja do izraza dvojje nasprotujočih si tendenc: krepitev državno - lastninskih odnosov po eni in vse večja privatizacija družbene lastnine po drugi strani, obe v nasprotju s proklamirano uradno usmeritvijo: krepitev samostojnosti in odgovornosti gospodarskih subjektov v okviru temeljnih ustavnih opredelitev (samoupravni produktijski odnos). Pojav vse večjega administrativnega določanja pogojev (in rezultatov) gospodarjenja spremljajo pritiski, ki delujejo v nasprotno smer: zahteve po uvajanju delničarstva (domačega in tuje), po povečanju moči tehokratskih elit v delovnih organizacijah, dileme okrog velikosti privatnih podjetij, zemljiškega maksimuma, tako imenovanega malega gospodarstva... V tej smeri deluje tudi pritisk, ki ga za politiko pomeni več kot milijon nezaposlenih, vključno s tehnološkimi viški delavcev in še neznanim številom delavcev, ki jih bodo vrgli na tržišče delovne sile stečajni neperspektivnih delovnih organizacij.

V položaju, ko celo najvišji predstavniki političnega življenja priznavajo bankrot posameznih republiških gospodarstev in govore o ogroženosti še »zdravega« dela gospodarstva, ko se ob vsakem »projektu«, ki naj bi nas izvelkel iz krize, takoj porajajo dvomi in najrazličnejši pomisleki, torej ob vsesplošni negotovosti in ogroženosti se vsakemu posamezniku kot edina realna strategija kaže strategija individualnega (lokalnega) preživetja, če le obstaja možnost za to: privatizacija, tudi s pomočjo najrazličnejših vez in poznanstev, familiarnih odnosov in prijateljstev, sovpreg... Najrazličnejši vidiki ogrožanja družbene lastnine, »motenj« v deklariranih odnosih, večje število odkritih inkriminiranih dejanj, toleranca do teh v posameznih okoliščinah — vse to nam mora biti pravzaprav razumljivo: če jaz ne bom izkoristil možnosti, če je mi ne bomo, jo bodo izkoristili drugi!

Akcijska konferenca ZK, ki bo v januarju, vsekakor ne stoji pred lahko nalogo, saj se bo morala spoprijeti tudi s tem širšim vidikom posamičnih inkriminiranih dejanj in poskusom (strategijo) njihovega spreverjanja v nepomembne napake, malomarnosti, družbenokoristne malverzacije, ki naj bi bile konec koncev storjene v korist »našega delavca«, »našega kolektiva«, »naše občine«, »naše družbe«.

Božidar Lakota

Seja odbora za kadre in družbeni standard

24. decembra 1987 je bila druga seja odbora za kadre in družbeni standard pri delavskem svetu Železarne. Odbor je obravnaval pregled sklepov prejšnje seje, program kadrovanja delavcev s posebnimi pooblastili, poročilo o izobraževanju, predlog plana izredno plačane in neplačane odsotnosti za telesnokulturno in kulturno dejavnost, vloge iz naslova družbenega standarda, predlog novih cen stanarin v samskih domovih Železarne in razno.

Pri pregledu sklepov prejšnje seje je odbor ugotovil, da še ni izdelan program skupnih preventivnih in sanacijskih ukrepov s področja varstva pri delu in varstva okolja. Izdelan tudi še ni program in vrstni red pridobivanja novih počitniških kapacitet.

S programom kadrovanja delavcev s posebnimi pooblastili je bil odbor podrobno seznanjen v ustni obliki in nanj ni imel pripomb. Zaradi širše informiranosti in nekaterih novosti pri kadrovanju delavcev s posebnimi pooblastili, bomo nekaj prostora namenili temu programu. Verjetno je prvo vprašanje, ki se pojavlja v zvezi s tem, kdo so delavci s posebnimi pooblastili, kakšen je njihov položaj in vloga. To so delavci, ki vodijo poslovanje, organizirajo in usklajujejo delovni proces ter izvršujejo sklepe samoupravnih organov. Statut delovne organizacije je pravna podlaga za razpis in imenovanje poslovodnih organov, direktorjev TOZD in delovne skupnosti, direktorjev sektorjev in razpisne komisije. Delavski svet lahko imenuje le enega od kandidatov, ki jih predlaga razpisna komisija.

Kadrovanje je proces, v katerega vključujemo sistem pridobivanja, sprejemanja, izbiranja, uvajanja, razvrščanja, premeščanja, napredovanja in relokacije delavcev. Pri tem je potrebno upoštevati načela kadrovanja, ki so:

— osnova kadrovanja so zahteve, ki izhajajo iz razvida del in nalog. To načelo spodbuja organizacijo združenega dela k realizaciji procesa sistematizacije dela. Ta proces posreduje tudi zahteve, ki jih postavlja pred delavca delovni proces in okoliščine, v katerih delavec opravlja svoje delo,

— delavce je treba sprejemati in nameščati na področje delovnih nalog v skladu z njihovo primernostjo (upoštevati je treba sposobnosti, znanje, osebnostne poteze, interese delavcev),

— v sistem kadrovanja vključiti tudi sistem poklicnega usmerjanja,

— vrednotiti kandidate z vidika proizvodnje in z vidika upravljanja,

— upoštevati perspektivnost kandidatov (odkrivati v njih osebne kvalitete),

— kadrovanje na vseh področjih procesa združenega dela se izvaja iz notranjega vira. Uresničevanje tega zahteva skrbno poznavanje lastnih kadrov in uvajanje raznih oblik strokovnega izpopolnjevanja, ki daje možnost kadrovanja iz notranjega vira. Ena od osnov kadrovanja je sistematizacija dela, ki ob izdelani metodologiji posreduje razvid del in nalog.

Kandidati za vodilne delavce naj bi bili evidentirani iz vrst strokovnih delavcev, obratovodij, vodij oddelkov ipd. Kandidati za poslovodne delavce, naj bi bili že preizkušeni vodilni in vodstveni delavci.

In kako učinkovito vse to izpeljati?

Ob osnovnih pogojih (sistemizacija, razvid, štipendiranje) skrbno zasledovati lastni kader in ga usmerjati v skladu z njegovimi interesi ter potrebami delovne organizacije. In prav to je tisti del, ki je novost v procesu kadrovanja delavcev s posebnimi pooblastili. Ker so zahteve za ta kader visokošolska izobrazba, se ga s predlaganim ocenjevanjem in svetovalnim programom tudi začenja spremljati in usmerjati.

Nadalje se je odbor seznanil s poročilom o izobraževanju za šolsko leto 1986/87. Skupaj (visoke šole in srednje usmerjeno izobraževanje) imamo v letošnjem šolskem letu 521 štipendistov ali 62 štipendistov več kot v šolskem letu 1986/87. Ob delu se izobražuje 106 slušateljev, iz dela se izobražujeta dva slušatelja. V okviru plana izobraževanja TOZD in DSSS se je strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja v devetih mesecih lanskega leta udeležilo nad 2000 delavcev.

Odbor je tudi razpravljal in soglašal, da kadrovski sektor na predlog TOZD (obratov) in DSSS (sektorjev) vključi oziroma prijavi mlade strokovnjake za akcijo »2000 mladih raziskovalcev«, s pripombo, da je le tem treba omogočiti delo na razvojno raziskovalnih naloga.

Obravnaval in ugodno je rešil vse vloge iz naslova izobraževanja. Glede izobraževanja ob delu je odbor sprejel sklep, da kadrovski sektor v zvezi z vlogami delavcev za podaljšanje zaključka študija pripravi predloge za podaljšanje roka na osnovi predhodnih individualnih razgovorov z delavci in vodstvi TOZD oziroma DSSS in ob upoštevanju možnosti izobraževanja iz dela.

Odbor je obravnaval predlog plana izredno plačane in izredno neplačane odsotnosti za telesnokulturno in kulturno dejavnost za leto 1988 in predlaga, da se plan IPO in INO koristi skladno z gibanjem zaposlenih in z upoštevanjem poslovnega rezultata. Odobritev IPO in INO, še zlasti pri organizaciji večjih prireditev, mora biti pogojena z reklamnim imenom Železarne Jesenice, zato mora strokovna služba Železarne v zvezi s tem sodelovati z organizatorjem prireditve.

Od 1. januarja 1988 veljajo nove cene stanarin v samskih domovih Železarne Jesenice za delavce Železarne: samski dom — novi blok dvoposteljni soba 18.000 din samski dom Koroška Bela dvoposteljni soba 15.000 din enoposteljni soba 18.000 din samski dom Plavž in Sava dvoposteljni soba 15.000 din enoposteljni soba 18.000 din

Cena stanarin za delavce iz drugih delovnih organizacij in za delavce, ki so bili iz Železarne odpušeni, je 3.000 dnevno.

Cena brez regresa v dvoposteljni sobi je od 1. januarja 1988 dalje 1.400 din dnevno oziroma 42.000 din mesečno.

Od 1. januarja 1988 je osebni prispevek delavcev za prevoz na delo in z dela 4.100 din.

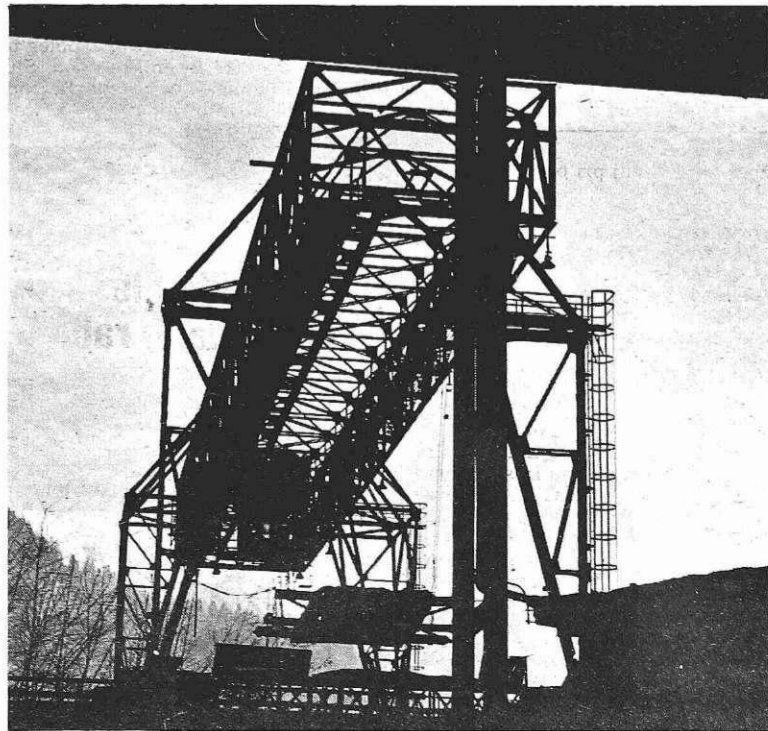
CSI-DH

Popravek

V noveletni številki Železarja je v članku Ali je frustracija vzrok za take klobasarije? na strani 13 prišlo do manjše tiskarske napake. Tiskarski škrat je namreč besedo STALA zamenjal za SLABA. Pravilno se tako stavek na koncu četrtega odstavka glasi: Za vsem tem pa je bila, je in bo z velikim deležem STALA jeseňska železarna, ki je, poleg drugega, pomembno podpirala tudi založniško dejavnost, ki je dala zavnave delež tudi v slovensko književn.ost.

Opravičujemo se bralcem in avtorju.

Uredništvo

Žerjav (foto I. Kučina)

Dopisujte

Plastika in slike na prvi razstavi v novem letu

Sesto programsko leto razstavnih salonov Dolik DPD Svoboda Tone Čufar začneja že jutri, 8. januarja, ko bodo ob 18. uri odprli prvo letošnjo razstavo, in sicer razstavo plastik akademske kiparke Štefke Petrič in slik akademskega slikarja Marija Petriča. Razstavo bodo odprli s krajšim kulturnim programom.

Likovni kritik Marjan Tršar pravi, da je akademska kiparka Štefka Petrič po svoji poenostaviteljosti, v polno plastičnost namerjeni figuraliki, razširila svoj motivni repertoar: domislila je nekakšno simbiozo človeške figure z rastlinskim oblikovnim svetom. Nastala drobna platika se je v primerjavi s prejšnjo oblikovno močno razbohotila; zanikajoča nekdanja »blokovanost« se skuša izražati mimo volumenske prvinskeosti z »risbo« zvrtničnih robov listnato razraslih »cvetov«. Še vedno pa te plastike ohranjajo, pravi Tršar, središčno jedro, tisto temeljno gmoto, ki iz nje poganjajo »listnata razcvetja«. Povrhu tega pa kaže ta »rešena« sredica usedline antropomorfnih znakov, ki so pravzaprav edina vez z nekdanjo figuraliko.

Njena mala figuralika, nadaljuje Marjan Tršar, ne želi radikalno posegati v deformacijo realnih telesnosti, marveč skladno z organskim razvojem vnašanja lastnih likovnih gledanj v okvir tradicionalnih rešitev človeškega (ženskega) telesa dati poznanim kiparskim gledanjem dovolj avtentičen osebni poudarek... Tako postajajo te figurine žena/mater domala izenačeni, obče zavezujoči simboli za resnične telesnosti, pa hkrati posebni izzivi za gledalce, ki naj se z vstopanjem v kiparkin imaginativni svet tudi sami angažirajo, vnašajo lastne predstave o izraznem motivu ter tako dopolnijo kiparsko stvaritev...

Akademska kiparka Štefka Petrič Košir je bila rojena v Domžalah.

Akademijo za likovno umetnost je končala leta 1954 v Ljubljani. Diplomirala je pri prof. Zdenku Kalinu. Kot prosvetna delavka je službovala v Sisku in Domžalah v Centru srednjih šol. Doslej je imela pet samostojnih razstav, osemkrat pa je sodelovala na skupinskih razstavah. Živi in ustvarja v Domžalah.

Tudi ustvarjalnost akademskega slikarja Marija Petriča ocenjuje likovni kritik Marjan Tršar. Pravi, da je dosedanje dolgoletni slikarski opus slikarja Petriča sledil njegovi barvni občutljivosti v ostro robljenih (»hard edge«) organsko stiliziranih likih, ki so po pravilu že vzbujali reminiscence na antropomorfno močno fragmentiranih telesnih oblik. Izjemnemu občutku za mrzle/tople kadence teh ravnih polj, v dosledno ploskovitih nanosih, si je gledalčevu oko samo od sebe zaželelo dodati spremljajoče nijansiranje slikarjeve risbe, tisto »osebno rokopišno« pozivitev avtorske poteze, ki tudi ploskovito barvno polje radikalizira z vloženo potezno energijo. Zakaj, pravi kritik, ob vsej barvni pretehtanosti in oblikovni izkristaliziranosti je prav pomanjkanje takšne avtorske potezne faktore dostikrat bolj v estetsko zadovoljstvo kot pa v izrazno uročnost namenjeno slikarstvu. In prav to novo smer, poudarja Tršar, ubirajo najnovejša Petričeva dela. Razbija nje ostro obrisnih likov in ustvarjanje sproščeni, potezno primarnih barvnih lis, ta značilnost novih kompozicij, ki so se zdajci osvobodile tu-

di prejšnjega vnašanja tonske hierarhijske v komponiranje izraznega organizma.

Petrič, nadaljuje kritik, se ni odpovaldal svoji startni provenienci: še vedno izhaja iz organskih/antropomorfnih oblik; še več, v nekaj kompozicijah je celo ostentativno izpostavil žensko telo, a z novim, bolj sproščnim načinom domišljanja v ritmu rokopišne nastajajočih barvnih lis in likov je dosegel močan, radikaliziran, rekli bi kar »fauvistični« barvni splet. Tega razvija v skladu z zakonitostmi slikovnega polja, ne glede na predmetno barvitost, ne glede na še predmetno ali abstraktno likovno vsebino. To je slikarstvo, ki je blizu »lirični abstrakciji« tašističnega barvnega kroga, ki pa za svojo notranjo gradnjo še potrebuje/dopušča skeletni red predmetnega sveta, pa naj bo to že omenjeni antropomorfizem ali kar koncentrična shematika »barvno — okenska« rozete.

Mario Petrič, akademski slikar, je bil rojen 24. julija 1925 v Sisku. Akademijo za likovno umetnost je končal leta 1951 v Ljubljani, specialko za slikarstvo pa leta 1953 pri prof. Gabrielu Stupici. Posvetil se je pedagogemu poklicu in poučeval likovno vzgojo do leta 1986. Sedaj živi in dela v Domžalah. Slikar je imel doslej devet samostojnih razstav, petnajstkrat pa je sodeloval na skupinskih razstavah.

Razstava plastik in slik akademske kiparke Štefke Petrič in akademskega slikarja Marija Petriča bo v razstavnem salonu Dolik na ogled do vključno 20. januarja. Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

V slovo Francetu Iskri

Tik pred novoletnimi prazniki se je končala življenjska pot Franceta Iskre, dolgoletnega družbenopolitičnega delavca in nekdanjega obratovodja Vzdrževanja v Železarni Jesenice. Rojen je bil pred 76 leti. Bil je eden izmed najbolj prizadevnih aktivistov OF v prvih povojnih letih, pozneje pa je vse svoje sposobnosti namenil telesnokulturni dejavnosti.

V Železarni Jesenice je bil obratovodja vzdrževalnih obratov aktiven na inovacijskem in drugih področjih.

Po osvoboditvi je bil tajnik KO OF na Koroški Beli. Pozneje ga srečamo v društvu TVD Partizan Javornik-Koroška Bela, kjer je bil organizator mladih, ki jih je navduševal za telovadbo. Že pred drugo svetovno vojno je bil član Sokola in eden izmed najbolj uspešnih telovadec na orodju.

Pred kratkim je TVD Partizan Javornik-Koroška Bela praznovalo 80-letnico ustanovitve in uspešnega dela. Ob praznovanju te pomembne obletnice je prispeval dragoceno gradivo za dokumen-

tarno razstavo. Kadarkoli smo se pogovarjali z njim, je beseda vedno tekla o telesni vzgoji. Zato ni čudno, da je bil še pred nekaj leti aktiven v delegaciji SIS za telesno kulturo v krajevni skupnosti, bil pa je tudi predsednik UO TVD Partizan Javornik-Koroška Bela. Sodeloval je na številnih področjih družbene dejavnosti in bil aktiven član AMD Jesenice.

Franceta Iskra bodo dolgo ohranili v spominu tudi člani OO ZK Koroška Bela, saj je bil znan kot objektivni in oster ocenjevalec razmer, v katerih živimo. Vedno je znal objektivno razmišljati in razsojati o vsem, kar se je in se še dogaja v naši družbi.

Za uspešno delo na različnih področjih gospodarske in družbene dejavnosti je prejel številna priznanja, med drugim tudi Gregorčičevo plaketo.

France Iskra je bil eden izmed tistih krajanov v krajevni skupnosti Edi Giorgioni Javornik-Koroška Bela, ki ga bomo zaradi izredne požrtvovalnosti še dolgo ohranili v spominu.

Edo Žagar

S seje sveta KS Edi Giorgioni Javornik — Koroška Bela

V torek, 29. decembra, je bila seja sveta krajevnih skupnosti Edi Giorgioni Javornik-Koroška Bela.

Člani sveta so najprej poslušali poročilo o opravljenem delu v letu 1987 in ugotovili, da so bile naloge v večini uspešno opravljene. Nekaj nalog na področju gospodarske in komunalne dejavnosti ostaja v ospredju tudi v letu 1988. Tako bo potrebno asfaltirati ceste na območju Koroške Bele, več pozornosti naj bi namenili javni razsvetljavi, ki je na Borovljah in na Koroški Beli pomanjkljiva. Precej nalog bo treba opraviti tudi na področju varstva okolja, čeprav so že bila opravljena nekatera dela pri urejanju zelene zavese ob železarskih objektih.

Svet krajevnih skupnosti je sprejel rebalans finančnega načrta za leto 1987, zatem pa so v razpravi obravnavali še problematiko Šmidove ceste na Koroški Beli. O tem problemu je Ignac Jereb objavil dva prispevka v Nedeljskem dnevniku in Gorenjskem glasu. Svet krajevnih skupnosti bo v januarju 1988 podrobneje analiziral to problematiko in omenjenim sredstvom obveščanja posredoval odgovor.

V sklepnem delu seje sveta je bil posredovan še osnutek akcijskega programa sveta potrošnikov. S predlaganim osnutkom so se člani sveta krajevnih skupnosti strinjali. Ker je svet potrošnikov organ skupščine krajevnih skupnosti, bo o akcijskem programu v januarju razpravljala tudi skupščina delegatov krajevnih skupnosti. Člani sveta so se tudi strinjali s predlogom, da je treba svet potrošnikov kadrovsko okrepiti, da bi lahko zmogli vse naštetih naloge in dolžnosti.

Svet KS je pozitivno ocenil prizadevanja sveta potrošnikov in meni, da bo akcijski program ob prizadevanju vseh lahko pripomogel k izboljšanju ponudbe in porabe. To še posebej velja za nekatera področja, ki jih je svet potrošnikov le redko obravnaval, medtem ko akcijski program, ki je izdelan na osnovi priporočil konference svetov potrošnikov pri OK SZDL Jesenice, vsebuje določila tudi za ta področja, kot n.p. varstvo okolja, komunalne storitve in obrtna dejavnost.

Edo Žagar

Prijeten večer v družbi z dedkom Mrazom

V prednovoletnih dneh je dedek Mraz obiskal številne vrtnice, šole in druge ustanove v jeseniški občini. Najprej se je ustavil pri duševno prizadetih odraslih otrocih. Člani Društva za pomoč duševno prizadetim Jesenice so pripravili priručnik prireditev v prostorih Kazine. Zbralo se je več kot 100 otrok in staršev, ki so si najprej ogledali igrice Princeška na zrnju graha.

Zatem je dedek Mraz razdelil darila, vsi pa so vsaj za nekaj časa pozabili na vsakdanje težave in skrbi.

Čeprav ni navada, da obširno predstavljamo, kdo vse je pomagal pri posamezni prireditvi, pa naj tokrat naredimo izjemo. Organizatorji so za pomoč zaprosili preko 300 obrtnikov. Odzvala se jih je peščica, pa tisti zato zaslužijo javno priznanje.

To so: Tomaž Lavtizar, Marjan Robič, Jože Bizjak, Lado Treven, Janez Tomažević, Daniel Kavčič, Irena Dvoršak, Lazar Milutinovič, Emil Rihtaršič, Valter Uglešič, Milan Homec, Srečko Vidic, Jovan Sokolov, Jože Slamnik, Slavica Tufeklić, Marjan Anderle, Stanko Triplat, Ivan Erman, Jože Košir, Franc Slamnik in mehanik Tone, poleg teh pa še delavke jeseniške enote Službe družbenega knjigovodstva, Industrije plastičnih izdelkov Jesenice in izvoza Železarna. Sredstva so prispevali tudi jeseniška knjigarna Državne založbe Slovenije in jeseniške enote Transjuga in Tobaka.

J. R.

Dodelitev lesa za domačo rabo

Na seji sveta delovne enote Radovljica GG Bled, ki je bila 23. decembra, so bili delegati seznanjeni z delom delovne enote v letu 1987 in načrtom dela za naslednje leto. V radovljski enoti naj bi v zasebnih gozdovih v letu 1988 posekali 31.500 kubičnih metrov lesa. Obnova gozdov na načrtovana na 83 ha in nega gozdov na 204 ha. Za gojitvena in varstvena dela bodo porabili 19.000 delovnih ur. Na seji so razdelili tudi 471 kubičnih metrov lesa — iglavcev za domačo rabo, za gradnjo in vzdrževanje gospodarskih poslopij, stanovanjskih hiš in raznih drugih objektov.

Ciril Rozman

Francetu Trampužu v slovo

Ko človek stopi z odra življenja, ostaja za njim praznina, še posebno takrat, če je izžareval življenjsko vedrino in optimizem s tako močjo, kot pokojni France. Kako kratka je razdalja med življenjem in smrtjo, smo se zavedli v trenutku, ko nas je presenetila vest, da je France odšel. Niti teden dni ni minilo od skromnega praznovanja prihajajočega novega leta v okviru AMD, ko smo si zaželeli sreče in zdravja. Tudi France je bil še vedno poln načrtov in življenjskega optimizma, mi mlajši, njegovi sodelavci, pa smo mu vedno z veseljem prisluhnili, saj je imel na tem področju skoraj polstoletne izkušnje.

Mladost pred osemdesetimi leti ni mogla biti drugačna, kot polna odrekanj in pomanjkanja. Tako življenje pa naredi človeka prekaljenega. Razvil se je v delavnega, skromnega, predvsem pa plemenitega človeka. Tak je bil kot človek in kot delavec. Najprej kot izkušen kovač, nato kot prostovoljni gasilec pri KID. Po vojni pa med prvimi gasilci — reševalci v poklicni gasilski četni Železarne Jesenice. Delovno mesto je zahtevalo izurjenega šoferja in reševalca. Ni torej presenetljivo dejstvo, da ga srečamo med ustanovitelji AVTO MOTO DRUŠTVA JESENICE. Bodoče voznike je že naslednje leto pričel poučevati v motoroznanstvu. Te svoje izkušnje in spoznanja je delil prav do zadnjih dni svojega bogatega življenja, saj so mu z veseljem prisluhnili tudi najmlajši — učenci osnovne šole s Koroške Bele. Morda bolj kot znanje jih je pre-

senečala vedrina in duhovitost ter življenja polna osebnost.

Njegovemu znanju in delavnosti gre tudi veliko zasluge, da so bili avtomobili društva vedno brez okvar, varni za vožnjo in tako bodočim voznikom vsaj malo v oporo pri njihovih težavah za pridobitev vozniškega izpita.

Franceta smo vsi v društvu cenili kot iskrenega tovariša in prijatelja, tudi mlajši, ki so šele vstopali v društvo. Njegovo delo je dalo pečat celotni dejavnosti društva, v njem je imelo zanesljivo hišnega gospodarja. Nikoli ni postavjal zahtev in zaradi njegove skromnosti bi ga komaj opazili. Imel pa je neizčrpno veliko dobre volje n delovne vneme prav v času, ko je bilo društvo brez materialnih sredstev za normalno delo. Velika je njegova zasluga, da je društvo doseglo takšen napredek in razvoj. Prav zaradi teh zaslug ga je društvo imenovalo za svojega PRVEGA ČASTNEGA ČLANA.

Tisti, ki smo mu bili blizu, smo komaj opazili, da mu zadnji dve leti zaradi boleznij popuščajo moči. Najbrž niti sebi tega ni priznal, saj je z železno voljo aktivno delal v društvu do zadnjega dne. Smrt ga je dejansko presenetila sredi dela. Čeprav so besede v teh trenutkih včasih tako prazne, ne moremo reči drugače, kot da nam je postal vzor, da bo še vedno prisoten med nami, saj se njegovo delo že pretaka skozi mlajše rodove društva. Navsezadnje je s tem izpolnil svoje življenje, to pa je smisel bivanja vsakega izmed nas.

Sodelavci iz AMD Jesenice

Komisija za podeljevanje družbenih priznanj pri predsedstvu občinske konference SZDL Jesenice

RAZPISUJE

za leto 1988 pet priznanj sveta za družbenoekonomski položaj žensk v občini Jesenice, ki bodo podeljena ob praznovanju dneva žena 8. marca 1988.

Priznanje sveta se podeljuje posameznicam, družbenopolitičnim in drugim organizacijam za posebne družbenopolitične in organizacijske dosežke pri razvijanju in krepitvi socialističnih, samoupravnih družbenih odnosov.

Priznanje sveta se podeljuje tistim posameznicam in organizacijam, ki so s svojim delom pred vojno in po vojni s svojimi osebnimi kvalitetami prispevale k dosežkom trajnejšega pomena in s tem vplivale na uveljavljanje in razvoj socialističnega sistema, socialističnih družbenih odnosov, zlasti pa za dosežke, ki pospešujejo neposredno uveljavljanje enakopravnosti žensk na vseh področjih in oblikah družbenega življenja.

Kandidatke za podelitev priznanja sveta lahko predlagajo organizacije združenega dela, SIS, posamezne družbenopolitične organizacije in društva.

Predloge sprejema občinska konferenca SZDL Jesenice do 15. januarja 1988. Kasnejših prijav ne bodo upoštevali.

SVET ZA SPREMLJANJE
DRUŽBENO EKONOMSKEGA
POLOŽAJA ŽENSK PRI P OK SZDL JESENICE.

Boštjan Fon

Prijetna vožnja v službo

Zaradi slabega vremena sem se zadnjič odločil, da se enkrat za spremembo v službo odpeljem z avtobusom. Na postaji sem stal v dolgi vrsti čakajočih, ki so že kar razdraženo čakali na prevoz. Skozi streho in preluknjano stransko steno je pihal leden veter in s seboj nosil kapljice dežja, ki so pikale kot šivanke. Grupa pa se je večala iz minute v minuto.

Nenadoma je prišlo med čakajočimi do premeščanja in grupiranja. To je pomenilo, da se nam bliža avtobus. Na klancu se je res pojavila stara, zelena kripa, ki pa je z izredno hitrostjo zgrmel mimo nas, tako da sem komaj prebral napis na tabli: »Zavore v okvari«. Še danes se sprašujem, kako lahko vozilo v okvari tako učinkovito in uspešno polaga ulični hitrostni izpit. Takoj za njim je skoraj z enako hitrostjo pripeljal še en avtobus, vendar s tablo: »Izpitna vožnja«. Ker je kandidat mimogrede povozil veliko lužo in poškrabnil dve vrsti čakajočih, menim, da je bil ocenjen z najvišjo možno oceno.

Kmalu smo začeli izgubljati upanje na prevoz, ko smo zaslišali motor avtobusa, ki je tulil v smrtni agoniji. Število potnikov na postaji je močno presežalo kapaciteto vozila, zato sem prišel do sklepa, da se bom v službo peljal le najhitrejši, najspretnjši in najbolj hrabri. Dvakrat sem globoko zajel zrak, si zapel gumba na plašču, pospravil sem dežnik in čvrsto prijel aktovko. Med prebijanjem sem zavzel dokaj dobro startno pozicijo in čakal.

Avtobus se je ustavil približno štirideset metrov od postaje in to je bil znak za vse čakajoče. Začela se je jutranja rekreacija z različnimi elementi stipličeza, preskakovanja luž in sličnih ovir ter juda in ostalih borilnih veščin. Vsi potniki, ne glede na spol, starost in versko prepričanje, so se vključili v ta jutranji naskok na pol odprta vrata avtobusa. Druga polovica se namreč zaradi okvare ni odprla. Čeprav sem med potjo pomagal neki starejši ženski, ki je v tem jutranjem stampežu omagala in padla v blato, sem se v zadnjem trenutku le uspel ujeti za ročaj pri vratih ter se s pomočjo dveh potnikov, ki sta vršila grozen pritisk na mojo hrbtnico, le nekako zrinili v vozilo. Vrata so se z treskom zaprla, le moja desna roka je ostala priprta med vrati in je čvrsto stiskala aktovko. Prepolno vozilo je počasi začelo sopihati v breg. Takrat se je našel tudi nek ljubezniv stotileški sopotnik, ki mi je začel skoraj sistematično gnesti kurje oko in modelirati stopalo. V takšnem nemogočem stanju, s priprto roko in aktovko, ki je plapolala kot nekakšna zastavica v ledenem vetru, smo se bližali naslednji postaji.

Tu nas je pričakala še večja grupa podivjanih potnikov. Ko so se vrata malo razmaknila, sem pomodreno roko hitro potegnul noter, skoraj v istem trenutku pa me je naval potnikov potisnil nazaj. Zaslišal sem

zlovešče pokanje in v strahu pomislil, da mi poka ključna kost, toda na srečo mi je nek cepec polomil le masivno kljuko dežnika. Vrata so se s treskom zaprla in nadaljevali smo vožnjo. Nenadoma je šofer močno zavrl, potem pa čez sekundo silovito speljal. Tako sem se s skupino potnikov zaletel v zadnje steklo, ki je padlo ven in se razbilo.

Na naslednji postaji je skupina potnikov z gverilskim napadom pozkušala izstopiti, medtem ko je pri drugih vratih cel bataljon čakajočih uprizoril klinasti napad na vstopna vrata. Žal ne morem zatrdno dokazati, katera od teh skupin mi je odtrgala gumba na strajci in levi rokah na plašču.

Ko je šofer zopet naglo pritisnil na zavoro, se mi je v zgornjem žepu površnika polomilo naliivno pero. Tinta je curljala na belo jakno ženski pred mano in ko je to opazila, mi je poslala levi direkt. V tem trenutku pa je avtobus zopet speljal in udarec je pristal na nič hudega slutečem sopotniku, ki se je brez besed sesedel.

Na naslednji postaji se je velik del potnikov odločil izstopiti in tako je v avtobusu nastalo zmerno zatišje. Po tleh so ležali deli potrpane garde-robe, optična in ortopedska pomagala, nekaj čevljev in precej pohojne zlatnine, prstanov, verižic, uhanov ter celo zobna proteza.

Stal sem v zadnjem delu avtobusa, moje psiho-fizične sposobnosti so bile pod nullo, bil sem potrigan, popckan, v levici sem stiskal polomljen dežnik, v desnici pa aktovko, ki je bila bolj podobna tankemu fasciklu. Verjetno sem zaradi tega postal sumljiv duama kontrolorjema, ki sta ravno vstopila in začela pregledovati vozne karte.

Po preiskovanju obleke, ki je žalostno visela na meni, sem končno našel zmečkano letno karto. Kontrolor je zahteval še osebno izkaznico in po krajšem primerjanju fotografij ugotovil, da na letni karti ni moja slika, ampak slika nekoga drugega, in da sem karto verjetno ukradel v gneči. Ker sem uvidel, da možak ni niti pismen, sem izgubil živce in ga hotel usekati z dežnikom. Takrat me je drugi lopnil po glavi in izgubil sem zavest. Potopil sem se v spanec brez gneče in zelenih razmajanih avtobusov.

Prebudil sem se na intenzivni negi v bolnišnici, kjer so mi danes tudi izročili poziv za sodnika za prekrške. V obrazložitvi je pisalo, da me kličejo zaradi vožnje brez karte, kraje avtobusne karte, napada na uradno osebo, ki je opravljala svoje delo, in še in še. Sam osebno verjamem, da bom našel nekoga, ki bo pričal zame, toda kdo se bo spominjal ravno tiste jutranje vožnje, na kateri sem se peljal jaz, ko pa je toliko podobnih vsako jutro.

IZBRANA PESEM

Sandor Weöres

Opičja dežela

Daleč je dežela opic,
opičji tam rase kruh,
veter opičje napeve
brenka v opičji posluh.

Na bojiščih opičniki
opičnjavo branijo,
v opičšnici bolniki
opičjaško tulijo.

Oprofesor malo opo
opoštrevanko uči,
v ječi opičja baraba,
trga opičje vezi.

Že iz opičjega mlina
majoneza brbota,
zmagoslavna pamet opic
z novo zmago se baha.

Opic kralj na oprubini
rjovi kot opolev:
enim opičja nebasa,
drugim opičji pekel.

Pavijan, šimpanz, gorila,
orangutan in še kdo
po večerji z opočali
opočasnike bero.

Za spomin na opvečerjo
je še opičja trara,
vojska opičja koraka
levo desno, ena, dva.

Mrki opičji vojaki
mrko zrejo križemgled,
z opičjim orožjem v šapi,
opicam pripada svet.

izbral D. J.

Vojko Otovič: »Nostalgiya II.« linorez 84

»Če greste z mano, se bo morda pri nas našlo kaj žganja.«

Zupan je nekaj časa omahoval, potem pa se je odločil. Vrnil je kanglico z mlekom Jožetu, češ da bi po mleku bruhal. Zaklenil je vrata, dal ključ v žep in sledil Jožetu. Marjeta ni kazala nobenega presenečenja, ko sta prišla oba. Jože ji je pojasnil in brez besed je odšla v klet po steklenico žganja. Zupanu je tudi ponudila zajtrk, a ga je odklonil in prosil za vodo, da je poplaknil dva krepka kozarca žganja. Kmalu si je vidno opomogel in je nemo gledal, kako zajtrkuje Marjeta in Jože.

»Ste za dalj časa prišli v Majdino hišo?« je vprašala Marjeta, da je prekinila mučno tišino.

»Ne, mislim, da bom danes že odšel. Vem, da se sprašujeta, kaj take počnem tukaj. Sem me je pripeljalo tole.« je odvrnil Zupan in potrkal po steklenici.

Marjeta in Jože sta se pomenljivo spogledala.

VI
V tovarni je završalo, ko se je zvedelo, da je za sabotažo kriv Zupan. Ugibanj ni bilo ne konca ne kraja, ker si nihče ni znal razložiti, zakaj je kaj takega naredil. Nekateri so ga obsojali, a nekateri so mu dali celo prav, ker so bili prepričani, da je to naredil iz srda nad zgrešeno naložbo.

Sabotaža je res dvignila precej prahu. Kljube so si podajali preiskovalci, pa služba družbenega knjigovodstva, pa razni drugi inšpektorji, a niso mogli odkriti nobene bistvene nepravilnosti. Pravzaprav je bilo poslovanje dokaj v redu, celo zgledno.

V samem obratu sta bila najbolj prizadeta Lapajne in Pepe. Sabotaža se je zgodila na njuni izmenici in inšpektor jima je dal vedeti, da bosta odgovarjala, ker prostor za rezervuarji ni bil zaklenjen, primerno zavarovan, kakor so določali interni varnostni predpisi.

Ladislav Črnologar:

13

Sabotaža

»V tovarni, kjer delam, sem zaradi te vražje pijače naredil tako neumnost, da jo je nemogoče popraviti. Zaradi tega sem popolnoma izgubil vsako razsodnost. Vidim, da imate tukaj telefon. Lahko bom kar od tu poklical miličnike, kateri me že tako iščejo. Dovolj imam že vsega. Saj bi se že takoj javil, pa me je strah pred abstinenčno krizo pahal v beg. Res je tudi, da me ne bi nikoli dobili, če ne bi sam priznal, ker ni nobene priče.« je nadaljeval Zupan in si spet natočil poln kozarec.

»Precej se obtožujete. Da ne govorijo pijača iz vas?« se je navedil navišnega Jože.

»Ne. Ze od vsega začetka sem se mislil prijaviti in zdaj, ko ni več poti nazaj, ko vesta tudi vidva, mi je precej lažje.«

»Zakaj ste to storili?« se ni mogel zdržati Jože.

Zupan je predirljivo pogledal Jožeta in povsil oči ter rekel:

»Zakaj? Sam se sprašujem.«

»Nekakšen vzrok ste morali imeti...«

»Nobenega vzroka ni bilo, tovariš preiskovalec. Spoznal sem vas. Spomnim se vas iz tovarne. Že vseskozi sem se spraševal, kje sem vas videl. Pijača mi je zbitrila možgane. Vidite, pri meni je obratno kot pri normalnih ljudeh. Tem jih pijača zamegli.«

»Da, Zupan, tu sem zaradi vas. Sami veste, od kdaj vas sumimo. Iskali smo samo še vzrok, pa pravite, da ga ni.«

»Res je, kar sem vedel, sem povedal.«

»Ali koga ne ščitite?«

»Ne, ne! Ali zdaj greva?«

»Da, šla bova, a prej moram še telefonirati.«

Jože je dvignil slušalko in poklical Zorana, ki mu je rekel, da ga je ravnokar mislil poklicati, ker je Hren sam prišel k njemu in prijavil Zupana ter povedal, da ga je sam spravil na vas, da se prepriča o resničnosti trditve, da je sabotažo naredil on, in da je tako spet korak pred njima, da sta na istem kot prej. Jože je pojasnil, da se je Zupan pravkar tudi sam izpovedal, skoraj ob istem času, kot da bi bilo domenjeno.

»Naj prideva?« je še vprašal.

»Da, zdaj lahko prideta.« se je strinjal Zoran.

»Zupan, počakajte me zunaj, je ukazal Jože.

Zupan je vstal in vprašal, ali lahko vzame steklenico s sabo. Jože mu ni mogel odreči, ker je vedel, da bo za dolgo časa zadnja. Na mizo je kljub Marjetinemu ugovarjanju položil šop bankovcev in odšel ven. Jože je stopil do Marjete in jo na kratko objel.

»Kar sram me je,« je rekla Marjeta in ga poljubila.

»Zakaj pa zdaj sram?«

»V mojem srcu je toliko radosti, a tisti človek tam zunaj je poln žalosti in grenkobe.«

»Prav imaš,« se je strinjal Jože.

»Nekateri smo že otopeli in premalo čutimo z drugimi ljudmi. Čeprav ne moremo več živeti drug brez drugega.«

»Kdaj se boš oglašil?«

»Ne morem obljubiti, a čim prej.«

»Pojdij zdaj!«

»Saj moram.«

Marjeta je odšla z njim na prag in še dolgo potem, ko avtomobila ni bilo nikjer več, stala tam in poličih so ji drsele solze.

Lapajnetta je grizlo in ni imel miru. Zaprosil je za pogovor z Zupanom, pa so mu odgovorili, da dokler je Zupan v preiskovalnem zaporu, z njim ne sme nihče govoriti in da zaradi preiskave ne sme sprejemati obiskov. Zato ga je toliko bolj presenetil Zoranov poziv, naj pride k njemu, da mu bo omogočil razgovor.

Potrkal je na vrata Zoranove pisarne in vstopil. Zoran ga je povabil, naj sede.

»Je povedal, zakaj je to naredil?« ni mogel zdržati Lapajnetta, da ne bi takoj vprašal.

»Je.«

Zakaj, le zakaj?«

»Presenečeni boste. Pravi, da ni nobenega določenega vzroka, kakšnega posebnega motiva. Hotel je spati, pa ga je motil hrup strojev nad njim in je odvil ventil, da so se stroji ustavili in je imel mir.«

»Nemogoče!«

»Tudi sam sem mislil tako. Je on sploh lahko vedel za tisti ventil?«

»Lahko je vedel. Včasih je bil zraven, ko so menjavali olje.«

»Tudi sam trdi isto. Ali Zupana poznate kaj bolje?«

»Ne, poznal sem ga samo na videz. Slišal pa sem zanj, da rad malo preveč pogleda v kozarec, a da je tudi dober delavec. Valj je menda zbrusil hitreje kot kdorkoli drug. Verjetno so mu tudi zaradi tega malo prizanašali v brusilnici.«

»Vi ste bili dve mandatni dobi predsednik delavskega sveta, takrat, ko ste imeli samo en delavski svet. Se spominjate, da ste dali posojilo za individualno stanovanjsko gradnjo? Večinoma so posojila dobivali samo vodilni delavci. Največ Hren, za njim Majda. Hren je dobil kar tri znatna posojila s petnajstletnim rokom odplačevanja in z minimalnimi obrestnimi merami, kar danes znese smešno nizko vsoto odplačevanja. Mislite, da je bilo to pošteno?«

»Pošteno? Takrat nismo kaj dosti premišljevali o osebnih koristih, takrat še ne. Delavski svet je odločal samo o okviri vsoti, a prosilec je posojila potem naprej razdeljeval ne vem kateri odbor že. Daleč je že to. Zakaj sprašujete?«

»Kar tako mi je prišlo na misel, ker sem videl tisto Hrenovo hišo.«

»Spominjam se, da je bilo takrat nekaj govoric o tisti hiši. A ne kot graja, saj je Hren ponudil velikodušno ponudil spodnje prostore za sprejemanje poslovnih partnerjev, ker takrat nismo imeli nobenih primernih prostorov. Menda smo prispevali celo za opremo.«

»Se s Hrenom dolgo poznata?«

»Več kot dvajset let.«

»Ste vedeli, da sta bila z Zupanom skupaj v Nemčiji, v izseljenškem taborišču?«

»Ne, prvič slišim. Nikoli ni omenjal. Poudarjal je samo, da je bil v partizanih.«

»Samo slabo leto. Enota, v kateri je bil, je po izdaji skoraj vsa padla. Dva vrinjena gestapovska agenta so odkrili, a menda je bil še eden, ki ga ni uspelo odkriti. Hrena in še tri so ujeli. Samo Hren je ostal živ, ker so ga poslali v izgnansko taborišče...«

nadaljevanje

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

● Spet je leto naokoli. Slovo od starega in sprejem novega leta je bilo tudi tokrat v vseh krajih radovljiške občine veselo, praznično. Posebno slovesno je bilo na Bledu in v Bohinjju, kjer so kljub že astronomskim cenam silvesterskih večerij, ki so se gibale od 30 do 70 tisočakov po osebi, imeli zasedene vse gostinske in hotelske zmogljivosti. V boljših lokalih so prevladovali tujci, med njimi pa Italijani. Turistični delavci so v večini krajev lepo okrasili glavne ceste in trge, žal pa tokrat narava ni bila naklonjena snega željnim turistom.

● V večini krajevnih skupnosti radovljiške občine so zadnje decembrske dni krajevnih organizacij SZDL in sveti KS organizirali novoletne prireditve in srečanja. Imeniten spredov dedka Mraza so tokrat skupaj organizirali predstavniki KS in SZDL Lesce in Radovljica. Domala povsod so priredili novoletna srečanja starostnikov in jim pripravili kulturne programe ter jih pogostili.

● OK SZDL in občinski svet ZS Radovljica sta že 15. decembra poslala vsem KS in OZD sklep in smernice za začetek evidentiranja možnih kandidatov za nosilce vodilnih funkcij: predsednikov in podpredsednikov skupščin in zborov občinske skupščine in skupščin SIS družbenih dejavnosti. Ta faza predvolilnih opravil mora po rokovniku biti sklenjena do 10. januarja 1988.

● V decembru se je izvršni svet OS Radovljica sešel kar na treh sejah. 57. seja je bila 22. decembra, 58. pa 29. decembra. Na 57. seji so sprejeli informacijo o analizi stanja živinoreje in njeni problematiki, osnutek odloka o prispevku za pospeševanje hrane in zagotavljanje osnovne preskrbe v občini za čas od 1988 do 1990. Izvršni svet je sprejel tudi predloženi način oblikovanja znižanih prispevnih stopenj za SIS družbenih dejavnosti. Dal je soglasje k imenovanju regionalnih inšpektorjev in k spremembam in dopolnitvam samoupravnega sporazuma o pridobivanju in razporejanju OD delovne skupnosti Uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko. Seznanil se je tudi z motnjami v preskrbi z zdravili na Gorenjskem. Na 58. seji je bilo težišče razprave na usklajevanju proračuna do rasti splošne porabe za leto 1987, na razdelitvi sredstev proračuna SRS za leto 1988 in nekaterih drugih finančnih vprašanjih.

● Na 10. seji občinskega komiteja ZKS Radovljica so 28. decembra presojali moralnopolično stanje v enotah teritorialne obrambe občine Radovljica, organiziranost in usposabljanje narodne zaščite. Sprejeli so predlog statutarnih pravil in rebalans plana za leto 1987 ter sprejeli več sklepov o tekočih nalogah komiteja.

● Na decembrskem posvetu predsednikov osnovnih organizacij in konferenc osnovnih organizacij sindikata so ocenili svoje delo v preteklem letu in se dogovorili o načrtih za leto

1988. Po delovnem posvetu so se udeležili slovesne razglasitve rezultatov sindikalnih športnih iger in podelitve priznanj, medalj, pokalov in diplom.

● Odbor za organizacijsko kadrovsko politiko in izobraževanje pri občinskem svetu ZS Radovljica je na 13. seji v decembru ocenjeval aktivnost članov občinskega sveta ZS in njegovih organov v preteklem mandatu ter oblikoval predloge za morebitne zamenjave. Sprejel je program nalog sindikata za evidentiranje možnih kandidatov — nosilcev funkcij v skupščinah občine in SIS družbenih dejavnosti.

● Na tretji seji medobčinskega sveta ZZB NOV za Gorenjsko so konec decembra v Škofji Loki za novega predsednika izvolili Slavka Staroverskega, predsednika občinskega odbora ZZB NOV Radovljica, za podpredsednika pa Ivana Koširja iz Kranja. Oba opravljata funkciji neprofesionalno, sedež pa je v novem enoletnem mandatu na občinskem odboru ZZB NOV Radovljica.

● Center za informiranje in propagando pri OK ZSMS Radovljica je pod predsedstvom Danila Dvorčaka na decembrski seji ocenil svoje delo v preteklem letu in oblikoval delovni program za leto 1988.

● Na zahtevo delegacije DO Veriga Lesce v ZZD SO Radovljica bo pristojni občinski organ objavil v naslednjem Obzorniku št. 8 podatke o osebnih dohodkih funkcionarjev v občini. Ti podatki bodo namreč znani šele po koncu koledarskega leta 1987.

● Svet Triglavskega narodnega parka je pod predsedstvom dr. Matjaža Kmecla 24. decembra na Bledu obravnaval problematiko in razvoj kmetijstva na območju TNP. Sprejel je stališče do načrtovane gradnje hidrocentrale v dolini Zadržnice v Trenti. Seznanili so se tudi s strokovnim sodelovanjem z narodnim parkom Hochtaunus v ZRN.

● Nočno delo zaposlenih žensk v industriji radovljiške občine se v zadnjem času spet povečuje. Teh žensk je nekaj nad sto. O tej problematiki in o zaposlovanju žensk v sezonskih mesecih so nedolgo tega spregovorili tudi na občinskem svetu zveze sindikatov. Od 1. januarja do 31. oktobra lani so OZD radovljiške občine izvozile za nekaj nad 24 milijard din blaga in storitev in tako realizirale skupni letni plan izvoza 88,6 %, konvertibilnega pa kar 90,9 %. Konvertibilnega izvoza je bilo skupaj 89,7 %, ostalo pa so prodali na vzhodna tržišča. Količnik pokrivanja uvoza z izvozom je bil 2,4, konvertibilnega pa 2,58.

● V obdobju desetih mesecev 1987 so OZD radovljiške občine povečale fizični obseg proizvodnje v primerjavi s lanskoletnim le za 0,2 %. To je najmanj v zadnjih nekaj letih.

● Po podatkih statistične službe pri Skupščini občine Radovljica so lani našeli v poprečju 13.155 zaposlenih, ali 1,1 % več kot predlani. V gospodarstvu je bilo zaposlenih 11.705, ali 0,8 % več delavcev kot leta 1986.

● V radovljiški občini so bili neto osebni dohodki ob koncu lanskega tretjega četrtletja 289.595 din (v Sloveniji 304.405 din). Realni OD so v devetih mesecih lani v primerjavi z letom prej porasli za 1,9 % (v SRS 2,8 %). Devetmesečno poprečje neto OD lani je bilo 224.249 din (v SRS 268.479 din). V gospodarstvu občine je bilo poprečje 218.096 (v SRS 225.401 din), v negospodarstvu občine 275.326 din (v SRS 268.479 din).

● Lani od januarja do konca oktobra so zasebni lastniki sob v občini Radovljica zabeležili za 7,3 % več nočitev kot predlanskim. Za 9,3 % manj nočitev je bilo v gostiščih in kar za 25,6 % manj v planinskih in počitniških domovih in — kar preseneča — za 7,1 % manj v kampih. Poprečna doba bivanja domačega gosta v občini je bila 3,8, tujega pa 4,1 dneva.

● Velika pridobitev za bohinjski turizem je vsekakor nov turistično gostinski objekt Triglav v Stari Fužini, ki so ga izročili namenu tik pred novoletnimi prazniki 24. decembra. V njem je 27 apartmajev in 93 ležišč, ki so že dobro zasedena. Objekt je investiral Alpetour — Hoteli Bohinj.

● V okviru Zveze kulturnih organizacij Radovljica deluje 30 kulturnih društev z blizu 60 raznimi sekcijami in skupinami. Vanje je vključeno nad 1.300 članov — amaterjev, ki priredijo v enem letu prek tisoč raznih predstav in akcij.

● Blejski rojak, mednarodno priznani akademski slikar Polde Oblak, ki živi sicer v Münchnu, ustvarja tudi v Sloveniji. V minulem letu je razstavljal 127 svojih del na retrospektivni razstavi v Kostanjevici. Njegova dela si je v tej galeriji ogledalo nad 30 tisoč obiskovalcev. Razstavljal je tudi v Vodnikovi domačiji v Šiški ter v Radovljici, Ribnici in Zagrebu.

● V letu 1987 je bilo v okviru programa sindikalnih športnih iger občine Radovljica tako kot vsa leta nazaj tekmovanje članov sindikata v devetih športnih panogah. Nastopilo je 562 žensk in 1.619 moških — skupaj 2.211 tekmovalcev iz 113 osnovnih organizacij sindikata.

● Po poslovniku Knjižnice A. T. Linharta Radovljica za leto 1988, ki ga je sprejel svet knjižnice konec decembra 1987, znaša letoletna članarina za odrasle v knjižnicah v Radovljici, na Bledu, v Lescah in v Bohinjski Bistrici 4.000 din, v vseh drugih knjižnicah pa 3.000 din. Za otroke znaša članarina enotno v vseh knjižnicah 1.000 din.

● Bohinjski smučarski in drugi športni delavci so se tudi v decembru lani odlično izkazali z organizacijo svetovnega pokala v smučarskih tehnik za ženske in v alpskem pokalu v biatlonu. Zaradi pomanjkanja snega so morali tekmovanje pripraviti na Pokljuki. To so opravili res zelo dobro v zadovoljstvo vseh udeležencev in spremstev ekip.

Seja skupščine Zveze društev upokojencev jeseniške občine

Pred novim letom, 24. decembra, se je sestala na prvi seji skupščina Zveze društev upokojencev jeseniške občine, ki je bila ustanovljena decembra leta 1986. Predsednik zveze Janko Burnik je na seji skupščine pozdravil tajnika Zveze društev upokojencev Slovenije Staneta Hvaleta in predstavnik občinskega sveta zveze sindikatov Jesenice Joža Varla, žal pa se vabilu niso odzvali številni drugi predstavniki, čeprav upokojenci predstavljajo skoraj 17 % vsega prebivalstva občine.

Po izvolitvi delovnih teles seje je o delu zveze in izvršnega odbora v letu 1987 poročal predsednik Janko Burnik. Iz njegovega vestranskega in zelo izčrpnega poročila povzemamo nekaj najpomembnejših misli.

Občinska zveza društev upokojencev Jesenice združuje šest društev, in sicer: Rateče-Planica s 86 člani, Kranjska gora s 341 člani, Dovje-Mojstrana s 320 člani, Jesenice s 1.342 člani, Javornik-Koroška Bela s 1.014 člani in Zirovnica s 534 člani. Od vseh udeležencev pokojnin v občini (5.230) jih je v društvu vključenih 3.642 ali 69,6 %. Ob prikazu težkih družbenoekonomskih razmer je predsednik ugodno ocenil sprotne usklajevanje pokojnin z rastjo osebnih dohodkov, kajti ob hitri rasti osebnih dohodkov in življenjskih stroškov bi vsako časovno zaostajanje usklajevanja pokojnin za rastjo osebnih dohodkov znatno razvrednotilo denar, ki ga upokojenci prejema. Tako so v letu 1987 s petimi povečanjmi, glede na gibanje osebnih dohodkov pokojnine dosegle 107,3 % povečanje, s tem pa se je izboljšalo tudi razmerje med posameznimi osebnimi dohodki. Tako se je razmerje med poprečnimi pokojninami in poprečnimi osebnimi dohodki od leta 1982 do leta 1986 povečalo od 62,2 na 68,6 %, za starostne pokojnine pa od 73 na 77,5 %.

Poprečne pokojnine so v občini v obdobju januar — september 1987, brez varstvenega dodatka, znašale 171.666 din, poprečni osebni dohodki pa so dosegli 221.387 din in znašajo razmerje med pokojninami in osebnimi dohodki 77,5 %. Še boljše pa je bilo razmerje pri starostnih pokojninah, ki so poprečno znašale 191.708 din in poprečni osebni dohodkom v gospodarstvu, ki je znašal 216.805 din, in je razmerje doseglo 88,4 %. Poprečna pokojnina v občini je bila v tem času skoraj enaka repu-

bliškemu poprečju (99,4 %), brez varstvenega dodatka pa je bila v občini celo 0,9 % višja.

Predsednik Burnik je poudaril, da so tudi upokojenci jeseniške občine z ogorčenjem sprejeli odločitev zveznega zbora Skupščine SFRJ, da se upokojencem, ki so bili upokojenci pred 1. julijem 1983, plačujejo pokojnine za nazaj. Javni protest proti temu so upokojenci občine izrekli na petih kulturnih prireditvah v tednu upokojencev, katerih se je udeležilo okrog 600 poslušalcev, ki so z aplavzi podprli protestno pismo, ki je bilo prebrano in poslano najodgovornejšim organom v občini, republiki in zvezi. Odgovor na protestno pismo je zvezna skupščina poslala konec decembra preteklega leta. V njem navaja, da je pismo odstopila zvezna komisija za delo, zdravstvo in socialno politiko.

V lanskem letu, je poročal predsednik, se je izvršni odbor zveze sestel na šestih sejah, obravnaval pa je tekoče naloge in probleme, ki jih v letu 1987 ni bilo malo. Med drugim so obravnavali pobudi o usklajevanju pokojnin in o posebnem občinskem skladu o solidarnosti samopomoči, stanovanjsko problematiko upokojencev, športno-rekreativno in kulturno dejavnost upokojencev, naročništvo na »Vzajemnost«, članarino in vzajemno samopomoč v letu 1988, letovanja upokojencev v domu v Izoli, gibanje pokojnin v občini in drugo.

Se posebej je predsednik omenil izredno uspešen teden upokojencev v letu 1977, v katerem se je izvršilo pet prireditev za upokojence: v Krajski gori, na Dovjem, Jesenicah, Javorniku in v Zirovnici, ki so jih izvedle kulturne organizacije Zveze kulturnih organizacij Jesenice, ob finančni pomoči občinskega sveta zveze sindikatov Jesenice. Sodelovalo je pet pevskih zborov in dva orkestra. V tem tednu pa tudi nasploh, je bila

zelo razgibana tudi športno-rekreativna dejavnost ob številnih tekmovanjih od občinskih in regijskih do republiških.

V letih 1982 — 1986 je v počitniškemu domu upokojencev v Izoli letoval 1.201 upokojenec iz jeseniške občine ali poprečno 240 letno. V letu 1987 se je število zmanjšalo na 189 zaradi precej višjih cen pensiona, ki so se v štirih letih povečale za 10,5 krat.

Predsednik Janko Burnik je svoje poročilo sklenil s citiranjem misli predsednika republiške zveze društev upokojencev: »Kaj nam bo prineslo novo leto, upokojenci prav nič ne vemo. Obeti niso najboljše. Eno pa lahko zatrdim: čimbolj trdno bomo organizirani v naših društvih in njihovih zvezah, tem močnejši bomo, tem lažje in tem uspešnejše se bomo upirali poskusom, da bi se okrnila katerakoli naših temeljnih pravic...«

Sledilo je finančno poročilo in poročilo nadzornega odbora, ki ju je strnil Alojz Bernetič. V lanskem letu je zveza iz različnih virov združila 2.039.257 dinarjev, poleg sredstev, ki jih posameznim društvom za kulturno dejavnost namenja Zveza kulturnih organizacij Jesenic. Ob tem naj poudarimo ugotovitve na seji, da na 43 odposlanih vlog za finančno pomoč 30 organizacij združenega dela in drugih naslovnikov sploh ni odgovorilo.

V razpravi so delegati društev upokojencev govorili o dejavnosti društev in njihovih problemih ter dali več pobud in predlogov, ki jih bo izvršni odbor upošteval pri oblikovanju letnega programa dela. Skupščino je pozdravil tudi tajnik Zveze društev upokojencev SR Slovenije Stane Hvale. Dejal je, da so na republiški zvezi ugotovili, da je jeseniška zveza s svojimi društvi vsestransko aktivna, da je znala prisluniti upokojencem in da ima zelo pestre dejavnosti. Spregovoril je še o nekaterih aktualnih problemih in nalogah ter poudaril zelo uspešne začetne stike jeseniškega društva upokojencev s slovenskim društvom upokojencev v Šentjakobu na avstrijskem Koroškem in izraženo željo o enakem povezovanju s slovenskima društvoma

upokojencev v Gorici in Trstu v Italiji. Čeprav živimo v zelo hudih časih, je Hvale končal svoje misli, moramo ostati optimisti, kajti kljub zmanjšanju sredstev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v letu 1988 izvršni svet Skupščine SR Slovenije in Zveza sindikatov Slovenije vztrajata pri tem, da se upokojencem ne krši temeljne pravice. Zavedamo pa se, da bomo tudi upokojenci morali enakopravno z aktivnimi delavci nositi breme stabilizacije našega gospodarstva in družbenih razmer.

Delegatov skupščine so bile na seji predložene tudi programske smernice za delo zveze v letu 1988. V ospredju nalog tako zveze kakor društev je nadaljnja krepitev in uveljavljanje organizacije, vključevanje novih članov in razširjanje različnih oblik delovanja glede na potrebe in interese članstva. Pred delegatov — upokojencev se bodo na vseh ravneh zavezovali za dosledno in redno uresničevanje z zakoni in samoupravnimi splošnimi akti zagotovljenih pravic upokojencev. V zvezi s tem bodo prek občinskega sveta zveze sindikatov in osnovnih organizacij sindikatov zahtevali, da se v samoupravnih splošnih aktih vseh organizacij združenega dela, tam kjer tega še ni-

majo, opredelijo pravice iz šestega člena zakona o temeljnih pravicah, ki izhajajo iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Prizadevali si bodo, da se v občini uredi evidenca vseh stanovanj, zgrajenih za upokojence, in da ta stanovanja resnično ostanejo na voljo samo upokojencem.

Program zajema še športno-rekreativno in kulturno dejavnost upokojencev, občinska, pokrajinska in republiška tekmovanja ter praznovanje 40-letnice organizacije upokojencev jeseniške občine. Zveza bo v letu 1988 organizatorica srečanja pevskih zborov društev upokojencev Gorenjske, od 3. do 9. oktobra pa bodo izvedli že tradicionalen teden upokojencev. V programu poudarjajo tudi sodelovanje Zveze društev upokojencev z vsemi subjekti, ki posredno ali neposredno rešujejo tudi vprašanja iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, oziroma kjer upokojenci kot občani enakovredno sodelujejo. Delegati so pooblastili izvršni odbor zveze, da program dela za leto 1988 dopolni z nalogami, predlaganimi v razpravah. Ob koncu seje so delegati potrdili predlog izvršnega odbora, da funkcijo tajnika zveze opravlja Stane Torkar.

Na Jesenicah (foto I. Kučina)

Poezija nad nasiljem

Odکار obstaja gledališče, obstaja tudi kritika in že od začetka je dobra ali slaba, ali bolje rečeno, pozitivna ali negativna.

Verjetno so bili, za nas skoraj neudoljivi, čudoviti dnevi, ko so starogrški filozofi posedli v krog in po več dni razpravljali, kritizirali, hvalili, utemeljevali. Razprave so trajale tudi po mesec in več. Govorili so modro! Tako modro, da še danes predstavlja prav tako in podobno razprave osnovo filozofije. Pa pri tem ni bilo vse tako lepo. Imele so (razprave namreč) tudi sovražnico. Ime ji je bilo neumnost. In ta nelepa čednost se je krepila in razvijala vse do današnjih dni, ko pravijo, da je ravno pri nas v največjem razmahu. In vse kaže da res lepo uspeva. Ob gledanju televizije, prebiranju časopisov, poslušanju govorov, prebiranju knjig, prav nikjer je ne boste zgrešili. Navajeni smo je že tako, da je, če res ni velika, sploh ne opazimo več. Nekako mirni smo ob majhnih neumnostih in le zamahnemo z roko, zato pa smo toliko bolj aktivni, če se neumnost razraste in preseže okvire majhnosti.

Ena takih neumnosti se je pojavila v zadnji številki Zelezarja (saj se še spomnite tiste prednovoletne): pod njo je stalo ime Edo Torkar. Jeseničani ga, hote ali nehoče, dobro poznamo in nekateri pravijo, da nad njim ni vredno izgubljanj besed, češ da ima svoj prav in bo tak tudi ostal. Prav imajo tisti, ki tako mislijo! Pa vendar ne morem mimo članka, ki ga je objavil pod naslovom »Nasilje nad poezijo«. Ne morem zato, ker v njej oblati toliko stvari. Oblati pa jih z najgršim blatom, sovražnico modrosti — neumnostjo. Pa gremo lepo po vrsti.

»Kdo je bolj hrepel po čistosti in Bogu, kdo je bolj občutil bučanje grešne krvi v žilah?« (Tu Edo Torkar govori o Francetu Balantiču, kakor bo v glavnem govoril skozi vse citate, ki jih bom navedel.)

Kdor se je le malo več poznal o Balantiču in ni le prepisal pesmic iz »izposojene celovške miniature... in jih na glas prebiral dekletom«, ve, da Balantičeva vera presega meje klerikalizma in se pred bogom, ki mu predstavlja prijatelja, ljubezen, zabodo in ne mistično bitje, ne čuti prav nič krivega in je torej misel o »bučanju pregrešne krvi« zelo neumna (ali NE umna), saj greha on ne priznava. Vse drugačna je njegova kri kot pregrešna. Polnila je namreč

srce z nepojmljivo grozo prerane smrti in ne z dilamami o vicah, nebesih ali peklju. Primerjamo ga lahko s Kosovelom, Kettejem in drugimi, ki so se zavedali svoje tragičnosti in pri tem ustvarjali čudovite verze.

Nadalje Torkar govori o lepih starih časih savskega proda. Tu me je spomnil na tovariša Vidmarja in to mu štejem v čast, a... Ja, ta »a«! Je mar že prišel čas, ko se mora Edo posloviti in svojo ero (vek) oznaniti v debelih spominih, kot je to storil Vidmar? Mislim, da gre tu le za naslednjo neumnost in bom dodal le opazko: ne postani senilen, preden te ne bo čas sam, brez tvoje volje, naredil takšnega.

»Čemu iz poezije delati teater?«
POEZIJA (lat. poesis iz gr. poiesis iz poiein delati; pesniti) 1. pesništvo, pesniško slovstvo v vezani obliki (obega liriko, epiko in dramatikko). Če bi E. Torkar sam pogledal slovar tujk, mu tega ne bi bilo treba zvedeti od mene!

»Čemu že v prologu utrujati občinstvo z moraliziranjem o tem, kako se je pesnik boril med vojno na nepravi strani?«

Ob tem vprašanju je Edo zagrešil dve neumnosti hkrati — druga je bila laž. Pa mu to oprostimo, čeprav mu marsikdo ne bi. Izvirata namreč iz nekulturnega obnašanja Torkarja, saj je med predstavo neprestano komentiral s svojo prijateljico. Če je s tem hotel doseči pozornost ostalih poslušalcev, mu je to vsekakor uspelo, in sicer po vzoru: »Slišite, tudi jaz sem tu! JAZ! In jaz, za razliko od vas, ki ste vso predstavo tiho, mislim! Cogito, ergo sum!« Ni pa mu uspelo slediti tekstu, tako da ne ve, da smo od desetih minut uvoda Balantičevemu domobrilstvu posvetili le dva kratka stavka.

Poduk! Če hočeš kaj komentirati, temu najprej dobro prisluhni!
Pa se tudi garda mladih »jeseniških umetnikov« raje podreja Edovemu poduku in na čelu z Rotarjem, Saksom med predstavo veselo komentira.

Iz omenjenega izvira tudi nerazumevanje predstave in izrabljena primerjava, da Laibach sodi k Balantiču kot slon med poreclani.

Belih mask nismo nosili, ker bi se šli skrivalce ali strahove, ampak smo s tem hoteli poudariti MISEL

kot bistvo vsega, pri kateri je telo nepomembno.

Laibach je bil del celote zato, ker nam je pomagal pripraviti moreče vzdušje, ki je vladalo in vlada v Balantičevih pesmih in je torej bolj primeren Laibach kot cerkveni kor z veselim božičnimi napevi. Pa ne bom več našteval, ker verjamem, da s tem marsikaterega bralca utrujam. Rad bi Torkarju dal v premislek motto Cankarjevega dela in delovanja: »GLOBLJE POGLEJ, PRIJATELJ!«

Dovolite mi, da za konec komentiram še najbolj neumno cvetko, ki je zrasla na Torkarjevem zelniku. Trdi namreč, da je prerasel Seliškarja, Dumasa, Karla Maya, Verna, Dostojevskega, Conrada, Kafka,...

Svetujem mu le to, da vse te knjige še enkrat poišče v knjižnici, s tistih, ki jih ima doma, odpihne prah, vključno z Muževno steblico, in začne znova. In če bo ob tem spoznal, da je poezija nekaj več kot sedenje v »Mlečni«, napolnjevanje ob pivu, zafrustrirane želje, cinično kritikovanje, izdajanje v samozaložbi, bo tudi spoznal, da vsi ti umetniki niso tako majhni, da bi jih lahko prerasel bom njegovega kova. In takrat, menim, bo naredil veliko uslugo jeseniški kulturi. Ne bo več pisal zaradi denarja, ampak zato, ker bo občutil, da mora, če pa ne bo občutil, potem nikar prazne slame za nizek honorar!

Aleksander Jakopič

Odlični rezultati upokojencev na sindikalnih športnih igrah jeseniške občine

Pri občinskem svetu zveze sindikatov na Jesenicah skrbijo tudi za pestro športno rekreacijo. Lani v novembru in decembru so organizirali prvenstva v treh športnih disciplinah, in sicer v kegljanju na asfaltu, streljanju z zračno puško in šahu. Udeležba tekmovalcev in tekmovalci iz osnovnih organizacij sindikata je bila dobra, kar kaže, da je ta oblika rekreacije priljubljena. Ne gre le za tekmovalne dosežke, temveč tudi za družabnost in zabavo, sprostitev vsakdanjih težav na delovnih mestih.

Za sodelovanje na teh prvenstvih pa tudi lani brez dvoma zaslužijo vse priznanje člani Društva upokojencev Jesenice, ki so predvsem navdušeni keggljaci. Tudi na tem prvenstvu so zanesljivo

Komisija za podeljevanje družbenih priznanj pri predsedstvu občinske konference SZDL Jesenice

razpisuje za leto 1988

pet priznanj osvobodilne fronte slovenskega naroda — srebrni znak,

ki bodo podeljena ob praznovanju ustanovitve OF Slovenije 27. aprila 1988.

Priznanja podeljujejo posameznikom, družbenopolitičnim in drugim organizacijam za posebne družbenopolitične, kulturne in organizacijske dosežke pri realiziranju in krepitvi socialističnih samoupravnih odnosov ter da imajo trajnejši pomen pri:

- razvoju naše samoupravne socialistične družbe,
- uresničevanju ustavno opredeljenih družbenoekonomskih in političnih odnosov na posameznem področju družbenega življenja in dela ter v družbi nasploh, še zlasti pri razvijanju delegatskega sistema in uveljavljanju samoupravne organiziranosti temeljnih samoupravnih skupnosti,
- krepitvi SZDL kot fronte delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil,
- neposrednem uveljavljanju delovnih ljudi in občanov kot nosilcev odločanja na vseh področjih družbenega življenja in dela.

Kandidate za podelitev priznanja OF lahko predlagajo posamezniki, OZD, posamezne organizacije in društva komisiji za podeljevanje družbenih priznanj pri predsedstvu občinske konference SZDL Jesenice najkasneje do 15. januarja 1988.

Predlog mora poleg natančnega naslova in kratkega življenjepisa vsebovati tudi čim popolnejšo utemeljitev razlogov, zaradi katerih naj bi predlagani prejel priznanje OF. Predlog mora biti podan na posebnem obrazcu, ki se dobi na občinski konferenci SZDL Jesenice. Kasnejših prijav ne bomo upoštevali.

KOMISIJA ZA PODELJEVANJE DRUŽBENIH PRIZNANJ PRI OK SZDL JESENICE

(Kovinar Jesenice) 228, 2. Vojko Mikolič 216, 3. Jaka Lovše (oba KOOS Zelezarne) 213.

Ženske posamezno: 1. Zdenka Vogrič (Družbeni standard Zelezarne) 195, 2. Olga Kajdiž (TOZD Univerzal Jesenice) 3. Vanja Simeonov (Družbeni standard Zelezarne) 161.

Streljanje z zračno puško: Moški ekipno: 1. Vzdrževanje Zelezarne Jesenice 518 krogov, 2. Zelezarne Jesenice 508, 3. Center srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice 461.

Ženske: 1. Zelezarne Jesenice 314. Moški posamezno: 1. Vojko Grebenešek (Iskra Blejska Dobrava) 181, 2. Bojan Brgrles 174, 3. Zdravko Grebenešek (oba Vzdrževanje Zelezarne Jesenice) 174.

Ženske posamezno: 1. Maja Junež 126, 2. Milena Lužnik 122, 3. Sonja Podobnik 66 (ve Zelezarne Jesenice).

Šah: Moški ekipno: 1. Zelezarne Jesenice 27 točk, 2. Carina Jesenice 20,5, 3. Vzgojno-izobraževalni zavod Jesenice 18.

Posamezno: 1. Franc Ravnik, 2. Pavel Poljanšek, 3. Marjan Lužnik (vsi Zelezarne Jesenice). J. R.

Viktor Brun:

75 let jeseniškega nogometa

15

Kmalu zatem je prišla pobuda iz Trbiža v zamejstvu za vsakoletni nogometni turnir »Treh meja«. Organizacijo je prevzela občinska zveza za telesno kulturo, katere predstavniki so se dogovorili o izmenični organizaciji turnirja in ostalih podrobnosti. Prvi turnir je bil v Beli peči pri Trbižu, zmagovalci pa so bili Jeseničani.

Ta dva zaporedna uspeha naših nogometašev pomenita vsaj delno rehabilitacijo jeseniškega nogometa, k čemer je po svoji vplival že omenjeni sklep UO SD Jesenice.

Z bolj obetavnimi izgledi v novo sezono

Po tem kratkem intermezzu se vrnimo v NK. Delne spremembe v članskem moštvi in vodstvu NK so pokazale določene pozitivne premike že v letnih mesecih leta 1964.

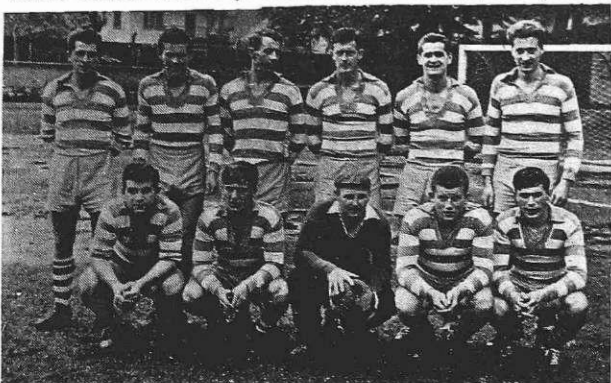
Skratka, dovolj resno in kritično so ocenili bližnjo preteklost in resno začrtali naloge za novo sezono. To se je pokazalo na zaključku sezone 1964/65. Člansko moštvo je osvojilo prvenstvo GNP s 25 točkami in ugodno pozitivno golrazliko 60:12. Borba za prvo mesto je bila precej trda, kajti enako število točk je osvojilo tudi moštvo Kranja, vendar s slabšo golrazliko 41:15.

Z osvojitvijo prvenstva GNP so se Jeseničani brez kvalifikacij uvrstili v zahodno conso ligo.

Igralci so šli v borbo za točke z resnimi nameni, da na kraju sezone dosežejo primerno uvrstitev.

V ligi je sodelovalo 11 moštev, konkurenca je bila dokaj huda, naše moštvo pa je s 4. mestom doseglo lepo uvrstitev, zbralo 25 točk in pozitivno golrazliko 48:28.

Tudi v naslednji sezoni 1966/67 se je moštvo nekaj kol dobro držalo. Moštvo je treniral Milan Koban, zadnja dva

Moštvo Jesenic — prvak GNP v sezoni 1964/65

meseca v pomladanskem delu prvenstva 1967 pa ga je spet prevzel Lilo Klinar. Škufali so se rešiti izpada iz lige, kar pa moštvo kljub vsem prizadevanju ni uspelo, prevečkrat so po nepotrebnem oddajali točke.

Izpad iz ZCL je precej prizadel nogometaše in vodstvo NK. Moštvo se je nekako razšlo ter v sezoni 1967/68 ni sodelovalo v tekmovalstvu za prvenstvo GNP. V naslednji sezoni pa je mladinsko moštvo napredovalo v članskega.

Štiri sezone za ponovno napredovanje

Vsa povojna leta so bili pogoji dela na področju nogometa zelo spremenljivi. Prisotni so bili razni vplivi, pogosto je ta dejavnost zaradi raznih objektivnih in v precejšnji meri tudi subjektivnih vzrokov rastla in spet nazadovala. Kljub vsem tem oscilacijam pa je potrebno poudariti visoko stopnjo športne morale in privrženosti nogometni tradiciji, ki so jo pokazale vse dosedanje generacije nogometašev in nogometnih delavcev. Tako je bilo tudi po letu 1967. Člansko moštvo je od sezone 1970/71 startalo v vsako novo sezono z namenom, da ponovno osvoji prvenstvo GNP in se skuša uvrstiti v višji rang tekmovalstva. To je nogometašem uspelo v prejšnji sezoni, ko so si priborili 32 točk in odlično golrazliko 90:27. Moštvo Alpeša iz Železnikov je osvojilo drugo mesto in ostalo za našim za celih pet točk.

Člansko moštvo je v sezoni 1971/72 tekmovalo v zahodni conski ligi, ki je štela 12 klubov. Kaže, da Fortuna nogometašem že po tradiciji ni bila naklonjena. Že na začetku jesenskega dela tekmovalstva se je na treningu nesrečno poškodoval trener Ljubo Radović. Poleg tega so se ubadali z drugimi težavami, ki so zveste spremljevalke našega nogometa. Kljub vsem nevarnostim pa so na kraju jesenskega dela pristali na 8. mestu. V pomladanskem delu 1972 je moštvo začelo na lestevici drseti navzdol in pristalo na 11. mestu. S tako uvrstitvijo je v eni sezoni izpadlo iz SCL in se vrnilo v ligo GNP na ponovni popravi izpit.

Mladi nogometaši tudi v težavah

Ko sem zbiral podatke o aktivnosti mladincev v tem obdobju, nisem bil povsem prepričan, če so ti točni. Preostalo mi ni drugega, kot da se o tem prepračim pri tovarših, ki so tedaj delovali v NK. »Bo kar držalo«, so mi odgovorili in mi pri tem pojasnjevali težave, ki so nekaj let pestile naš nogomet. Potrebno pa je bilo precej upornosti, da so iz vrst pionirjev spet oblikovali ekipo mladincev. Iz podatkov GNP je namreč razvidno, da naše mladinsko moštvo ni sodelovalo v prvenstvenem tekmovalstvu GNP v sezonah 1962 do 1965 ter 1966/67 in nato 1968/69. Do tega je prišlo iz preprostega razloga, ker so razmere narekoval, da mladinsko moštvo skoraj kompletno napreduje v članskega. Ta premik pa je pustil praznino v eni sezoni, vendar se je že 1967/70 pojavilo novo mladinsko moštvo, v katerega so vključili celo nekaj pionirjev. Moštvo se je na koncu uvrstilo na 6. mesto.

V sezoni 1970/71 so mladinci osvojili prvenstvo Gorenjske ter si s tem priborili pravico do kvalifikacije in nastop v finalnem delu tekmovalstva za prvenstvo Slovenije.

Mladinsko moštvo Jesenic, ki je osvojilo 3. mesto v SRS. Klečijo od leve: Jereb, Dabič, Trobič, Rakovič, Skrt in Aljič. Stojijo od leve: Šut, Cimirotič, Ilič, Murčec, Čadič, Enes, Rakovič in trener Zdravko Frelih

Škoda, da v klubu niso uspeli vedno najboljše rešiti vprašanje trenerja za pionirje. Trenerji so se prepogosto menjali, včasih pa jih tudi ni bilo.

Mladinci so premagali prvo oviro, odpravili so vrstnike »Vozila« iz Nove Gorice s 3:2. Finalne tekme so bile v Ljubljani. Naši so z 0:6 krepko izgubili z mladinci Olimpije. V borbi za 3. in 4. mesto pa so mladi Jeseničani odpravili Kladivarja iz Celja precej tesno z 2:1. Ta uspeh je bil dobrodošel uvod pred jubilejnim letom, hkrati pa dokaz, da nam ne manjka nadarjenega kadra, potrebno je le načrtno in sistematično delo.

V dejavnosti nogometnega naraščanja je bilo manj težav. Toda tudi pionirji so imeli v letih 1962/64 »prazen tek«, izostali so le v tekmovalstvu v GNP. Njihovi dosežki v devetih tekmovalnih sezonah pa so razmeroma dobri:

- 1961/62 — osvojili 3. mesto, golrazliko 27:11 in 15 točk
- 1964/65 — osvojili 2. mesto, golrazliko 26:17 in 17 točk
- 1965/66 — osvojili 2. mesto, golrazliko 10:3 in 9 točk (1. razred)
- 1966/67 — osvojili 3. mesto, golrazliko 33:16 in 20 točk
- 1967/68 — osvojili 7. mesto, golrazliko 14:26 in 9 točk
- 1968/69 — osvojili 1. mesto, golrazliko 51:8 in 25 točk (trikrožno)
- 1969/70 — osvojili 6. mesto, golrazliko 53:51 in 13 točk
- 1970/71 — osvojili 9. mesto, golrazliko 46:56 in 18 točk (11 ekip)
- 1971/72 — osvojili 3. mesto, golrazliko 28:18 in 11 točk

Ob tem, ko sem predstavil nadebudne nogometaše, ne bo odveč, če opozorim, da so večina sinovi staršev, ki so se priselili pred 15 in več leti na Jesenice iz drugih republik, zlasti iz BIH in se zaposlili v Železarni ali drugih delovnih organizacijah ter si ustvarili družine. Tudi to je ena od posebnosti našega povojnega nogometa in upajmo, da bo obrodila sadove.

Zahvale

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

JANEZA PAVLINA st.

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh dneh pomagali in ga spremlili na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se sosedom in sodelavcem HVB in RTA za podarjeno cvetje, denarno pomoč in izraze sožalja.

Hvala pevcem za zapete žalostinke ter župniku za lepo opravljen posvilo obred.

Zena Fanika, sin Janez in hčerka Marija z družinama

Kolektivno restavracije Kazina se najlepše zahvaljujem sa novoletno čestitko. Tudi jaz jim želim srečno in uspehov polno novo leto.

Jožica Praprotnik

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za čestitko ob mojem rojstnem dnevu in jim želim še veliko uspeha pri nadaljnjem delu.

Rozka Močnik

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za čestitko ob mojem življenjskem jubileju.

Francka Tersoglav

Ob boleči izgubi našega dragega

LOJZETA BOŽIČA
upokojenca Zelezarne

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in sodelavcem za pomoč, podarjeno cvetje, denar nakazan v dobrodelne namene, pisno in ustno sožalje.

Posrebna hvala dr. Dežmanovi za vso skrb in nego v času dolgotrajne bolezni.

Hvala govornikom za besede slovesa in pevcem za zapete žalostinke.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

Vsem fantom iz samskega doma na Koroški Beli, C. talcev 7a, ki so prispevali za lepo darilo, se najlepše zahvaljujem, obenem pa jim želim srečno novo leto.

Vratarka Majda Hrovat

Sodelavcem dne Trifkovič obrat Hladna valjarna Jesenice se iskreno zahvaljujem za darilo ob moji 60-letnici.

Franc Kežar

Od odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem kolektivno livarne in modelne mizarne za darilo, ki sem ga zelo vesel. Obenem želim kolektivno še mnogo delovnih uspehov pri nadaljnjem delu. Hkrati jim želim srečno in uspešno novo leto 1988.

Ranko Radovič

OTA MARKUNA
s Kočne

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, krajanom Kočne, sodelavcem Strojnih delavnic, sindikatu Zelezarne Jesenice, sodelavcem v TOZD Komerciala, v Kemični čistilnici in pralnici za izrečena sožalja, darovano cvetje in denarno pomoč ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Hvala govornikom za besede slovesa, godbi za zaigrane žalostinke, pevcem za zapete žalostinke in vsem ostalim, ki so nam kakorkoli pomagali in izrekli sožalje v teh težkih trenutkih.

Zena Jožica in sin Bojan

Ob smrti

JOŽETA FIDELA
borca NOB od leta 1942

se organizaciji ZB Plavž iskreno zahvaljujem za denarno pomoč.

Ivanka Vrhunc Fidel

Ob izgubi drage mame

MUHIBE ILIČ

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in izrečena sožalja. Prav posebno se zahvaljujemo sosedom, sodelavcem in družini Babič za nudeno pomoč v teh težkih trenutkih.

Vsi njeni

Organizaciji ZB NOV Hrušica se najtopleje zahvaljujemo za novoletne čestitke in darilo ter jim želiva mnogo uspehov v letu 1988.

Ivanka in Valentin Kežar

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se iskreno zahvaljujem za pozornost ob mojem jubileju ter za obisk na domu.

Obenem želim društvu v novem letu še veliko uspehov.

Jožef Čadež

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se zahvaljujem za čestitko ob življenjskem prazniku in jim želim veliko uspehov v novem letu.

Anton Andreuzzi

Sodelavcem s kontiliva Jeklarna 2 se zahvaljujem za denarno pomoč.

Alojz Tramte

Dežurni trgovini

V soboto, 9. januarja, bosta na Jesenicah od 7. do 18. ure odprti trgovini:
ROŽCA, samopostrežna trg. na Plavžu, Titova 79 in
DELIKATESA, Kašta 1, C. železarjev 20.

Dežurna lekarna

V januarju je za občini Jesenice in Radovljica dežurna lekarna na Jesenicah.

Večer diapozitivov

V sredo, 13. januarja, bo ob 18. uri v sejni sobi Planinskega društva Javornik-Koroška Bela peti večer diapozitivov v sezoni 1987/88.

Diapozitive pod naslovom: »S SMUČMI IN CEPINOM ČEZ SEDMERA JEZERA NA KRN« bo predvajal Ciril Svetina.

Vabljeni!

Razstava v galeriji Kosove graščine

Razstava ilustracij Marije Vogelcnik in gledaliških mask ter lutk Eke Vogelcnik bo odprta do 30. januarja.

Šah

Šahovsko društvo Jesenice je v nedeljo, 3. januarja, pripravilo nagradni novoletni šahovski turnir. Tekmovanja se je udeležilo kar 30 šahistov iz jeseniške in radovljiške občine, ki so odigrali devet kol po švicarskem sistemu — jugoslovanska varianta; vsak igralec je za partijo imel 10 minut časa za razmišljanje.

Zmagal je jeseniški mojstrski kandidat Alojz Zeleznik s 7,5 točke pred mojstrom FIDE Mencingerjem (SD Murka — Lesce) in V. Iveljo, ki sta zbrala 7 točk. 4. do 6. mesto so si razdelili Soklič, Rodman in Mulej (SD Radovljica) s 6 točkami, sledijo Ravnik, N. Marušič in Kosmac s 5,5 točke, Pazlar, Eržen, Ključanin in Knežević s 5 točk, Lužnik, Tavželj, V. Marušič, Kadirič in Begič 4,5 itn.

P.K.

Strelsko tekmovanje članov ZRVS

Delo krajevnih konferenc ZRVS v jeseniški občini je različno. Ponekod se srečujejo s kadrovske in drugimi problemi, nekaj organizacij pa je precej aktivnih. Nekatere osnovne organizacije kažejo precejšnje zanimanje za večje medsebojno sodelovanje, kar je seveda zelo vzpodbudno.

Omeniti velja skupno izvedbo strelskega tekmovanja treh krajevnih organizacij ZRVS, in sicer iz krajevnih skupnosti Dovje — Mojstrana, Mirka Roglja — Petka in Staneta Bokala. Tekmovanje so izvedli v Mlačci, pri tem pa so jim pomagali člani strelske družine Janez Mrak Dovje — Mojstrana. Nastopilo je 37 članov ZRVS, zmagal pa je Ivan Dvoršak pred Viktorjem Ambrošem (oba krajevna organizacija ZRVS Staneta Bokala), tretji pa je bil Alojz Pezdinik, krajevna organizacija ZRVS Dovje — Mojstrana.

J.R.

Po stezah partizanske Jelovice

Planinsko društvo Jesenice vabi svoje člane, da se udeležijo 31. spominske prireditve »Po stezah partizanske Jelovice«, ki bo v nedeljo, 10. januarja. Z Jesenic bo odpeljal poseben avtobus ob 8.30, vrnil pa se bomo predvidoma ob 15. uri. Za prevoz udeleženci plačajo po 4.000 din. Prijave in vplačila sprejemamo v pisarni društva do 7. januarja. V primeru premajhnega števila prijav organiziranega prevoza ne bo.

Vabljeni!

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

8. januarja, amer. barv. komedija VOHUNA KAKOR MIDVA ob 18. in 18. uri, ob 20. uri predpremiere angl. barv. filma SOBA S POGLEDOM.

9. januarja, amer. barv. komedija VOHUNA KAKOR MIDVA ob 18. in 18. uri, ob 20. uri premiera amer. barv. komedije PROFESORJI SO PONORELI.

10. januarja, amer. barv. komedija KOLO SREČE ob 16. uri, ob 18. in 20. uri amer. barv. komedija VOHUNA KAKOR MIDVA.

11. januarja, amer. barv. komedija PROFESORJI SO PONORELI ob 16., 18. in 20. uri.

12. januarja, amer. barv. komedija PROFESORJI SO PONORELI ob 16., 18. in 20. uri.

13. januarja, brazil. barv. erot. film SANJARJENJE NEKE ZEN-SKE ob 16., 18. in 20. uri.

14. januarja, amer. barv. akcij. film MAŠČEVALEC ob 16., 18. in 20. uri.

KINO DOVJE

10. januarja, amer. barv. komedija NORI DAN — BEATLOMANJA ob 19. uri.

KINO KRANJSKA GORA

8. januarja, amer. barv. western film SARTANA PROSI ZA SMRT ob 17. in 19. uri.

12. januarja, amer. barv. melodrama TUDI TAKO TE LJUBIM ob 17. in 19. uri.

Razstavn salon DOLIK Jesenice

V razstavnem salonu DOLIK DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice je od 9. do 20. januarja na ogled razstava plastik in slik akademske kiparke Stelke Petrič in akademskega slikarja Maria Petrič.

Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Članom Društva upokojencev Jesenice

Društvo upokojencev Jesenice obvešča svoje člane in upokojence, ki se želijo včlaniti v društvo, da so za leto 1988 naslednji prispevki:

- vpisnina — članska izkaznica (knjižica) 300 din,
- letna članarina za leto 1988 500 din,
- vzajemna samopomoč za člana 2.500 din,
- vzajemna samopomoč za družinskega člana 2.500 din.

Posmrtni znesek za leto 1988 se bo izplačeval v višini 80.000 din. Natančnejše podatke lahko najdete v pravilniku o vzajemni samopomoči, ki je bil objavljen v 6. številki Vzajemnosti junija 1987 na strani 21.

Obenem obveščamo krajanje Blejske Dobrave, Lipc in Kočne, da je njihov poverjenik društva Anton Rekelj z Blejske Dobrave 24.

Poverjenica za Hrušico je Slavka Gasar, Hrušica 60.

Poverjenik za Planino pod Golico, Pihode in Plavški rovt je Janez Gril, Prihodi 15.

Poverjeniki bodo pričeli pobirati članarino in vzajemno samopomoč po 15. januarju, zato pripravite članske izkaznice.

Članarino boste lahko plačali tudi v pisarni društva Pod gozdom 13 vsak tork in petek ob 15. do 18. ure.

V društveni pisarni bo mogoče dobiti tudi naročilnice za časopis »Vzajemnost«, ki izhaja mesečno in je za upokojence zanimiv, ker v njem lahko preberete vse novice s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter potrebne strokovne napotke in pojasnila.

IŽREBANCİ NAGRADNE KRIŽANKE

V torek, 5. januarja, je računalnik izžrebal nagrajence novoletne nagradne križanke, objavljene v 51-52 številki Zelezarja. Prejeli smo 157 rešitev, nagrade pa bodo dobili:

- 2.500 din Elvira Stenovec, Jesenice, C. revolucije 4;
- 1.800 din Simon Dobravec, Jesenice, Tomšičeva 22 in Marjan Soklič, Zg. Gorje, Podhom 56;
- 1.500 din Nevenka Markizeti, Valjarna žice in profilov; Jelena Žagar, obračun osebnih dohodkov in Milan Kerin, Jesenice, V. Kežarja 12;
- 1.000 din Sonja Fon, Jesenice, Titova 12; Darko Kežar, Jesenice, C. talcev 2; Jožica Sotlar, raziskovalni oddelek (SRR) in Breda Stare, Jesenice, Svetinova 8 b.

Nagrajenci, zaposleni v Železarni, bodo prejeli nagrade 15. februarja pri svojem osebnem dohodku, nagrajenci izven Zelezarne pa po 15. februarju po pošti. Čestitamo!

VREMENSKI PREGOVOR: ČE V JANUARJU DREVJE OD MRAZA POKA, JESENI S SADJEM PREOBLOŽENO STOKA.

Tečaj alpskega smučanja za otroke in odrasle

Komisija za športno rekreacijo pri izvršnem odboru sindikata Zelezarne Jesenice bo v letu 1988 organizirala tečaj alpskega smučanja v zimskih počitnicah za otroke in delavce Zelezarne od 6. leta starosti dalje.

Tečaj bo od ponedeljka, 1. februarja, do petka, 5. februarja, pod strokovnim vodstvom na smučiščih Zatrnika.

Cena petdnevnega tečaja za otroke do 10 let je 35.000 din, za vse ostale 45.000 din. V ceni tečaja je vračunan prevoz, čaj, sendvič, dnevna karta, strokovno vodstvo in enolončnica.

Odhod avtobusa je izpred Čufarja ob 8. uri. Tečajniki se bodo vrnili okoli 15.30.

PRIJAVNICA

Ime in priimek tečajnika _____
starost _____ let, vstopna postaja za avtobus _____
_____, TOZD, oz. DSSS, kjer dela eden od staršev _____
oz. tečajnik _____
Prijavljam otroka oz. sebe v: 1. začetni tečaj
2. nadaljevalni tečaj
Izpolnjeno prijavnico z vplačilom oddajte do petka, 22. januarja, na sindikatu Zelezarne, kjer boste dobili tudi ostale informacije.

HOKEJSKI PREGLED

Konec decembra se je iztekla polovica drugega dela tekmovalnega v zvezni hokejski ligi. Jeseniški hokejisti so si prigrabili nekaj boljši položaj na prvenstveni lestvici, ki pomeni prednost pred nadaljevanjem, predvsem pa tudi več možnosti za nastop v super finalu.

Sicer pa pogledimo lestvico po polovici drugega dela tekmovalnega:

Kompas Olimpija	10	8	2	0	59:22	23
Jesenice	10	7	1	2	60:25	21
Medveščak G.	10	7	1	2	75:19	19
Partizan	10	4	0	6	41:37	11
Vojvodina	10	2	0	8	33:85	6
Crvena zvezda	10	0	0	10	14:94	1

V januarju bo seveda še precej zanimivih in razburljivih hokejskih dvobojev vse tja do 10. februarja, ko bo na sporedu že prva tekma super finala.

V januarju se bo nadaljevalo tudi tekmovalje v drugi skupini zvezne hokejske lige, v polnem teku pa so tudi tekmovalja preostalih hokejskih selekcij. Vse bolj zanimivo postaja tekmovalje za mladinsko državno prvenstvo. V drugem krogu od naših nastopa ekipa KRANJSKE GORE GORENJKE, ki je premagala Cinkarno v gosteh in Triglav doma, izgubila pa z Olimpijo v gosteh. Do 17. januarja bodo na sporedu še povratna srečanja, dve najboljši ekipi pa se bosta uvrstile v finalni del. O tem pisemo posebej v pogovoru s trenerjem mladih.

Jesenice : Medveščak 6:2 (2:0, 3:1, 1:1)

Jesenice, 23. decembra — tekma prve skupine ZHL; sodniki: Džokić (glavni), Dremelj in Vister; kazni: Jesenice 4 minute, Medveščak 8 minut. Strelci: 1:0 Raspet (Ščap 5), 2:0 Smolej (Mlinarec 20), 3:0 Ščap (21), 3:1 Kavec (30), 4:1 Ščap (37), 5:1 Smolej (39), 6:1 Raspet (43), 6:2 Sekelj (48).

Cinkarna : Kranjska gora Gorenjka 0:21 (0:6, 0:11, 0:4)

Celje, 23. decembra — tekma za mladinsko državno prvenstvo; kazni: Cinkarna 6 minut, Kr. gora G. 4 minute. Strelci: golov: Kunčić in Kalan po 4, Smolej 3, Podlesnik in Mlakar po 2, Sodja, Poženel, Kamšek, Urh, Knific in Jan po 1.

Program

Petek, 8. januarja, ob 16.30:
KRANJSKA GORA GORENJKA : SLAVIJA (člansko prv. SRS)

Sobota, 9. januarja, ob 11. uri:
JESENICE : ZAGI (pionirji)

Sobota, 9. januarja, ob 18. uri:
JESENICE : KOMPAS OLIMPIJA (ZHL)

Sreda, 13. januarja, ob 18. uri:
KRANJSKA GORA GORENJKA : CINKARNA (ZHL)

Matko Medja o tekmovaljih mladincev

Letošnje tekmovalje mladinskih hokejskih ekip za državno prvenstvo poteka drugače kot prejšnja leta. V prvem delu je bilo 16 ekip po teritorialnem principu razvrstjenih v štiri skupine. Po dve najboljši ekipi iz vsake skupine sta se uvrstili v nadaljnje tekmovalje in sedaj teče drugi del prvenstva. V zahodni skupini igrajo: Kompas Olimpija, Kranjska gora Gorenjka, Triglav in Cinkarna (takšen je sedaj tudi red po treh kolidih). V vzhodni skupini igrajo Partizan, Crvena zvezda, Vojvodina in Medveščak.

Trener ekipe kranjske gore Gorenjke je Matko Medja in njemu smo postavili nekaj vprašanj.

KAKO BI OCENIL LETOŠNJE PRVENSTVO MLADINCEV?

»Vsekakor je letošnje tekmovalje boljše, mladi bodo odigrali več tekem in tudi vrstni red na koncu bo realno pokazal, kje imajo najboljše mlade hokejiste.«

KAKO BI OCENIL IGRO SVOJEGA MOŠTVA?

»Ekipa Kranjske gore Gorenjke je v prvem krogu zmagała v svoji skupini, sedaj v drugem krogu pa smo najprej visoko premagali Cinkarno v Celju (21:0), prav tako pa na domačem ledu tudi Triglav (16:4), čeprav moram reči, da so se Kranjčani zasluženo uvrstili v drugi krog tekmovalja. Izgubili pa smo v Ljubljani z Olimpijo (5:11), ki ima zelo močno ekipo. Morda je bil naš poraz vseeno previsok; smo pa nastopili nepopolni in imeli smo težave tudi s poškodbami.«

KAKŠNE SO MOŽNOSTI ZA UVRSTITEV V FINALNI DEL PRVENSTVA?

»Mislim, da bi se morali uvrstiti v finale letošnjega mladinskega državnega prvenstva, s čimer naj bi tudi izpolnili naš cilj. Seveda se bomo potrudili tudi za kar najboljšo uvrstitev. Vemo, da je Olimpija zelo močna, povsem neznana pa nam je kvaliteta in moč ekip iz vzhodne skupine, tako da je zaenkrat težko napovedovati.«

KAKO BI OCENIL SVOJE MOŠTVO?

»V ekipi je vsekakor nekaj perspektivnih hokejistov, nekaj pa tudi takih, ki bolj slabo napredujejo. V pomoč sta nam Kunčić in Jug iz članske ekipe Kranjske gore Gorenjke, kar je zelo pomembno.

Partizan : Jesenice 4:6 (0:4, 1:0, 3:2)

Beograd, 26. decembra — tekma prve skupine ZHL; sodniki: Dvornič (glavni), Vidic in Šumenković; kazni: Jesenice 4 minute. Strelci: 0:1 Mlinarec (Figala 14), 0:2 Hafner (Šuvak 17), 0:3 Mlinarec (Smolej 19), 0:4 Šuvak (20), 1:4 Ilić (30), 2:4 Železny (46), 2:5 Mlinarec (Horvat 51), 2:6 Šuvak (Kopitar 54), 3:6 Vlk (56), 4:6 Vatovec (59).

Kranjska gora Gorenjka : Bled 6:8 (5:1, 1:2, 0:5)

Jesenice, 26. decembra — tekma za prvenstvo SRS (člani); sodnika: Pogačar in Čučuk; kazni: Kr. gora G. 10 minut, Bled 4 minute. Strelci golov za Kranjsko goro G.: Kamšek 3, Sodja, Smolej in Podlesnik po 1, za Bled Lazar 5, Potočnik 2, Kern 1.

Jesenice : Vojvodina 8:4 (1:0, 5:2, 2:2)

Jesenice, 26. decembra — prijateljska tekma pionirskih ekip; sodnika: Razerger in Bundalo; kazni: Jesenice 6 minut, Vojvodina 6 minut. Strelci golov: Omerzel 3, Varl in Pretnar po 2, Rotar 1.

Kranjska gora Gorenjka : Triglav 16:4 (7:3, 4:0, 5:1)

Jesenice, 27. decembra — tekma za mladinsko državno prvenstvo; kazni: Kranjska gora G. 26 minut, Triglav 14 minut. Strelci: Smolej in Kunčić po 4, Kamšek in Poženel po 3, Jan 2.

Bled : Jesenice 3:16 (1:6, 0:5, 2:5)

Bled, 27. decembra — tekma pionirjev za slovensko prvenstvo; sodnika: Pogačar in Avguštinčič; kazni: Bled 6 minut, Jesenice 6 minut. Strelci golov: Omerzel 7, Jan 3, Klinar in Varl po 2, Bešlagič in Bevsar po 1 za Jesenice ter Bertonec 2 in Smit 1 za Bled.

Olimpija : Kranjska gora Gorenjka 11:5 (4:2, 5:1, 2:2)

Ljubljana, 3. januarja — tekma za mladinsko državno prvenstvo; strelci golov za Jesenice: Smolej in Kunčić po 2, Kamšek 1.

NAMIZNI TENIS

JESENICE PRED VELIKO PRIREDITVIJO — DRŽAVNIM PRVENSTVOM

Jeseniskemu namiznoteniškemu klubu, ki bo v letu 1988 slavil petdesetletnico namiznega tenisa na Jesenicah, je jugoslovanska namiznoteniška zveza zaupala izvedbo ene najpomembnejših prireditelj v državi, to je članskega državnega prvenstva. Le še slab mesec je do te prireditve, ki bo od 29. do 31. januarja, organizacijske priprave pa so že v polnem teku. Prirediteljni odbor, ki ga vodi predsednik Slavko Pem, se je lotil te obsežne in zahtevne naloge z vsro resnostjo in odgovornostjo.

Na tem prvenstvu, ki je dvanajstdeseto po vrsti, bodo nastopili člani in članice posamezno in v dvojicah. Pravico nastopa ima omejeno število najboljših igralcev in igralk iz vseh republik in pokrajin po posebnem ključu. Nastopi lahko le 48 članov in 32 članic, od teh iz Slovenije le sedem članov in devet članic.

Način igranja je predpisan, in sicer se igrajo igre posamezno po modificiranem sistemu na tri dobljene nize za vsa mesta do 48., igre dvojic pa po izločilnem sistemu na dva dobljena niza.

Prireditelj bo pod pokroviteljstvom Železarne Jesenice in Vatrostalne Zenica — TOZD Jesenice, podprle pa so jo tudi nekatere druge jeseniške delovne organizacije in obrtniki.

NAMIZNI TENIS

NOVOLETNI KLUBSKI TURNIR

Tudi tokrat je NTK Jesenice organiziral in izvedel svoj že tradicionalni novoletni namiznoteniški klubski turnir, na katerem vsako leto merijo svoje moči med seboj tako starejši kot mlajši in najmlajši. Pri tem često mlajši prerastejo starejši v znanju, hitrosti ali izkušnosti, kar dela tekmovalje zanimivejše. In tako je bilo tudi tokrat.

Po dokaj izenačenih igrah, v katerih nihče ni ostal neporažen, je imel v članski skupini največ uspeha Robert Ferberžar pred Robertom Babičen in Armandom Podregarjem. V skupini članic je bila presenetljivo zmagovalka Vanja Klemenc, kateri sledijo nato Barbara Markež, Mojca Smolej in ostale. Zmagovalec najmlajših je postal Tomi Vadjunec, drugi je bil Teo Lipicer, tretje mesto pa je pripadlo Maši Sladič.

Ob koncu je bila poleg podelitve priznanj najboljšim tudi tradicionalna »čajanka« za najmlajše, na kateri je predsednik kluba Slavko Pem zaželel vsem članom obilo športnih uspehov in sreče v novem letu.

Pohod po poti Gorenjskega odreda

Občinski odbor ZZZB NOV Jesenice bo v okviru 31. spominskih prireditelj po stezah partizanske Jelovice v nedeljo, 10. januarja, organiziral pohod po poti Gorenjskega odreda. Na pohod vabijo vse planince in druge ljubitelje pohodov. Prevoz bo z vlakom ob 6.18. z železniške postaje Jesenice do Soteske, od tam pa bodo šli pohodniki preko Rovtarice do Dražgoš. Za varnost bodo skrbeli člani postaje GRS Jesenice. Vsi pohodniki naj vzamejo s seboj ustrezno opremo za zimski čas.

Osrednja proslava pri spomeniku v Dražgošah bo v nedeljo ob 12. uri.

J. R.

Smuk karavanskih kurirjev

OO ZZZB NOV Jesenice organizira v počastitev 51 padlim kurirjem v času NOB v Karavankah »SMUK KARAVANŠKIH KURIRJEV« na Pristavi v Javorniškem rovtu.

Na tekmovalje vabi vse občinske organizacije ZB, teritorialne enote, člane ZRVS, graničarje, milico, obmejne in carinske izpostave, osnovne šole, mladince OO ZSMS karavanskih občin, predstavnike JLA ljubljanskega armadnega območja in predstavnike Koroške in Julijske krajine.

Prireditelj tekmovalja je ZB Partizan Javornik — Koroška Bela, organizator pa TVD Partizan Javornik — Koroška Bela. Tekmovalje bo na Pristavi v Javorniškem rovtu v nedeljo, 17. januarja, ob 10. uri. (Če do 15. januarja ne bo zapadlo vsaj 30 cm snega, bo tekmovalje še 14. februarja).

Pisno se prijavite do četrta, 14. januarja do 18. ure na naslov: ORGANIZACIJSKI KOMITE, Cesta Borisa Kidriča 37, 64270 JESENICE.

V ekipo je treba vpisati tudi vodjo ekipe.

Žrebanje vseh kategorij bo v soboto, 16. januarja, ob 8. uri v delavskem domu na Javorniku.

Drugi zimski turnir v malem nogometu

Nogometni klub Jesenice obvešča vse ljubitelje malega nogometa, da bo tudi letos organiziral turnir v malem nogometu. Začetek turnirja bo v soboto, 23. januarja.

Prijave, ob katerih je potrebno vplačati tudi štartnino 10.000 din, bomo sprejemali do srede, 20. januarja, in sicer:

— Rade Radinovič — OK ZSMS Jesenice, Titova 86,

— Marjan Kramar — Hladna Valjarna Bela,

— Zvone Kovačič — Tehnične dejavnosti (informacije ☎ 2454).

Žrebanje bo v četrtek, 21. januarja, v prostorih Športnega društva Jesenice v športnem parku v Podmežakli ob 17. uri.

Ekipo šteje 10 igralcev, najboljše ekipe pa bodo prejele pokale in praktične nagrade.

Vabljeni!

ČLANICE

POMURJE : JESENICE 53:68 (17:37)

Jesenice: Rozman 3, Šmitran, Sefič, Bartelj, Lah 8, Stražišar 24, Krznarič 13, Ulčar 8, Smolej 10, Zrnič 2.

Nova zmaga Jeseničanek na gostovanju v Murski Soboti je bila dosežena po nekaj preobratih, ki so jih povzročile igralke Jesenic s svojo igro.

Ekipo Pomurja je bila tokrat le senca močnega kluba izpred let, ko so njihove članice krojile vrh celo v drugi zvezni ligi. V prvih minutah tekme Jeseničanke tega zaradi številnih napak v napadu niso izkoristile. Po vstopu Lahove in Rozmanove je postala igra v napadu mnogo bolj organizirana, v obrambi pa je jeseniška peterka izkoristila prednost v višini in razlika se je hitro povečala na dvasjet točk.

V drugem polčasu pa je sledil nepriznani preobrat. Gostiteljice so zaigrale agresivno obrambo po celem igrišču in razlika se je pričela hitro zmanjševati,

KOŠARKA

saj Jeseničanke, prepričane o lahki zmagi, niso bile pripravljene na odločno igro igralke Pomurja. V tem obdobju popolne zmehnjave v vrstah Jesenic sta Stražišarjeva in Krznaričeva naredili četrto osebno napako, zaradi česar ju je bil trener prisiljen zamenjati. Njuna odsotnost je še dodatno vplivala na igro, saj njune soigralke niso uspeli dati koša niti iz najugodnejših položajev. Tako so gostiteljice v 30. minuti izenačile na 43:43. Pri tem rezultatu ni bilo več smisla čuvati Krznaričeve in Stražišarjeve na klopi. Ulčarjeva pa je zamenjala v napadu nerazpoloženo Rozmanovo.

Zadnjih deset minut je peterka v postavi Stražišar, Smolej, Ulčar, Lah in Krznarič odigrala odlično. V obrambi so osvojele kar 28 zlog in to s hitrimi protinapadi izkoristile v napadu.

Zmaga s petnajstim koši prednosti na gostovanju je pomembna, lahko pa bi bila še mnogo višja, če bi vse igralke prispevale k zmagi (isto, kar so sposobne.

Članice Jesenic so po prvem delu prvenstva na četrtem mestu s tekmo oziroma »podaljškom« manj, ki ga bodo z ekipo Čimos odigrale v zimskem premoru.

V soboto, 9. januarja, Jeseničanke gostujejo v Novem mestu pri ekipi KK Labod.

T.

Občinsko prvenstvo v streljanju

V osnovni šoli 16. december Mojstrana so bili organizatorji letošnjega tekmovalja osnovnih šol jeseniške občine v streljanju z zračno puško. Izvedli so ga na avtomatskem strelišču v Mojstrani, za tehnično izvedbo pa so poskrbeli člani strelske družine Janez Mrak. Nastopilo je 9 ekip učencev posameznih osnovnih šol.

Rezultati:
Ekipno učence: 1. OŠ Prežihov Voranc Jesenice (Elisa Seničak, Borka Krejčič), 2. OŠ Tone Čufar Jesenice (Barbara Udir, Polona Klinar, Mojca Klinar), 3. OŠ Karavanskih kurirjev NOB Koroška Bela (Valera Milojevič, Mojca Gašper, Mirka Ličof).

Posamezno: 1. Borka Krejčič, 2. Elisa Seničak (obe OŠ Prežihov Voranc Jesenice), 3. Barbara Udir (OŠ Tone Čufar Jesenice).

Ekipno učenci: 1. OŠ 16. december Mojstrana (Uroš Kemperle, Matjaz Mrak, Robi Makuc), 2. OŠ Karavanskih kurirjev NOB Koroška Bela (Rudi Šapek, Franci Golob, Zvone Stojan), 3. OŠ 16. december Mojstrana II (Matej Miklič, Miloš Kuhar, Blaž Kemperle).

Posamezno: 1. Uroš Kemperle, 2. Matjaz Mrak (oba OŠ 16. december Mojstrana), 3. Franci Golob (OŠ Karavanskih kurirjev NOB Koroška Bela).

GOSTOVANJE DRŠALNEGA KLUBA JESENICE V ITALIJI

Čeprav smo že dodobra zakorakali v zimo, so najpomembnejša tekmovalja umetnostnih drsalcev šele pred vrati. Člani Drsalnega kluba Jesenice so s treninji na ledu pričeli že avgusta, zato so sprejeli povabilo italijanskih organizatorjev, da pripravijo novoletne drsalne revije, v nekaterih italijanskih zimskešportnih središčih.

V dneh od 30. decembra do 2. januarja so v turističnih krajih: Passo Tonale, Ponte di Zegno in Vezzo d' Oglio izvedli štiri drsalne revije, ki so navdušile številne gledalce. Na tribunanah se je gnetlo tudi do štiri tisoč obiskovalcev, predvsem turistov, ki so drsalcem pripravili imeniten sprejem in jih s skandinavjem in burnim poskanjem nagradili ob koncu vsake točke. Žal so bile tudi številne težave: majhna odprta drsališča in slab led. Vseeno pa so točke »Španija, Kranjci, Pink panter, Klovni, Pepelka...« gledalce vsepovsod spravile na noge.

Na zadnji reviji v Vezzo d' Ogliu je drsalske spremljala tudi kamera neke zaseb-

ne italijanske televizije, ki bo revijske točke predvajal svojim gledalcem.

Gostovanje v Italiji je vsekakor izredno uspešno, saj je Drsalni klub Jesenice prejel mnogo ponudb za izvedbo revije tudi prihodnje leto. Ob koncu bi se vsi člani DK Jesenice radi zahvalili sofarju avtobusa ZSAM Pavlu, ki je poskrbel za prijetno in varno vožnjo, pomagal pa je tudi pri tehnični izvedbi vseh revij in hokejistoma HK Kranjska gora Borisu Kunčiču in Mariju Pakju za sodelovanje v revijskih točkah.

Pred drsalci DK Jesenice pa so sedaj številna pomembna tekmovalja, za katera se bodo morali še marljivo pripravljati. Že sredi januarja pionirje Melito Čelensnik, Tino Berlot in Primoža Čelensnik čaka izborno tekmovalje za odhod na prvenstvo republik in pokrajin v Sarajevu, mladinki Mojca Nagode in Stanko Podlesnik republikno prvenstvo, članici Irina Vahnik in Romana Kučina pa se bosta konec januarja udeležili državnega prvenstva.

Andreja Ilenič

S tekme Jesenice : Medveščak (foto F. Črv)